

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Løytnantene Bielkes og Acheleyes brev
til myndighetene i tiden 1808—1812.

Av kommandørkaptein E. K. Olafoen

Del I.

Skonnert «Odin»

Løytnanterne Bielkes og Acheleyes brev til myndighetene i tiden 1808 til 1812.

Innholdsfortegnelse.

År 1808 -----	side 1.
1809 -----	side 19
1810-----	side 54
1811 -----	side 99
1812 -----	side 222

Løytnant Dahlerups oppfatning av kampen ved Stadt, slik som han har skrevet det i sin bok "Mit livs begivenheter"-----
side 249.

Klage fra kommandanten på Bergenhus festning Hesselberg for påstått forbigåelse----- side 252.

Kjennings signaler for danske kapere-----side 256

Forordning om signalforbinnelse mellem flotillene og festningene----- side 257.

Reglement for kystværet av 1807 -----side 257

Instruks for flotillen ved Stadt bestemt av pr. ltn. Acheleye,
side 264.

Den erklæring som ansettendes månedsløytnanter måtte underskrive----- side 266.

Et konnossement fra 1808 som eksempel på slike, side 268.

Originalen befinner seg i marinemuseet, Horten.

LITT

fra

Krigsårene 1808-1812, Korrespondanseprotokollen ved Bergens eskadren.

Den må sees i forbindelse med admiral Lützens ordrer fra årene 1812-14, som marinemuseet har stensilert ved kommandørkaptein T. K. Olafsen, Premierløytnant Bielkes breve er adressert til kommandør Fisker.

Språket er tildels modernisert for å gjøre det enklere for en eventuel læser.

Tirsdag den 19de mars 1808 meldte eskadresjefen, Hr. premierløytnant Bielke seg til generalløytnant Hesselberg i Bergen og ble av ham vel mottatt.

Den flytende defensions tilstand er:

1. Den Kristiansandske jolle, bemannet og armert, kommandert av månedsløytnant Malling, er siden dens istandsettelse prøvd med 5 skarpe skudd og foruten skade utholdt prøven. Den skiller seg fra tegningen i, at rapperten er til å rekylere, at kommunikasjonen mellom pontongen og den øvrige del av jollen er hemmet og at rummet av pontongen er oppfylt med kork og jeg anser den for ret god, da, i tilfelle pontongen skulle få en lekk, har den ingen videre innflydelse på jollen og korken vil igjen forhindre, at jollen ikke synker såmeget med akterenden, at det skulle forhindre kanoens bruk. Bemanningen har generalen forstørret med 3 mann, da kanoen er vanskelig å bringe tilborde, når den er affyrt. Jeg håber å få den forminsket ved de andre.
2. En jolle, bygget av Hr. Rolfsen, er ferdig. Den er bygd for regning av et selskap her, kaldet "Den gode Hensigt".
3. En lignende av Hr. Rolfsen er ferdig. Denne likesom de følgende er av furu på slæden, rapperten, stevnene og knærne til vingerne nær, hvilke er av ek. Inntømmeret er litt fyldigere.
4. En jolle bygd av Hr. Rolfsen ferdig om 8 a 10 dage.
5. Tvende joller blir bygd på landet 6 a 7 mil herfra på et sted, kaldet Hause i Quin herreds prestegjeld. De skal om muligt være ferdige til mai måned, lmorges avgår tømmermann Ole Thorsen her-

fra for å ha oppsikt med dem. Hans nærværelse er her unødvendig. Hvis hr. Kommandøren befaler, at der skal bygges flere fartøyer, må det skje på kongens regning.

6. Tvende såkallte sjalupper, hver på to kanoner bygges av hr. Brunckhorst og blir ferdige om 2 a 3 uker. De har dekk, faste sengekøyer til 40 mann, kabys og skonnerttakkelasje. De blir med det første armert med 1- 24 punds kanon forut og 1-12 p.s akter. Jeg anser det som en slags plikt å bruke disse fartøyer, da byen har bekostet dem og nærer stor tillit til dem. En prøve er de alltid verd. Ey heller anser jeg disse fartøyer som uhensiktsmessige. Deres skyts vil kunne benyttes i større sjøgang enn jollenes og næsten alltid går der skvalp her på redan. De var under bygging, før tegningerne til jollen kom hertil.

Av proviant til sjødefensionens mannskap forefinnes her intet unntatt til 14 dage for de 22 mann, der for nærværende er i skipskost ved bespisning etter den nyere av admiralitetet utkomne spisetakst. Så snart skje kan, skal mannskapet bispises etter den av kommandøren anordnede spisetakst.

Bergen den 1ste april 1808. Bielke.

(General Hesselberg ble født 12/6 1733 og hadde som fornavn Hans Jacob Henning. Han døde i Bergen 8/ 5 1809. Bakerst i dette hefte vil en finne hans klagemål til kongen over forbigåelse. Det synes som om han blandet seg vel meget inn i marinens affærer. Alt i sit første skriv forteller Bielke, at Hesselberg uten videre øket jollens besetning med 3 mann. Det burde jo være en bestemmelse, som marinens folk måtte ta. TKO)

(Bruckhorst var skipsbygger. Han har b.a. levert tegninger til fregatter. De ble vistnok aldri bygget, men marinemuseet har tegningerne den dag idag. TKO).

Nr. 2. Den 8de april 1808. (Når intet annet anføres er brevene til kommandør Fisker, TKO).

Jollen "Den gode Hensigt" og Nr. 2 er ekvipert og bemannet. De har fått sine kanoner, men er ey prøvet endnu, da kardeskerne til dem ikke er ferdige. Mannskapet på de tre joller øver jeg daglig med å ro, eksersere med kanoner, reise og nedlegge masterne. Den 3dje jolle av Hr. Rolfsen er kommet i vandet, men inventarieret er ikke fer-

dig. Jeg håber den i næste uke blir fullkommen klar, Månedsløyt, Fredrich Ryeland skal kommandere den. Med de to kanonsjaluppers bygging går det godt fremad. Om 10 a 12 dage kan de være færdige. Da der kun er to kanoner til dem og Hr. Gen. løytn. v. Hesselberg nødig vil miste de to 12 pundere og har foreslått for meg enten å gi dem hver sin kanon eller å sette begge på en av dem, har jeg besluttet det siste: Thi besætningen må dog ombord være den samme enten de har 1 eller to kanoner ombord. Derved spares betydelig for H. M. s kasse og når de tvende kanonjoller kommer fra landet, måtte dog kanonerne taes fra dem. Av den enes mannskap vil jeg kunne bemanne begge jollerne og man vil imidlertid prøve, hva de dur til. Generalen har gitt meg stort håb om ennu å få 4- 24 punds kanoner til sjødefensionen. Skjer dette, kan vi besette begge sjalupperne og de 6 joller og jeg håber, at de med kraft kan forsvare byen. En loskutter av de såkallte Søllingske er overladt defensionen. Den er brakt fra Larvik til Christian-sand og ventes hertil snart. I tilfelle Hr. kommandøren approberer det, ønsker jeg, at den ble besadt med 4- 4 p. s svingbasser og 2- 3 punds kanoner. Disse håber jeg å få her. Den skal bemannes med en månedsløytnant og 8 a 10 mann. Den kan godt egne seg til rekognoseringsfartøy . . I blandt mange andre ting, som ennu mangler til den herværende flotille og aldeles ikke kan fåes her er: 12 stk- 4 ps. svingbasser, 4000 stk- 1 ps. kuler til skråsekker for alle fartøyer og 50 pistoler. Der haes kun 100- 1 ps. kuler på arsenalet her. Etter generalens ordre skrev jeg derom til kpt. Bille med siste post.

Den av kommandøren anordnede spisetakst er begyndt den 4de april. Til å ha oppsikt med provianten har jeg måttet anta en proviantskriver med 16 rdl. månedlig gasje. Ved proviantens anskaffelse har jeg min største ulykke. Jeg har rekvirert for 200 mann i 6 måneder. Men da der ingen kgl. magasiner er uten kornmagasinet, må jeg selv la alting kjøpe. Flesk, salt kjøtt og ertor er næsten ikke å få. Det ferske kjøttet er og sjeldent og kostbart. Den hollandske fregatten "Geldenland" ligger ennu her. Den seiler i næste uke. Dens bestemmelsested skal være Bap tavia.

Nr. 3. 15te april 1808. Takker for brev av 29de f.m. og avlegger min skyldigste takksigelse. Jeg glæder meg til å få 4 kanoner til defensionen, da vi så med kraft kan ta imot en fienden. I begynnelsen av neste uke avgår en jakt herfra til Xsand med 80 skp. stokfisk, hvilke er bestilt av kap. ltn. Stibolt, der tar kanonerne og kulene tilbake med seg. I onsdags avla jeg tillike med offiserene og mannskapet på kanonfartøyerne ed for generalen til vår nye souveren. Den anbefalte sorg for våres avdøde konge er blitt anlagt. (Det var Kristian den VII, som døde, TKO). Jollen "Den gode Hensigt" og Nr. 2 er blitt prøvd med 5 skarpe skudd. Da de godt utholdt disse, anså jeg det for unødvendigt å gjøre flere skudd. Jollen Nr. 3 er armert og bemannet. Den blir ey prøvd, da den er av samme konstruksjon som Nr. 2. Kanonsjalup nr. 1. blir ferdig i neste uke, Nr. 2 til kanonernes ankomst. De tvende joller fra landet kommer neppe hertil førend om 5 a 6 uker. Når generalen og tiden tillater det, skal jeg selv reise dit og drive på arbeidet. Loskutteren er ey heller ankommet hertil. Den hollandske fregatten er ikke avseilt. På kysten er alt roligt.

Nr. 4. Den 22de april 1808. Mottat brev fra kommandøren av 12te d.m.. Bemanningen på de joller, som har rekyllkanoner er ey større enn den reglementerte, da jeg ved prøver har befundet den tilstrekkelig og om Hr. kommandøren tillater det, ønskes at rekylen ey blir standset, da fartøyet derved ey lider så meget og bevegelsen er mindre. Sjalup nr. 1 er armert og bemannet med 48 matroser, m. ltn. Ryeland som sjef og 1 styrmann med 10 rdl. månedtlig gasje og som tillike er regnskapsfører. Den har 30 årer, hvorav de 14 går inn, når begge kanoner brukes på en gang. Den seiler godt og er over min forventning. I stille vær og med øvet besetning kan den komme opp i 3 mil i timen. Hr. kom. kpt. Fries har aldrig gitt meg den ære, ikke engang korrespondert, å tale til meg om noe sjødefensionen angående og ey gitt meg den minste underretning om den og da jeg i førstningen ba ham derom, svarte han, at han ikke ville ha noe derved å bestille. Siden den tid har jeg ikke uleilighet kommandørkapteinen. Derfor undrer jeg meg over, at han har forespurgt kommandøren, om kanonsjalupperne skal besettes med tvende offiserer. På generalløytnantens forespørgsel svarte jeg

straks, at en offiser var tilstrekkelig. Det gjør meg meget ondt, at kommandørens ønske i henseende til kruttet ey kan oppfyldes, men generalen kan intet overlade Dem og fabrikken har aldeles mangel på salpeter. Jeg tar meg den frihet å tilsende Dem snart jeg desangående har fått av fabrikken hos hr. konsul Fasmer. Den hollandske fregatt ligger nu ved Holmen i Sandvig og akter å seile ved første føielige vind. En fransk kaper er kommet hertil byen for å kjølhales. Den har vært 23 dage underveis fra Texel og kuns sett to fartøyer i sjøen, hvorav den ene etter beskrivelsen var kaperen "Tordenskiold" herfra byen. Her utrustes en tatt engelsk slup til kaper. Den får 4-3 ps. og 1-6 pds kanoner.

(Friderich Julianus Friess ble født i 1752, ble sekondløytnant i 1771 og avanserte til kommandørkaptein i 1799. Han var i 1799 overlos i Bergens distrikt og høystbefalende over sjøforsvaret i 1801. Han ble avløst av Bielke i 1808, men brø seg vist ikke om å overlevere noe. Det faldt han kanskje tungt å overlevere til en premierløytnant. TKO).

Nr. 5. Den 27de april 1808. Kapt. ltn. Bille i Xsand har jeg fått brev av 18de d.m., hvori han underretter meg om, at kanonerne er ankomne til Xsand. Fartøyet som skal bringe dem hertil er avgått. Imorgen reiser jeg med kanonsjaluppen til Huusø for å drive på folkenes arbeide og gjøre meg bekjent med farvandet. Kaperen "Sørhalsen" er gått tilsjøs.

Nr. 6. Den 6te mai 1808. "Gelderland" avseilte herfra onsdags morgen nordetter. To små fartøyer er ankomne hertil fra Stavanger med rug. Igår kom jeg tilbake fra Huusø og har besett de to der under bygging stående joller. De er slett bygget og neppe av den holdbarhets styrke, at de vil kunne utholde prøven. Der må adskillige forandringer med dem, hvorved om 3 uker kommer de ikke hertil. På kysten er alt roligt. Daglig sees seilere, men kommer landet ey så nær, at man kan distinkvere dem.

Nr. 7. Den 13de mai 1808. Kanonerne er ey ankomne, men ventes daglig, da fartøyet som skal bringe dem hertil, allerede i forrige uke var ankommet til X sand.

1 lørdags innkom en engelsk koffardibrigg tatt den 30te april av en fransk kaper under Skotland. Det har intet skip sett

i sjøen, er ballastet og var bestemt til Amerika, Den hadde 8 kanonader. Briggen ble brakt hertil av en seksjonsfører og 10 mann av kystvernet. Der var ingen papirer ombord, som legitimerer prisemesterens utsagn og denne talte noe svensk. Briggen hadde skutt etter los og da ingen sådan kom, hadde den sendt en båt iland. Kaperen, som hadde tatt prisen ventet hertil. Hvis prisemesterens utsagn er riktig, synes det meg, at kystvernet bør få en belønning for påpasselighet og til oppmuntring i annet tilfelle.

I dette øyeblikk mottok jeg kommandørens brev av 3dje dns. og kommuniserte straks til konsul Fasmer.

Nr. 8. Den 17de mai 1808 Hr. konsul Fasmer har meddelt meg, at såsnart han får salpeter, som han håber kommer til sommeren, skal fabrikken straks komme igang og det ferdige krutt leveres til defensionen og skal besørge det til X sand.

Etter gen.ltn.s ordre avgikk jeg kl. 2 1/2 form med kanonflottillen, bestående av 1 kanonsjalup og 4 joller sør over i laber kuling og disig vær for å muligt å fordrive en ved Biørøy liggende fiendtlig fregatt. Da jeg kom tvers av Kvarven observertes en barkas under Stangen. Jeg forserte og da jeg var kommet fartøyet på skuddhold, skjøt jeg to gange. Etter dette forsertes ut av Galtfjorden av alle krefter. Fienden rodde betydelig bedre enn oss. Deretter satte jeg kurs for Biørøy. Mellem denne og Bratholmen såes fregatten seilende og bukserende. Straks angrep jeg den og der ble åpnet ild fra begge sider. Fiendens tap må vist ha vært meget betydeligt, da i det annet skudd såes, at et fartøy, der bukserte fregatten ble skutt tvers over og folk på land fortalte å ha sett fem huller i skroget. Med smerte må jeg melde, at affæren kostet 4 av våre brave livet. En luvning av sønnenvind nødte meg til å retirere, skjøt fregatten for inn og jeg gikk noe nord for Hjeltefjorden for å hilse på ham ved utseilingen, hvilket også ble besvart fra hans side uten virkning. Fregatten satte nu alt som kunne trekke. Vinden av SSW, s kuling. Da jeg ey mere kunne utrette, seilte jeg tilbake og ankom hertil kl. 1 1/2 e.m.. Kanonfartøyerne hadde ey lidt betydelig unntagen endel overskutte årer. En kule tok alene 6 årer på sjalup nr. 1. Med offiserer og mannskap har jeg vært tilfreds. Fregattens

størrelse kan jeg ey angi med sikkerhet. Den hadde 13 kanoner i laget, vistnok av 18 pundere. Var ikke den for oss usalige vinden kommet, tør jeg næsten påstå, at fregatten hadde nu vært våres. Kl.

3 fm. passerte den Herløe og holdt vesterover. (Det dreiet seg om fregatten "Tartar". Den hadde 44 kanoner og 300 manns besetning. Bielkes styrke besto av 1 kanonsjalupp og 3 kanonjoller. Det er ikke den eneste gangen, at en sjef må skrive, at "hvis der ikke var kommet vind etc., hadde vi vundet". Det viser tydelig nok, at vårt materiell var et altfor typisk skjærgårdsmateriell, som ble ubrukelig ved den minste sjø og vind, da en fiende med letthet kunne seile fra våre. TKO)

1 søndags og om natten var der meget tåket. Fienden lot patruljere med sine armerte båter til Kvarven, hvor de oppsnappet en av våre patruljer med 4 mann. Han satte siden folkene iland og disse berettet, at fregattens sjef, 3 kadetter og 1 offiser med flere var faldne og mange bleserte. Fregatten hadde fått adskillige skud i skroget, to kuler var gått gjennom den og 3 langskips.

Jeg lengter meget etter de 4 pundskanonerne fra Xsand. Nr. 9. Den 23de mai 1808. Siden mit siste brev til den kommanderende har intet skip latt seg se ved kysten. Begeistring for kanonbåtene er etter den siste affere steget til en viss grad. Jeg tror nok innbyggerne forstår, at de i stille vær svarer fortrinlig til deres hensikt. Thi ikke den minste lekk var å spore på dem, da der dog ble skutt 16 a 17 skudd av enhver.

På tirsdag ble den 2den kanonsjalup bemannet og bestykt med 2 lange 12 punds kanoner, der kun er 5 1/2 " kortere i løpet enn de 24 pundige. Dette er årsaken til, at jeg satte dem ombord isteden for en 24de pundige og en 12 punder på dem hver, da den rekkende distanse akterover er den samme og der kunne lett skje uordener i en aksjon å ha kanoner av forskjellig kaliber ombord.

Kanonjollene i Huuse (Muligens Hause TKO) skal løpe av stabelen i denne eller neste uke. To engelske priser: Et pinkskip og en sjalup er innkomne, tatt av en Trondhjemskeper under Hetland?

lgår ble 11 nordfarere signalerte. Formedelst stille og kontrari vinde kan de ikke komme hertil.

Nr. 10. Den 31te mai 1808. 1 søndags ankom 11 kanoner, men kun 300- 24 punds kuler fra Xsand. Kanonsjalup nr. 2 er armert og bemannet og skifter om kanonerne imorgen. Kanonjollerne på landet er løpt på vandet og ventes daglig hertil.

I de siste dage har der vårt fiendtlige skip under kysten. I natt kl. 2 kom en ekspresse fra Stilmøg ved Selbuefjorden om, at en fiendtlig fregatt, en brig og en kutter krysset utenfor. Vi var klare til å ta imot dem, om de skulle vove seg inn på kysten. Der blåser en stiv kuling av SW med regn og tåke, s m hindrer signaleringen.

Igår ettermiddag innkom en liten kaper fra X sand med en engelsk prise lastet med jern og bredder, kommende fra Gøteborg. Den engelske skipperen berettet, at en stor orlogs- og koffardiflåte med tropper var kommet dertil.

Ialt er 24 nordfarere innkommet hertil.

Nr. 11. Den 7de juni 1808. Kanonsjalup nr. 2 er bestykket med 2-24 pund og 2-12 punds kanoner og står under kommando av måneds-løytnant Rasmussen. De to kanonjoller fra landet er komne hit, men de kan ikke bli ferdige før om ca. 14 dage. Daglig kommer melding om fiendtlige kryssere langs kysten, men de holder seg langt fra land.

Nr. 12. Den 14de juni 1808. Med sand glæde mottok jeg kommandørens ærefulle skriv av 27de f.m.. Jeg tilkjendega Deres takk og tilfredshet for underordnede offiserer og vi må alle være ivrige i av ytterste makt å bestrebe oss å fortjene vår verdige foresattes tilfredshet og aktelse.

Der sees daglig fiendtlige kryssere langs kysten og vi får ofte blind allarm. Kl. 5 f.m. har de engelske, mens folkene var i kirke, med 4 armerte båter borttat i Kinn to returfarende nordfarere. Bestyrtelsen var meget stor hos de herliggende og de forlanger konvoy av en sjalup. De kanonjollene håber jeg å få ferdige i denne uke.

Nr. 13. Den 21de juni 1808. Lite å innberette. I det siste har vi intet sett til fiendtlige kryssere. De fleste av nordfarerne

har nu forladt byen. De fikk ikke den begjærte konvoi, da kanonfartøerne er gitt til Bergens defension, og ikke til handelsbeskyttelse. De to siste kanonjoller er henh. under kommando av månedsløytn. O. FASTER og C. Poulsen.

Idag var der forhør over to bønder, hvorav den ene hadde utloset "Tartar" Geethefjorden og gjennom Ulvesund til sjøs. De hadde ingen bekjent mann ombord og skal ha vist den største forlegenhet. Den ene bonde ble dømt til døden og den andre til slaveri.

Nr. 14. Den 18de juni 1808. Konsul Fasmer har ennå ikke fått noe salpeter. Han har folk på landet for å samle noe. Jeg kan ikke unnlate å minne om det belovte krutt fra Xsand.

To fiendtlige fregatter krysser for nærværende langs kysten, den ene utenfor Bømmelfjorden, den annen utenfor Stord eller Selbufjorden. Den fra Friderichsvern hit beordrede tømmermann Ole Thorsen er tilbakesendt, da hans tjeneste ikke lenger er påkrevet.

Nr. 15. Den 9de juli 1808. De rekvirerte 100-24 punds kuler er idag ankomne fra Xsand. Daglig sees fiendtlige kryssere utenfor kysten, men kommer ikke nær land. Etter sigende skal et av dem ha borttatt 3 nordfarere utenfor Stadt. (Vårt skjærgårdsmateriel var som oftest helt hjelpesløs på åpne strekninger som f. eks. Stadthavet. Det er derfor litt søkt, når sjøoffiserer helt opp til vår tid mente, at et skjærgårdsforsvar var nok. Krigen viser noe annet. TKO!)

Nr. 16. Den 16de juli 1808. 16-12 punds kanoner er ankomne, 12 av dem skal plaseres på Heggenæs, de øvrige på Laxevaags batteri. Salpeter er ikke ankommet. En liten kaper "Den dristige" er innkommet hertil. Fienden holder seg langt av land.

Nr. 17. Den 30te juli 1808. 1 forgårs aften kl. 8 1/2 sendte en utenfor Korsfjorden kryssende fregatt et armert fartøy iland på Karmøya, ødela signalstangen og huser. Fienden fikk skutt en ku, men fikk ikke tid til å ta den med, da kystværnet kom til unnsetning. Fiendens hensikt skal ha vært å lande nordenfor fjorden, formodentlig på Store Satorøya, men da de hørte trommen gå, dreidde de av.

Det er nu bestemt, at der ennå skal bygges 3 kanonjoller, 2 av kommunen og 1 av Nordnær Borgercompagnie. Til den første er kjølen strukket. Jeg håber å få tillatelse til å detasjere en avdeling til Korsfjorden, som er det sted, hvor fienden mest

pleier å oppholde seg, Fasmer har intet håb om snart å få salpeter.
 Nr. 18. Den 6te august 1808.

Siden i søndags har ingen fiendtlig krysser latt seg se ved våre kyster. Om lørdagen var to sjalupper fra den utenforliggende engelske fregatt vært iland på Hvermøya? $3/4$ mil sønnenfor Feieøya og oppført seg etter den sedvanlige røverfasonen.

Nr. 19. Den 13de august 1808.

Først idag ble en fregatt meldt fra Brøndesund.

En kaper er utrustet for Trondhjems regning.

Jeg sender en liste over månedsløytanterne.

Nr. 20. Den 20de august 1808.

1 søndags innkom Ostindiafareren "Kronprindsen", tilhørende Hans Tuleins kompani. Den avseilte fra Batavia den 28de mars og så ikke noen krysser i sjøen. i/

Dagen før avselingen ankom meddelelsen om krig mellem Danmark og England.

(Det er eiendommelig, at mange på den tid bare brukte ordet Danmark og ikke nevnte Norge i det hele tatt. Det var da faktisk Danmark-Norge, som var i krig med England og det fikk da sandelig nordmennene føle, kanskje meget sterkere enn danskerne. Selv i vår tid kan en læse danske og svenske beretninger om krigen i gamle dage mellem Danmark og Sverige. Alle offiserene omtales som danske og alle matroserne er danske, selv om flesteparten av dem faktisk var norske. Bergersen anfører etsteds, at 76 % av alle ombord på den dansk-norske flåte var nordmenn.

Den menige sjømann var vist mere klar over forholdet mellem de to nasjoner enn mangan en embedsmann. I 1810 f. eks. nek- tet endel matroser å reise til Danmark. De ville gjerne slås for sit eget land-Norge, men ikke for Danmark, som de, så vitt en kan se betraktet som et fremmet land. TKO).

Nr. 21. Den 27de august 1808.

Sender forslag om konvoiering, så

snart jeg desangående har konferert med generalkommandanten. Det ville være bra, om der kunne bli bygd en kanonsjalup etter samme tegninger som før. Mannskapet kan ligge ombord. Det er umuligt å skaffe husrom til land, da der langs kysten, især nordetter kun er enkelte fiskevær. I tilfelle av en affære vil den ennu hurtigere roing og kunne nytte noe, da den dog må oppbie de andres ankomst for et alminnelig angrep.

Det glæder meg meget, at der skal opprettes signalstasjoner på kysten fra Bergen til Trondhjem. Den nordligste stasjon her i stiftet blir på Herløya. Kanonerne til Trondhjem skal jeg sende på beste måte. Jeg skal la dem konvoiere forbi Stadt med begge kanonsjalupperne. Derfra kan reisen skje inneskjærs. Med kommandørens tillatelse akter jeg å bli med for å bli kjendt med sjøkysten. Det vil bli så sent på året, at intet angrep vil kunne befryktes her på byen.

Jeg har fremsatt forslag om å gå uteskjærs, men dette vakte ikke bifald. Men tirsdag gjentok jeg min anmodning og sa, at det var Deres høihets absolutte formening og da fikk jeg tillatelse til å detasjere begge kanonsjalupperne. Nr. 1 under m. ltn. Ryland beordret jeg til Ulvesund, nr. 2 under m. ltn. Bendt Rasmussen til Bjørnesund. De ligger begge ved signalstasjoner tett ved sjøen. Hvis de får greie på, at fienden vil angripe byen, skal de straks returnere.

Nr. 22. Den 3die september 1808. Sjalup nr. 1 ble holdt tilbake for å konvoiere en jakt til Stavanger, lastet med soldattøy, der er rekvirert østover og et parti smør til Friderichsværn. Den blir avløst av en kanonjolle. Igår ankom fire 24 p.s og 4-18 p.s jernkanoner. Stille på kysten.

Nr. 23. Den 10de september 1808. Først står endel om regnskaper, som en ikke tar med her. Jeg har gjort en tur uteskjærs fra Ulvesund til Selbofjorden for å finne de beste steder for kanonbåtene. Nord på er der temmelig god innerled, men ved Korsfjorden og længere sydover etter nåsten slets ingen, tillige er det mindre bra sønnen etter, så fartøyerne ikke kan ligge i nærheten av signalstasjonene, da disse går langs landet. Senge, køyer er ikke å få. Slike må enten medbringes eller folkene må ligge på strå eller høy, som dog nok i tidens længde ikke vil være skadelig.

lig for deres helbred, men ved imellem å la dem ta inn til byen, kunne dette vel komme til offentlighetens kunnskap, Til å transportere proviant etc. langs kysten har man intet fartøy. En av Søllings losbåter ville kunne være handig dertil. Det er roligt på kysten. 1 onsdag kom signal fra Hitterøya, at en eskadre av 11 orlogskip, 8 fregatter og 1 brig var i sikte styrende sydover. Kjøpmann Blowland hadde for 1/3 sår siden i Holland sett (eller hørt), at en fransk eskadre av samme antal skip lå seilklar i Vliessingen for å søke Sundet, når den russiske flåte var løpt ut fra Cronstadt.

Nr. 24. Den 17de september 1808. Igår aftes innløp melding om, at en Arkangelsfarer skulle være kommet inn til Smørhavn, 14 norske mil herfra. En av kanonskonnerterne er avgått herfra idag for å sikre den mot fiendtlig overfall på dens hitreise. Kanonerne til Trondhjem er ey ankomne ennu. 1 de siste dage har der vært stiv kuling av sønnenvind.

På onsdag ble kanonjollen fra Laxevaag armert og bemannet. Alt er roligt på kysten.

Nr. 25. Den 24de september 1808. 1 lørdags ankom de ni kanonerne hertil. De ble straks utlosset og de 8 innladet i et annet fartøy, der ved første føielige vind avgår herfra til Trondhjem. Fartøyet blir ledsaget av begge kanonsjalupperne til Selløy med ordre om ikke å forlate det, før det har en strykende vind til å passere Stadt med og en er forvissset om, at intet fiendtlig fartøy er i nærheten.

1 mandags kom kanonsjalupp nr. 1 tilbake med 2de Arkangelfarere lastet med omtrent 2000 tønner rug og 300 tønner hvete. Der skal være flere underveis, hvorfor jeg har gitt ordre til, at en av kanonsjalupperne, om den 6 eller flere mil nordpå skulle møte noen Arkangelsfarer, da å konvoiere dem hit for å sikre dem mot fiendtlig molest.

1 onsdags ble kanonjollen "Nordnæs Compagnie" kaldet, armert og bemannet. Den blir kommandert av månedsløytnant F. J. Fasmer.

De tvende under bygning stående kanonjoller håper jeg blir klare om 14 dage.

Med subskripsjonen til den 3dje kanonsjalup går det kun langsomt, da man for nærværende subskriberer på bidrag til

den norske armee.

Underdanigst Bielke.

Nr. 26. Den 1ste oktober 1808. Deres høyvelbårenhets ærede skriv av 13de f.m. er mottatt igår og jeg skal altid bestræbe meg på å fortjene Deres tillid. Der er ennå ikke innkommet såmeget, at den 3dje sjalup kan bygges, da pengene er sjeldne og alting er så dyrt.

Kanonerne til Trondhjem er først avgått idag, eskortert av begge kanonsjalupperne. Tvende kanonjoller ligger i Udskjærene. Jeg utber meg den godhet av kommandøren å underrette meg om regnskapsførerne på kanonfartøyerne får 1 1/2 månedsranson - den halve utbetalt i penger og hva dusør de erfarne loserne får, som er utkommanderte på kanonbåtene, for deres losning. Alt er roligt på kysten.

Nr. 27. Den 8de oktober 1808. Deres H.v. ærede skriv av 19de f. m. nottok jeg først iforgårs. Deres ordre i henseende pengeregnskaerne skal bli etterlevet. Kun tillater jeg meg den frihet å spørre om Hr. kommandøren tillater, at krigskommisær Webye fremdeles må vedbli å føre pengeregnskapet for den herværende kanonbåtsflotille.

Til fartøyerne i Trondhjem har jeg allerede fått innkjøpt over 2000 alen Kluvings? duk og håber å få næsten hele kvantummet. Kun beklager jeg ey å ha fått Deres brev med posten en dag før, som jeg etter datoen burde ha fått. Jeg ville da ha fått seilduken for meget bedre kjøp og hadde hatt leilighet til å avsende den.

En fransk kaper fra Dunkerque er kommen på havnen inatt. Den har vært 7 dage underveis og intet sett. Alt er roligt på kysten.

Nr. 28. Den 15te oktober 1808. Deres ærede skriv mottok jeg iforgårs. Så snart de 4 kanonerne ankommer skal jeg ved første leilighet besørge dem til Trondhjem. 72 stykker Kløverduk på 55 eller 56 alen stykket. Anskjøpt jeg igår i galeasen "Anne Cathrine", ført av skipper Ole Balche, som på mandag eller tirsdag avgår herfra til Trondhjem.

I henseende til den 3dje kanonsjalups bygging har jeg ennå ikke kunnet konferere med hr. generalløytnant v. Hesselberg, da han iforgårs hadde en meget sterk blodstyrting, som ennå holder ham i sengen. Alt er roligt på kysten.

Nr. 29. Den 22de oktober 1808. Deres ordre av 10de okt, har jeg kommunisert krigskommisær Webye til etterlevelse, da han ennå fører regnskapene for den herværende kanonflotille.

Den 13de oktober om aftenen kom begge kanonsjalupperne tilbake. De hadde konvoiert de 8 til Trondhjem bestemte kanoner til mittveis Stadt. De holdt det kryssende til fartøyet var komme dem av sikte. Det hadde en stiv kuling av SSW til å fortsette reisen med. Kanonfartøyerne sto 8 (eller muligens der står i originalen 2 TKO) mil til sjøs fra Stadt og kunne fra toppen ingen krysser se, likesom på helereisen intet fiendtlig.

De 4 til Trondhjem bestemte kanoner er ennå ikke ankommet hit. Kanonjollerne er ennå ey fullkomne klare. Det bestandige regn- vær har forårsaket forsinkelsen. Til generalkommandoen har jeg talt om å få tilskudd av statens kiste for det som ennå mangler i omkostningerne til den 3de kanonsjalup. Men generalløytnanten Hesselberg vil på ingen måte tilstå noe. Om Hr. kommandøren skrev ham desangående til, ville det vist virke. Alt er rolig på kysten.

Nr. 30. Den 29de oktober 1808. De 4 til Trondhjem bestemte kanoner ankom hertil i onsdags og er allerede utlastet og igjen innskipet i jakten "Fortuna", ført av skipper Ole Olsen Bjørkesæt. Den avgår herfra i begynnelsen av neste uke, konvoiert av begge kanonsjalupper. Seilduken, som jeg har meldt i min rapport av 15te er avsendt. Jeg har desangående tilskrevet cap. Motzfeldt med gårsposten og tror ikke, at kongens kasse vil tape noe ved å selge den i Trondhjem. Alle sorter seilduk innkjøper jeg til Fredriksvern. Hr. Kaptein Fabrisius har i den henseende sendt meg 2000 rdl. Men jeg må overskride den sum, da der for den ikke fåes meget. De tvende siste kanonjoller blir armerte og bemannet på tirsdag. De vedholdende ondevær har forårsaket den lange forsinkelse. Tre danske fartøyer er i denne uke ankommet hertil med kornvarer. På kysten er alt roligt.

Nr. 31. Den 5te november 1808. Kanonerne til Trondhjem er idag avseilt til sitt bestemmelsested, konvoiert av begge kanonsjalupper. De tvende siste kanonjoller er armerte og bemannet. De kommanderes av månedsløytnanterne C. Heiberg og E. Diedrichson. Kanonjollernes stasjonering i utskjærene er opphevet formedelst det stormende og meget slette vær.

1 sjønød den 26de er en engelsk koffaridbrig innkommet i en bukt imellem Syndstabevaagen og Hidsken. Den har mistet sin stormast. Kom fra Irland med kullast og var bestemt til Gottenborg. Den ble dagen etter besatt av kystværnet. Likeledes er en med indigo lastet kof funnet ved Utsira. Den hadde mistet roret og mannskapet forladt skipet. Den skal være brakt inn til Kobberviken for dens losning. På kysten er alt roligt.

Nr. 32. Den 12te november 1808. Om kanonbåtsflotillen og kysten har jeg intet å melde Deres Høyvelbårenhet. 1 onsdags ankom en islandsfarer hertil. Den hadde lisens og forlot Leith i Skotland for ti dage siden. En koffardikantein Scheel, som var passasjer der ombord fortalte, at den engelske flåte, som lå i Lissabon, skulle være kommet til England og at den franske armee i Portugal, stor 12000 mann skal ha kapitulert. Dog er hverken offiserene eller folkene på flåten eller i armeen krigsfanger. De første skal England besørge hjemtransportert og armeen marsjerte gjennom den 2 1/2 gang sterkere engelske med klingende spill, artilleri, ammunisjon etc., hvorover folket i England skal være meget oppbrakte.

En russisk og en fransk konvoi skal fra Erfurth være ankommet til Dover. Den russiske ble alene antatt. En ladning falske-størstedelen av de nye 1 rdl. sedler skal være ankomne fra England til Gottenborg for å distribueres i Norge. (Hitlers trik var således av gammel dato. TKO)

Nr. 33. Den 19de november 1808. Deres H.B.,s skriv av 4de d.m. med vedlagt svar til generalkommandoen mottok jeg igår. Gen. ltn. Hesselberg vil nu selv tilskrive Dem idag. Han er meget svak, har i de fire siste uker ikke vært ute av værelset og avsendte i lørdags sin ansøknings til H.M. Kongen om sin avskjed.

De 8 herfra til Trondhjem avsendte kanoner er ankomne dit den 2den november. De fire siste er formodentlig nu også ankomne til Trondhjem. Kanonsjalupperne, som konvoierte til mittsjø Stadt kom i søndags derfra tilbake. De hadde trende Arkangelsfare re derfra tilbake med dem, hvorav de tvende var i Selden, 2den tredje i Sjellanger. På kysten er alt roligt. Signalstasjonene går i dette felt ey længere sydover enn til Korsfjorden.

Nr. 34. Den 26de november 1808. På kysten og kanonbåtsflotillen

har jeg intet å melde Deres HVB. om. En Kjøbenhavnsk kaper er ankommen hertil. Den har i hele sommer oppholdt seg i Nordsjøen.

Erter er her meget vanskelig å få og kostbare. Jeg har derfor gitt mannskape stokkfisk og 1 1/2 lod smør om formiddagen istedenfor blotte erter. Skulle jeg hele vinteren gjennom ey kunne få fersk kjøtt, vil jeg komme meget i forlegenhet for denne artikkel og utber meg derfor den godhet av Hr. kommandøren om muligt å forskaffe meg 40 lisp. erter fra Østlandet.

Nr. 35. Den 3die november 1808. Deres HVB., s skriv av 10de nov. mottok jeg først iforgårs og meddelte Hr. gen. ltn. von Hesselberg brevets innhold i henseende til kanonfartøyernes opplegging. Generalen bestemte, at 4 kanonjoller skulle forbli i aktivitet foruten sjalupperne, da disse trenges til konvoiering. En kan ikke gjøre regning på dem til byens forsvar. De øvrige jollers mannskaper skulle nyde kostpenge og fartøyerne holdes mobile for å kunne brukes i påkommende tilfelle. I den anledning har generalkommandoen pålagt meg å forespørre hos Hr. kommandøren om de månedsløytnanter det dreier seg om, skal beholde deres gasje og dietpenge og hvorledes der skal forholdes med regnskapsførerne på de joller, hvis mannskap får kostpenge. Om min forbøn kan hjelpe, vil jeg be Hr. kommandøren tillate, at månedsløytnanterne beholder deres gasje og dietpenge, da de for størsteparten er koffardikapteiner, hvis skip ligger opplagte i England, hvorved de selv har tapt betydeligt og nu næsten ikke har annet å leve av med sin familie enn hva H.M. Kongens kasse tilstår dem. Deres fartøyer skal vedbli å være mobile. Månedsløytnanterne er derfor mødsagte til å forbli i byen og ha tilsyn med båtene, da armatur og alting forblir i dem. Her i byen er der intet skur, hvor eller hvorunder kanonfartøyerne kan stå og skal de i tiden konserveres blir det en nødvendighet å la skur bygge og etter min formening var det til sommeren den beste tid, da arbeidslønnen nu er betydelig ringere enn i fredstid og materialerne heller ikke så dyre østerpå.

Igår kveld ankom hertil 15- 18 punds kanoner til Trondhjems landdefension. De blir konvoiert herfra av en av kanonfartøyerne. Den annen skal konvoiere tvende kornskip til Stavanger, hvilke er bestemt til Christiania. Alt er roligt på kysten .

Nr. 36. Den 10de desember 1808. Ifølge Deres HVB,s skriv av 13de f.m. er mannskapet på de fem siste kanonjoller avgått på kostpenge den 6te des..I den anledning har jeg mottatt følgende ordre av generalkommandoen:

Parolbefaling den 5te desember 1808. Etter derom skjedd forslag fra Hr. kommandør Fisker, som sjef for Norges defensjon blir endel av den herværende flotille fra imorgen av å opplegge inntil videre ordre til sjøvesenet, nemlig: De tvende kanonsjalupper og 4 joller forblir i alle henseender mobile likesom hidtil, hvori mot de 5 kanonjoller opplegges således at deres mannskap avgår på kostpenge, hvorfor dem dog pålegges ikke å oppholde seg lengere utenfor byen enn at de ved allarm om en seg nærmende fiende straks kan innfinne seg på fartøyerne og til hvilken ende også de fem opplagte joller beholder deres kanon, ammunisjon og armatur ombord, alt i den hensikt ved påkommende fiendtligheter igjen så hastig som muligt å kunne bli mobile. De 5 yngste eller sist antatte månedsløytnanter settes ut av tjenesten og hva disse såvelsom de likeledes avgående regnskapsførere eller båtsmenn kan tilkomme i gasje eller vartpenge, mens deres fartøyer er opplagte, derom innhentes Hr. kommandør Fiskers bestemmelse. Iøvrigt må generalkommandoen overlate til hr. premierløytnanten, kammerjunker Bielke som sjef for den Bergenske kanonflotille, å arransjere de videre fornødenværende foranstaltninger, som ovennævnte opplegging gir anledning til f. eks., at de ut av tjenesten settendes månedsløytnanter får en slags inspeksjon over de opplagte båter."

Ifølge denne ordre tar jeg meg den frihet å spørre Hr. kommandøren, hva der må tilståes månedsløytnanterne og regnskapsførerne på de joller, hvis mannskap er avgåtte på kostpenge. Av skriv sendt den 22de ser jeg, at de månedsløytnanter av koffardifarten, hvis fartøyer blir opplagte, bekommer 16 rdl. månedlig. Disse har da tillatelse til å reise hjem og har i den tid sløts intet å gjøre med deres fartøyer, hvilket ikke er forholdet her, hvorfor jeg våver å gjenta min bøn: At tilstå de herværende månedsløytnanter deres gasje og diøtpenge, i det minste gasjen og halve diøtpenge. Regnskapsførerne på de 5 joller er også avgåtte på kostpenge og nyder ey mere enn matroserne 4 rdl.

månedtlig, hvilket er umulig for dem å leve av, hvorfor jeg likeledes ansøker Hr. kommandøren om et tillegg for dem.

I disse dage er 4 Arkangelsfarere ankommet hertil.

Jeg tar meg hervæd den frihet å melde Deres HVB., at H.M. Kongen har hatt den store nåde å utnevne meg til ridder av Dannebrogordenens 4de klasse for affæren med fregatten "Tatar". Den kom ganske uventet og vil om muligt bidra til at jeg enn ytterligere bestreber meg etter å fortjene mine foresatte s yndest og tillit, som stedse har vært formålet for mine ønsker. Jeg kan ey unnlate å avlegge min forbindtligste taksigelse til Hr. kommandøren, som er største årsak i, at jeg har fått et tegn på min allernådigste konges tilfredshet.

Nr. 37. Den 24de desember 1808. Deres HVB.s skriv av 10de og 14de har jeg mottatt. Årsaken hvorfor gen. kommandoen ikke har besvart Dem, i henseende til kanonsjaluppens bygning er, at kommandoen ikke har kunnet oppgi dens beholdning, da alle regninger på de forhen byggede fartøyer ikke er betalte. Meget blir der ikke tilovers. Men der er i disse dage innkommet noen penger fra landet og jeg håber, at der skal komme flere, likeledes har noen av kjøpmennene her offerert en av de Søllingske båter til defensionen, som skulle koste 1500 rdl., hvorav kommandørkaptein Sølling allerede har mottatt 1000 rdl.. Men nu har kommandørkapteinen frasagt seg dens bygning og lovet å sende pengene tilbake. Jeg håber da å få kjøpmennene overtalt å levere disse 1500 rdl. til komiteen for at de kan anvendes til en kanonsjalups bygning, så jeg tror, at man næsten kan regne med å få den halve sum pr. kasse, hva den vil koste. Det manglende kunne da ~~taes~~ av den kongelige kasse? Blir bygningen av den 3die kanonsjalup bestemt, må jeg som hidtil, ta meg den frihet å anmerke, at jeg tror det hensiktsmessigst til landets tjeneste, at den blir bygd etter de herværende tegninger, da der på de fleste stasjoner i utskjærene er en umulighet å få husly for så mange mennesker. Jeg takker Hr. kommandøren skyldigst for å ville forskaffe meg 40 tønner erter. De koster her for nærværende 16 a 18 rdl. pr. tønne. Med progiant forsøker jeg å forsyne meg. Jeg har ladt fersk kjøtt og flesk nedsalte. Bygg har jeg fått av de kong. magasiner og iar

derav male gryn. Derved spares for H.M. Kongens kasse, da bygggryn her koster 20 rdl. tønner. Av hårdt brød haes kun et par hundrede pund, da mannskapet på de første måneder nær, bestandig har fått blødt brød. Om Hr. kommandøren så befaler, skal jeg besørge et parti hårdt brød bakt til foråret, idet sådant vil bli nødvendig, når fartøyerne stasjoneres i utskjærene.

Ved bradbænken her i byen gies leilighet til å kunne ha-
le et fartøy opp ad gangen for ettersyn. Med det jeg meldte i min rapport av 13de desember mente jeg, at fartøyerne for fremtiden, hvis de skal konserveres, må anbringes i skur, som derfor må bygges.

Det av Deres HVB. anordnede tillegg for regnskapsførerne skal bli dem utbetalt. Kanonsjalup nr. 2 er kommet tilbake fra Stavan-
ger og har siden den tid konvoiert Arkangelsfarere hertil, Nr. 38. Den 30te desember 1808. Ved den herværende kanonflotille er alting vel. Jeg tar meg den frihet å spørre Hr. kommandøren om det anordnede tillegg gjelder for begge regnskapsførerne på kanonsjalupperne. De, som fører arkeliregnskapet er styrmenn, men koster H.M.s kasse ikke mere enn dem på jollene, da de kun har 6 rdl. månedlig i kostpenge, mens enmannskost for tiden koster 9 rdl.. Likeledes ønsker jeg å minne om reserveløserne, der er kommandert til kanonfartøyerne skal nyte lospenger for de små turer kanonfartøyerne fra deres stasjoner gjør til kystens sikkerhet. Hidentil har jeg nektet dem betalingen derfor, da jeg finner det billig, at de gjør noe for gasjen og kosten.

Idag har jeg fått brev fra Hr. kommandørkaptein Fries, hvori han underretter meg om, at han har fått brev fra agent Kielland i Stavanger, hvori denne forlanger 10 rdl. i godtgjørelse for 2de skarpe skudd, der ble sendt etter kanonsjalup nr. 2 fra Kat-
hammer batteri, da den sist konvoierte to kornskip til Stavanger. Ey har jeg vist, at dette batteri eksisterte. Kanonsjaluppen passer-
te uhindret der forbi i september måned, hvorfor jeg trodde det unødvendigt å la de anordnede signalflagg forferdige. Jeg skal tilskrive agent Kielland desangående og tilmelde Hr. kommandøren utfaldet.

1809.

Nr. 39. Den 6te januar 1809. I dag er kanonsjalup nr. 1 avseilt nordover, havende under sin konvoi en galeas og en jakt lastet med kanoner og rappeter til defensjonen i Trondhjem, Kanonsjalup nr. 2 ligger seilklar for å konvoiere et kornskip til Stavanger. I søndags kom trende av våre offiserer, løytnanterne O. Rasch, C. Idtken og Lorck tillikemed en dokter hertil med en Flensburgerbrigg, som hadde fått lisens fra England. Med dagsposten melder de seg til Hr. kommandøren og avreiser herfra i begyndelsen av neste uke for å kunne ha den ære å gjøre det personligt.

Jeg tar meg den frihet å forhøre hos Hr. kommandøren, om det ikke vil bli en nødvendighet å ha en dokter ved de herværende kanonfartøyer, når de til foråret stasjoneres i utskjærene. Her i byen besørger regimentfeltskjærerens dokterens plikter, men om noen skulle bli syke eller komme tilskade derute, er de aldeles uten hjelp. Tillike ønsker jeg Hr. kommandørens ordre på, hvor lang tid, De befaler, at jeg skal kjøpe proviant til.

Nr. 40. Den 14de januar 1809. Hr. kommandørens ærede skriv av 29de des. mottok jeg i forgårs og har tilmeldt generalkommandoen det fornødne i henseende til månedsløytnanterne og regnskapsførerne, hvis mannskap er avgått på kostpenge. Skulle til foråret den 3dje kanonsjalup settes i virksomhet, er det nok på tide, at det blir begyndt på dens bygning. Av Hr. amtmann Vibe er innbetalt til den herværende stiftamtmannstue 1100 rdl., hvilke Nordre Bergenhus amts beboere har skjænket H. M. til landets forsvar. Amtmannen har tilmeldt regjeringskommissionen dette offer og om Hr. kommandøren så forlangte, at disse penger måtte anvendes til Bergens sjødefensjon, mangler der bare 15-1600 rdl. i omkostninger til den 3dje sjalups bygning, hvilke også med tiden turde komme inn. For itide å kunne la fartøyerne etterse, ønsker jeg å vite, til hvilken dato Hr. kommandøren befaler den herværende flotille skal være i fullkommen mobil stand. Alt er roligt på kysten.

Nr. 41. Den 21de januar 1809. Hr. kommandørens ærede skriv av 9de d. m. har jeg riktig mottatt og tilmeldt generalkommandoen, at jeg tror det hensiktsmessig om den 3dje kanonsjalup blir bygget etter de samme tegninger som de tvende foregående.

Med længsel venter jeg på ertene fra Fredriksyvern, men vinterens strenghet vil nok ikke tillate deres komme. Askillige proviantsorter blir for nuværende meget kostbare. Måtelig brennevin koster nu mellem 60 og 70 rdl. tønne og vil nok tilta i prisen, da der ikke kommer noen tilførsler fra Danmark og meget er utført til Østlandet og Trondhjem. Øllet til mannskapet betales med 3 1/3 pr. pot. 1 vinter har hver mann fått 1 pot daglig. Befaler Hr. kommandøren, at den 1/2 pot skal godtgjøres i penge og til hva pris? Vanskeligheten for bryggerne i å få malt har nødet meg til denne avkortelse.

Da der er endel av mannskapet, som har forlangt penger istedenfor brennevin og H.M. Kongen ifølge krigsartiklerne, kun tilstår 24 sk. månedlig for to rasjoner daglig, som for nærværende er vel lite, ønsker jeg Hr. kommandørens ordre på, hvormeget der må tilståes dem.

(Matroserne ble i gamle dage spurt ved toktets begynnelse, om de ønsket brennevin eller penger. Mange gifte foretrakk å få penger. Disse kunne ikke gjøre seg håb om å få noe av de andre, da drammen skulle fortæres på stedet på dekket om bagbord under oppsyn av en offiser. Men ~~den~~ ~~trengtes~~ så inderlig om morgenen når gutterne kom opp fra den kalde banjeren, dårlig klædte som mange var. Noen år senere var der flere skipsjefer, som ikke likte denne brennevinsdrikkingen. Sjefen for "Ørnen" uttalte således en gang: "Kjært vilde det have været mig, om jeg tillige kunde have sagt, at brendevinet havde været banlyst på "Ørnen". Men besætningen maatte ved strengt arbeide have en forfriskning og da ølet ikke var godt, maatte jeg give dem brendevin". TKO).

Med omgående post håber jeg å kunne sende Dem et forslag, geleitet med et overslag til skurenes oppreisning for de herværende kanonfartøyer. Gen ltn. v. Hesselberg har tilstått regnskapsførerne på de joller, hvis mannskap er avgått på kostpenge den halve gasje i tillegg og månedsløytnanterne 24 rdl. månedlig.

Alt er rolig på kysten.

Nr. 42. Den 28de januar 1809. Dereð HVB, s skriv av 13de dns, har jeg riktig mottatt. Kanonsjalup nr. 2 avseilte herfra den 23de konvoierende 3 kornskip sønnen etter bestemt til Christiansand. Kanonsjalup nr. 1 kom tilbake hertil den 25de. Denne hadde forladt beg-

ge fartøyerne den 19de ved Nord ?(utydelig ord) av Stadt med en stiv kuling av SSW,

Ostindiafareren som ligger her har fått ordre å returnere til Kjøbenhavn og da den behøver en besettning av 30 mann,hvilke under denne krig formodentlig ikke kommer tilbake hertil og det her er for stor trang på matroser, tror jeg, at det er min plikt å tilmelde Hr. kommandøren dette, Av de kanonjollers mannskap, hvilket er avgått på kostpenge har jeg måttet gi endel tillatelser til å hyre seg på Danmark, da der ikke er andre matroses her å få.

I min rapport av 15te oktober f.a. forespurgte jeg meg hos Hr. kommandøren, hva godtgjørelse reserveløserne, som er kommanderte til kanonfartøyerne, skulle nyde for deres løsning. Jeg tilskrev samme dato Hr. capitain Fabricius desangående og av ham fikk jeg til svar, at de østerpå blir betalt etter lostaksten. Jeg har derfor tilstått reserveløserne, hva de tilkommer for distanserne for å løse fartøyerne til deres stasjoner og pr. km. for de små turer, som kanonbåtene gjør til kystens sikkerhet utenskjærs. Jeg formener de ingen løspenge bør få. Jeg forventer Deres HVB.s ordre desangående.

En koffardibrigg fra Dykkerain (Han mener øyensynlig Dunquerque. TKO) , lastet med frukter og sydlandsvarer er idag innkommet her på havnen. Den har vært 4 uker i sjøen og intet skip sett.

Av politisk nytt berettes, at den engelske arme, stor 40000 mann og resten av den spanske på 35000 er helt omsluttet av de franske og at keiser Napoleon selv kommanderer mot dem.

Nr. 43. Den 4de februar 1809. Deres HVB.s skriv av 21de og 22de f.m. har jeg riktig mottatt og hva den første angår tar jeg meg den frihet å anføre, at jeg tror det riktig i det minste å innkjøpe proviant for hele flotillens mannskap til utgangen av november måned: Thi om vi enn får fred forinnen den tid, ville kongens kasse ey tape derved. Vedvarer krigen, vil dens pris være meget kostbarere og måskje ikke å få. De bergenske matrosers levemåte består i, når han er hjemm^e, for det meste i fisk, som han selv fanger. I den hele tid jeg har vært her, har det ikke

vært å få i den kvalitet, der behøvedes til mannskapets bespisning. Jeg tror derfor ikke, at der av denne årsak kan skje noen forandring i spisetaksten. Å gi besetningerne på de fartøyer, som forblir i byen, kostpenge, vil forårsake uorden, da de fleste er professionister og arbeidsfolk, som ved krigen er satt ut av deres næringsvei og intet tjene kunne. Vertshusene blir da deres tilfluktsted, hvor de nok ey alltid ville anvende pengene til det nødvendige. Man vil da foruten en liderlig også få en kraftløs besætning. Hvis kommandøren tillater det, ønsker jeg meget, at folkene bespises ombord, da jeg håber å få såmeget proviant innkjøpt, som behøves til utgangen av november måned d. å. En manns kost koster for nærværende H. NM. s kasse 8 a 9 rdl. månedlig.

Ennu har jeg ikke kunnet få generalkommandoen overtalt til å tillate den 3die kanonsjalups bygging, da den venter på kongens ordre desangående, noe som jeg frykter for vil medta lang tid.

Kanonsjalup nr. 2, som avseilte herfra den 23de f. m. med 3 kornskip sønnen etter, har fått ordre å konvoiere dem forbi Jederen og om muligt ennu længere for derved å befordre deres reises hastighet. Det er meg overmåte kjært deri å ha kunnet oppfylle Deres HVB. s ønske.

Hr. kommandørens ordre av 22de f. m., at den Bergenske flotille skal være beredt til å møte den 1ste mars, approbertes av Hans Excellence Hr. generalløytnant v. Hesselberg, som mente, at det kunne utsettes til den 15te mars, da en av månedsløytnanterne og endel av mannskapet er permitterte til den tid. Dog skulle det bero på Deres nærmere ordre. Herom tar jeg meg den frihet å oversende Dem: Overslaget på bekostningerne til et skur til 4 kanonjoller og til et til 2de kanonsjalupper. Der behøves to av hver sort, når den 3dje kanonsjalup kommer istand. I det siste skur kommer der kuns til å stå 1 kanonsjalup og en kanonjolle.

Nr. 44. Den 11te februar 1809. Deres HVB's skriv av 3die har jeg riktig mottatt og tilmeldt generalkommandoen det som vedkommer den 3die kanonsjalups bygging, hvorpå jeg ennu ikke har fått noe svar. Dog håber jeg, at alle betænkeligheter er hevet. Gen.

ltm. Hesselberg har gitt meg en skriftlig ordre om de månedsløyt-
nanter og regnskapsføreres gasjering på de kanonjoller, hvis
mannskap er avgått på kostpenge.

Bomseilsjakten "Den unge Jacob" er avseilt herfra
den 23de f.m. under konvoi av kanonsjalup nr. 2 og skal være an-
kommen til Tananger. Med posten skal jeg tilskrive skipperen or-
dren fra Hr. kommandøren. Alt er roligt på kysten.

Nr. 45. Den 18de februar 1809. Kanonsjalup nr. 2 kom tilbake fra
Stavanger. De trende fartøyer ble overlevert til Hr. løytn. C. Grove.
Årsaken til den hastige tilbakekomst var, at alle havne sønnenfor
Jedderen var tilfrosne.

1 tirsdays tilskrev jeg løytn. Grove, at han etter Hr. kom-
mandørens ordre skulle beordre skipper Knud Petersen, førende jak-
ten "Den unge Jacob" å laste til kap. ltb. Stibolt i Xsand.

Endelig er det avgjort, at den 3die kanonsjalup skal bygges
og jeg håber, at den skal bli klar i 2 måneders tid. Ingen fiendt-
lig krysser har i dette år latt seg se på kysten.

Nr. 46. Den 4de mars 1809. Hr. kommandørens ærede skriv av 17de
f.m. mottok jeg igår med Christianiaposten og beklager meget ikke
å ha hatt den lykke å bli bearet med Deres nærvær i Bergen, især
da jeg smigrer meg med, at De ville ha vært tilfreds med den her-
værende kanonflottes tilstand. Det er etter generalkommandoens
ordre, at jeg har måttet avgi endel folk til kornskipene. De mang-
lende er forlangte av enrulleringen og til den 15te mars skal
kanonfartøyerne være i fullkommen mobil stand. Idag skrives til
krigskommiariatet om de 40 mann til den nye sjalup, som nok ey
blir klar førend til ultimo april.

Herved tar jeg meg den frihet å proponere for Hr.
kommandøren kanonfartøyernes fordeling langs landet til kystens
og fartens sikkerhet. 1 kanonsjalup og 1 jolle ved Silden. Det er
den første havn sønnenfor Stædt og som godt kan settes i kommuni-
kasjon med stasjonen på Rundøy, 2 kanonjoller ved Kind, sålänge
Nordlandsfarten varer. Etter den tid tror jeg det unødvendig, da
farten den veien for størstedelen opphører. De skip, der etter den-
ne tid kunne bli konvoiert herfra av en av kanonsjalupperne til
Silden og så derfra igjen konvoiere de skip, som er bestemte her-

til, 1 kanonsjalup ved Menøy?(Feyebosen) for å sikre kysten og konvoiere de nord fra og til gående skip, 2de kanonjoller ved Solsviken og 2de ved Bukken. Det blir da kun 2 kanonjoller ved byen. Men hvilken vey fienden enn kommer fra kunne alltid 2 av disse jollerne komme hertil forinnen den og jeg anser 4 kanonjoller i forening med landbatterierne tilstrekkelig til å defendere byen. Jeg har ennu ikke kunnet få generalens approbasjon herpå, men jeg tviler aldeles ikke på den, hvis Deres HBV. værdiger fordelingen sitt bifall.

Når den 3die kanonsjalup er ferdig og folkene øvet, kunne den avløse begge jollene i Kind. Der vil da være så godt 6 joller ved byen.

Til tid og annen å transportere proviant ut til disse kanonfartøyer behøves et lite dekkfartøy, som jeg håber med kommandørens tillatelse om å måtte kjøpe, da jeg tror, at det blir mindre bekosteligt for staten å gjøre dette enn å leie ett.

Telegrafisten Hr. Kahrs er for over fjorten dage siden vært nordetter for å utsøke bekvemme steder til signalstasjonerne. Siden Deres brevs mottagelse har jeg ikke kunnet forevise for generalkommandoen den meg tilsendte kysttelegraftegning. Av fiendtlig har ennu intet latt seg se. Der er ventendes 4 Arkanfelsfarere innehavende 5000 tønner korn. De har overvintret i Nordlandene.

Nr. 47. Den 11te mars 1809. Deres Hvb.,s skriv av 3die mars mottok jeg med posten. Hans ex. Hr. gen. v. Hesselberg fratratte kommandoen i tirsdags og overdro, inntil Hr. gen. major von Hoff's ankomst, kommandoen til Hr. Oberst Motzfeldt. Jeg ønsker meg av Hr. kommandøren underretning om i hvilke henseender jeg står under kommandantens ordre. (Hesselberg døde den 8de mai 1809. TKO).

Når befales kan stasjonen sønnenfor Stadt besettes og har kun to telegrafister i arbeide, da jeg håber Sydsekken av Stadt direkte kan stå i forbinnelse med Silden og da kan telegrafien kunne fortsette like her til byen. Utber meg de fornødne ordres desangående, tillike underretning om, hvorfra penēgen skal taes til telegrafisterne og telegraferne. Før har dette stått direkte

under generalkommandoen. Jeg har ingen penger hevet til utgifter-
nes bestridelse ved kanonflotillen. Regnskapet var innen min an-
komst hertil overdratt til Hr. kommandørkaptein Fries og Hr.
krigskommisær Webye, hvilken siste især har bestyrt det, som jeg
i min rapport av 10de sept. f.å. har tilmeldt. Befaler Hr. kom-
mandøren, at jeg skal påta meg regnskapet, ombes at vedkommende,
for å unngå all misforståelse, måtte bli beordret å overlevere
meg samme.

Rug er her for tiden ikke å bekomme i den kvantitet,
som trenges. Måskje når de fire forventede Arkangelsfarere an-
kommer, blir det bedre. Tønneren koster nu mellem 17 og 18 rdl. I
tilfelle der skulle innkjøpes noe, utber jeg meg pengene eller
en anvisning tilsendt, thi uten kontant betaling vil det ikke
være råd å få. I 200 tønner byggryn kan ikke bekommes. Av ma-
gasinerne får jeg gryn utlevert, hvorav jeg lar male gryn til
mannskapet. Den meg av Deres HVB. tilsendte skrivelse har jeg
bekjentgjort for de under min kommando stående offiserer. Nu
skal alle av ytterste evne stræbe å fortjene vår allernådigste
konges tilfredshet. Jeg tar herved anledningen til å gratulere
Hr. kommandøren til det utmerkelsestegn, De har fått på H.M., s
nåde.

Søeløytnant Dahl^grup ankom hertil i søndags. Han er upasselig
og dette har hidet hindret ham i å delta i tjenesten. Dog hå-
ber jeg, at den sygdom ikke blir av varighet. Han får den nye ka-
nonsjalup å føre. Månedsløytnant Lassen er kommet tilbake. Til
den herværende kanonflotille mangler 45 pistoler etter det re-
glementerte antal. Størsteparten av de, som haes, har jeg lånt av
borgere og er av forskjellige kalibre, hvorfor jeg ansøker Hr.
kommandøren om muligt å få noen hertil østfra. På kysten er alt
roligt.

Nr. 48. Den 18de mars 1809. I dette øyeblikk kl. 3 om natten
ankom en ekspresse som beretter, at en sver orlogsbrig er inn-
kommet i en havn ved Utskjærene Lovnøy kaldet. Av hva nasjon vi-
tes ey bestemt. Den utgir seg for en hollender. Jeg er ferdig, så-
snart det gryr av dag å utgå herfra med begge kanonsjalupper
og fire kanonjoller for i alle tilfeller å bringe briggen her-

til,

Løytnant Dahlerup er helbredet og skulle idag ha gått nord-etter for å opprette en telegraflinie fra Sydsekken (muligens Sydsiden ?TKO) av Stadt til den første havn sønnenfor. Inntrufne omstendigheter forhindret dette og ble oppsatt til min tilbakekomst. Alle fartøyer er bemannet. Telegrafist Hr. Kahrs er kommen tilbake, men har etter generalkommandoens ordre ey vært lengere nord på enn til Olderveggen.

Nr. 49. Den 25de mars 1809. En stiv kuling av NV med svere byger forhindret, at vi ey den 18de kom til briggen, men måtte stoppe ved en ubeboet holme Rotøya kaldet, omtrent 2 mil herfra. Den 19de kl. 3 om morgenen bedaget været seg og vo kastet los og rodde ut etter. Kl. 12 md. var vi i nærheten av briggen. Han hadde svensk flagg tilsatt. Jeg heiste vårt flagg ledsaget med et skarpt skudd. Briggen strøk sitt og sendte en offiser ombord. Da først ble jeg til min største bedrøvelse underrettet om den behagelige villfarelse, som jeg hadde vært i. Briggen var fransk. For å være helt sikker i min sak, rodde jeg selv ombord og ble der mottatt av sjefen og han legitimerte seg desværre alt for godt. Briggens navn er "Le Genie", sjefens Degrave, lieutenant de Vasseau. Den første 18 stk. 24 punds karronader og 86 manns besetning. Den forlot Dunkerque den 30te januar bestemt til en hemmelig ekspedisjon og kom herinn under havari. Den har mistet sin fokkemast, brukket sitt baugspryd og stormasten er brukket tett oppunder eselhodet. Jeg tilbø sjefen å buksere briggen hertil, men han ville ikke motta dette. Sydlige vinde har hidetil hindret han i å komme til byen. Ced innseilingen av Grensund? støtte skipet 2 gange, dog uten å få noen skade. En ubehagelig plikt byr meg å melde Deres HVB!, at 2de loser fra Agerøya ar gått ombord på briggen straks etter, at den var kommet til ankers. Hadde den vært fiendtlig, ville vi måskje av den årsak ey ha bemestret oss briggen. Thi den lå i et sund (Langesund) 1/4 mil norden for Langøya, hvor der er tre utløp og med den havendes vinden kunne briggen gå ut av det nordre.

Løytnant Dahlerup er reist nordetter for å utsøke stasjonene til førmeldte telegraflinie. Ennu har jeg ikke fått noe papir om pr. ltn. Ldtkens instruksjon, ey heller forklaring over telegrafernes numre etc..

Rug kan ennu fåes her for 15 a 16 rdl, tønne. Av mangel på penger har jeg ey kunnet kjøpe den. Allerede den 18de anmodet jeg stiftamtmanden om å få penge tillåns av stiftamtkassen. Men denne hadde intet å avse.

Den 23de d.m. døde den første matros Stauerstad (Muligens Stauerslad .TKO) ved den herværende flotille.

På kysten er alt roligt.

Nr. 50. Den 1ste april 1809. Deres HVBS meget ærede skriv av 20de mottok jeg iforgårs og skal såsnart som muligt tilstille Dem etterretning angående lokale for 2 kanonjoller.

Den franske brig kom herved i torsdags ettermiddag og ligger fortøid helt inne på Vågen. Den er årsak i, at jeg med Hr. kommandørens tillatelse ey ønsker å besette stasjonen ved Menøya forinnen den 3dje kanonsjalup er ferdig, hvilket jeg håber ey skal være over en måned, om vi ey kommer til å vente på folkene, for å beholde 4 kanonjoller ved byen i tilfelle av at en nærviss fregatt ville vove seg herinn i den tanke å kunne ta briggen ut. Av Hr. kaptein Motzfeldt har jeg mottat 7de post av ltn. Lützens instruksion. Til transporten av inventar har jeg kjøpt en ny jakt for 400 rdl. Til et anker, nytt tau etc. vil der medgå 200 rdl. Med neste post avsendes fra Hr. krigskommisær Webye forrige års regnskap for penger til revisor Schrøeder i Christi-ansand.

Rug kan her nu ennu fåes for 15 a 16 rdl, tønne. Løytnant Dahlerup kom i går aftes tilbake fra Stadt og beretter, at Johnseggen? d.v.s. bjerget på sydsiden av dette forbjerg ey direkte kan korrespondere med Silden og at der må opprettes en stasjon på Liberg 1/2 mil østenfor, som kan korrespondere med Silden. Dog er Dahlerup ikke ganske vis herpå, da de på stedet bekvemmelige stasjoner ey fullt ut kunne overbevise ham derom. Skulle det ey la seg gjøre, måtte linien gå omkring bukten og opprettes stasjoner foruten de fire innmeldte på Skaurefjeld og Barmøy. For å være helt vis i saken og såmeget som muligt spare utgifter, tror jeg, at det er riktigst å opprette en stasjon med de sedvanlige flagg på Liberg, hvortil jeg kun får den fornødne hårduk. Disse kan godt sees fra Silden og telegrafer fra Liberg til dette

sted ligger så meget høyere, Silden er en øy, hvorved det blir kun å akte på, at forklaringen over numrene i flaggsignalbøkerne svarer til forklaringen over numrene i telegrafsignalbøkerne. Man vil da unngå feiltagelser. Herpå utber jeg meg Hr. kommandørens ordre, da det ennu, hvis jeg får beskjed straks, blir betids nok å besette stasjonene. På kysten er alt roligt.

(Denne siden i originalen var svært utvisket og vanskelig å tyde. TKO).

Nr. 51. Den 8de april 1809. Parolerne for april måned mottok jeg i torsdag, men har ey kunnet avbenytte den ennu, da de ey er overenstemmende med festningernes. Fra Hans Durchlautigkeit Printz Christian fikk jeg med siste post ordre om såvitt muligt å avhjelpe manglen på matroser til de til Arkangels bestemte skip. På hele flotillen haes kun-foruten regnskapsførerne, 31 halve og helbefarne. Kanonsjalupperne har allerede ~~de~~ fåv fått 30, da $1/3$ av deres besetninger må være tålelig god. Ved nøyeste ettersyn tror jeg dog å kunne avgi 15 til koffardifarten tjenlige matroses. Kun vil jeg be Hr. kommandøren om i deres sted å måtte få dyktige, sterke folk av sjøliniedistrikterne, hvorom jeg likeledes har anmeldt prinsen, da kongens tjeneste ikke kan være tjent med å få de uslinger av håndverkstanden, som driver omkring på gaten, og av hvilke jeg desværre alt har fått alt for mange. Besetningen til den 3die kanonsjalup skal tildels utskrives av byen. Men er det ikke bedre, at det skjedde av Søndre Bergenhus amt, hvori siden 1801 ingen utskrivning har vært og der skal oppholde seg adskillige gode sjøfolk i amtet. På kysten er alt roligt.

Nr. 52. Den 15te april 1809. Deres HVB., skriv av 5te med vedlagte dokumenter har jeg riktig mottatt. Jeg skal med første post kommunisere premierløytnant Lütken det fornødne med hensyn til signalerne.

Til Hr. kommandørkaptein Fries har jeg innsendt en klage angående loserne.

Av Hr. kapt. Motzfeldt ble jeg med gårsdagens post underrettet om, at to fartøyer med rug, fraktet for H.M. Kongens regning i sistningen av forrige uke skulle avgå fra Trondhjem. Kanonsjalup nr. 1 ble derfor avsendt herfra idag nordetter for å konvoiere

bemeldte fartøyer etter omstendighetene Jederen forbi eller til Karmsundet.

Hermed følger den av kommandøren forlangte liste over de ofiserer, som var ansatte den 24de oktober 1808 som anførere for fartøyer og hvorledes samme var passende.

Tvende kanonjoller er her for nærværende stasjonert ved Solsviken og 2 ved Bukken. Såsnart muligt skal stasjonerne sønnen for Stadt bli oppsatte. I denne uke har fiendtlige kryssere vært signalert ved kysten. En Arkangelsfarer er ankommet hertil, en annen i nærheten. Tillater Hr. kommandøren, at jeg må la forferdige entrenett av gammelt tauverk til kanonsjalupperne, når de blir detasjert. Jeg tror at det er nødvendig. Et skippund dertil brukelig gammel tauverk koster 27 rdl..

Nr. 53. Den 22de april 1809. Jeg håber, at kanonsjalup nr. 1 er betids nok ankommet til Stadt for der å motta korntransporten, der består av kun 1000 tønner i to fartøyer. Ltn. Dahlerup avseilte herfra igår med kanonsjalup nr. 2, en kanonjolle og proviantjakten nord etter for å etablere militære posisjoner ved Silden, kommunikasjonslinien sønnen for Stadt. Til dette er han medgitt de nødvendige materialer, hvilke jeg har ladet forferdige her i byen. Signalbestyrerne er likeledes avreiste, så jeg håber å se Hr. kommandørens ordre oppfylt etter ønske. De tre bestyrere har jeg hver måttet tilstå 5 sk. daglig, en underbestyrer 3 sk, og de andre to 2 sk. daglig. Det har vært meg umulig å få dem billigere. Når dette er brakt i orden returnerer ltn. Dahlerup for å ta kommandoen på den nye kanonsjalup, hvilken jeg håber skal bli ferdig til den tid. Jeg utber meg Deres HVB., sordre på, hvormeget der må tilståes ltn. Dahlerup daglig i diatpenge. Av Hr. cap. Fabricius i Friderichsværn har jeg mottatt 2-12 punds kanoner med rapperter og slæder. Disse såvel de 3 forventede kaageapparater (kokeapparater) og 20 haubitsere skal jeg snarest besørge til capt. Motzfeldt. Men jeg frykter for at det for nærværende kun vil bli leilighet til Christiansund. På kysten er alt roligt.

Nr. 54. Den 29de april 1819. Deres HVB.s skriv av 18de har jeg riktig mottatt. Folkene til den 3dje kanonsjalup er uttatte,

størstedelen her fra byen, de øvrige av Nordre Bergenhus amt, Av søndre Bergenhus amt skal utskrives 600 mann til tjeneste østpå. Ltn. Dahlerup ankom i mandags lykkelig til Stadt med kanonfartøyene. Begge karronader med rappeter og slæder er innskipet og avgår herfra ved første føyelige vind til Kristiansund. Kokeapparaterne og haubitserne er ennu ikke ankomne fra Christiansand. (1 teksten står formentlig karronader, men det er muligt, at der menes karronader og det uttrykk har jeg brukt. TKO).

3 nordfarsjakter er ankomne og de resterende Arkangelfarere er i nærheten. 2 fregatter har i de siste dage holdt det kryssende ved kysten, men på et par mils distanse.

Nr. 55. Den 6te mai 1809. Deres skriv av 25de f.m. har jeg riktig mottatt. Den 21de april var kornskipene ennu ikke avseilte fra Trondhjem.

Om muligt skal jeg innkjøpe noen skippund gammelt tauverk og sende det til Christiansand. Hr. capt. Fabricius bestilte ved siste post 100 skp., om dette kunne skaffes. Plass til skurene for kanonfartøyene har jeg utsøkt og den kan fåes ved Lundegårdsvandet, omtrent 1000 skritt sønnen for Bergen. Eierne forlanger for hver 1000 kvadratalen 8 rdl. årlig i leie. Der må haes i det minste 3200 kv. alen. Grunnen er så sterkt oppgående, at kun et fartøy kan stå i lengden. Tillike må der lægges et temmelig høyt stenfundament under husene, så at det kan bli temmelig bekostelig. Men det er det eneste sted i nærheten av byen tjenlig dertil og som kan fåes.

I denne uke er innkommet hertil de resterende Arkangelfarere på ett når, som ligger på havnen i Trondhjem, to fiskehuggerter, den ene under Oldenborgs, den annet under Kniphausens? flagg og 1 amerikaner, lastet med 120 fat tobakk og noen Nordfarsjakter. Det kunne vist ha gode følger, om alle fremmete skips mannskaper kom for et forhør: Thi det er næsten utroligt, at man fra vennskapelige steder skulle utklarere ballastete skip hertil for å handle fisk.

Ved kysten er alt roligt. Jeg har i denne uke ikke hatt noen underretning nordfra. De 3 kabysser og 20 haubitsere til Trondhjems sjødefension ankom hertil i tirsdag og er avsendte

herfra til deres bestemmelsessted.

Nr. 56. Den 13de mai 1809. Først den 2den mai mottokes den forventede konvoi ved Stadt. Den er ennu ikke ankommet hertil, da motvind hidetil har hindret det. Herfra skal likeledes avgå 6 kornfartøyer, hvilke blir konvoiert med en kanonjolle til Stavanger. Ltn. Dahlerup er kommet tilbake fra Stadt og har etablert telegraf og militære stasjoner sammesteds. En engelsk fregatt har holdt det en tid lang kryssende 2 a 3 mil fra lann. Den 22de f.m. skjøt den noen skudd etter en fiskebåt, som dog lykkelig unngikk ham. Kanonskonnert nr. 2 er løpt av stabelen. Om 8 dage håber jeg å få den armert og bemannet.

Igår krysset en fregatt med dansk flagg på fortoppen under kysten ved Solsviken. Den satte ut 3 fartøyer og var etter noen fiskere. Sammesteds var stasjonert to kanonjoller der skjøt tvende skudd etter fartøyerne, hvorpå disse uoppholdelig returnerte til fregatten. De forfulgte samme over en mil, men vinnen hindret dem i å nærme seg fienden på behørig distanse. (Det samme omkvedet går igjen stadig. "Vi kunne ha tatt fienden, hvis c. s. v.. Vårt fartøysmateriell var for skjærgårdspreget, TKO).

Jeg var straks i bevegelse med de herværende kanonfartøyer. Men da jeg på veien ved signaler ble underrettet om, at fregatten var ute av sikte, vendte jeg tilbake. Idag reiser jeg til Stadt for å gjøre meg bekjndt med det lokale og anordne adskillig ved den militære stasjon og telegraferingen vedkommende.

Nr. 57. Den 20de mai 1809. I dette øyeblikk kl. 4 e.m. er jeg kommet tilbake fra min nordreise og har vært på Herøya og avtalt med ltn. Lütken det fornødne telegrafvesenet vedkommende. Den 17de mai lå han ennu på ovennevnte plass med konvoien fra Trondhjem. Ltn. Dahlerups beretning til meg var årsak i, at jeg i min forrige rapport meldte Hr. kommandøren mottagelsen av konvoien den 2den mai. Telegraf- og signalstasjonene er etablerte fra Sydhukken av Stadt til Silden. Husene til signalbestyrerne er ennu ikke bygget. Jeg kjøpte derfor ved Aasmundsvåg et ledigt stående hus for 60 rdl. tjenlig til signalhus, hvorpå jeg utber meg Hr. kommandørens approbasjon med ordre om av hva kasse disse penger skal taes. Deres HVB., svarskriv har jeg riktig mottatt. Kanonsjef

lup nr. 1 ligger i Silden og venter på konvoien fra Trondhjem. Rugen koster ennu 16 rdl. tønner og vil nok snarere stige enn falde, da herav kun haes en meget liten beholdning. Alle Arkangelsfarerne er passert Stadt på 2 nær, som ennu ligger her. Smørret håber jeg å få kjøpt, men dertil savner jeg de fornødne penge, da det i det minste vil koste 24 sk. pundet. Fienden holder det kryssende ved våre kyster, men uten å molestere den.

Nr. 58. Den 27de mai 1809. Deres Hvb, s skriv av 17de har jeg riktig mottatt. Jeg skal om muligt innkjøpe det forlangte gamle tauverk til Christiansand. Av capt. Fabricius har jeg fått 1600 rdl. til samme bruk og frykter meget for ey å kunne få det forlangte kvantum. Rug kan vel her fåes, men ey under 16 rdl. tønner. Smørret vil nok komme på 24 sk. pundet. Jeg har tilskrevet capt. Stibolt i Christiansand desangående og bedt ham tilsende meg de fornødne penger. Kanonskonnert nr. 3 under pr. ltn. Dahlerups kommando er armert og blir seilklar idag. Til kommandanten og Christiansand skal jeg tale om, at de fremmete hertil ankommende skip kunne laste i Bratholmen. Men jeg frykter for, at det ey vil la seg gjøre for tollbodens skyld. Desuten er våre forsvarsanstalter for nærværende i en så god stand, at de snarere vil avskrekke fienden enn gi ham lyst til å vove et angrep.

Konvoien nordfra ankom hertil under bedækning av kanonskonnert nr. 1. 1 søndags middag skal den tillike med 6 med magasinrug og til Christiania bestemte fartøyer avgå herfra med første føyelige vinn sønnen etter og konvoieres av kanonskonnert nr. 3 og nr. 1. Jederen forbi til Ekersund. Jeg tør ey resikere å la alle disse fartøyer kun konvoiere den veien med en av kanonskonnernerne. Det var å ønske, at andre kanonbåter kunne konvoiere ved Listerlandet forbi. Det er et farligt sted, men forlangt herfra. I denne uke er ankommen hertil 20 Nordfarsjakter, hvilket forhøier prisen på alle ting. 4 små fartøyer fra Danmark, hvilke foruten korn har medbrakt 400 tønner brennevin er ankomne. Jeg har kjøpt av samme 50 tønner og er nu forsynt med denne artikkel til utgangen av februar måned 1810. Prisen er for samme 65 a 70 rdl. tønner. Ankommen er en amerikaner lastet med tobakk, noe hvetemel og rom. Tobakken er ved offentlig auksjon solgt for 18 rdl. vågen,

men over risgrynenen var der ingen auksjon endnu, 1 butikkerne koster den 48 sk. pundet. På kysten er alt roligt. En fregatt har vært sett utenfor havnen ved Kind, men da han intet fartøy så, vendte han fra land igjen.

Nr. 59. Den 3die juni 1809. Deres HVB, s skriv av 20de og 23de f. m. har jeg riktig mottatt. Altid skal jeg bestrebe meg på å fortjene Hr. kommandørens tilfredshet og avlegger herved de under min kommando stående månedsløytanterns underdanigste takksigelse for det dem tilstøtte tillegg av 48 sk. daglig. Ved samme anledning tar jeg meg den frihet å ansøke om et tillegg for proviantskriveren ved den herværende flotille. Han har kun 16 rdl. månedlig i gasje og ingen diætpenge. Han er ytterst fattig og må sette seg i gjeld for å leve. Dette ved Deres godhet tilstøende tillegg ønskes å måtte komme ham til gode fra åpningen av dette års kampagne.

1 middags den 29de avseilte herfra kanonsjalupperne ; nr. 3 og nr. 1 sønnen etter med 12 fartøyer under deres konvoi. Ltn Dahlerup har ordre til å konvoiere fartøyerne til Egersund eller Soggendahl og der å bli liggende om omstendighetene tillater det, inntil konvoien får en gunstig vind å fortsette reisen med. (Der står kanonsjalupper, men der menes vel kanonskonnerter. TKO). 1 onsdags den 31te kom kanonjollen "Nordnescompagniet" tilbake fra å ha konvoiert 6 kornfartøyer til Tananger og avlevert samme til ltn. Grove. Haubitserne og kokeapparatene er lykkeligen ankomne til Trondhjem. 1 denne uke er atter innkommet en amerikaner. Han er lastet med kaffe, indigo og sukker og akter seg dermed til Kjøbenhavn. Han ser ut som om han for få dage siden har forladt en havn. Her ligger nu ialt 57 nordfar-skuter. Noen er allerede avseilt og flere ventes. På kysten er alt roligt.

Nr. 60. Den 10de juni 1809. Deres HVB. skriv av 2den mottok jeg med gårdsposten. Jeg har allerede truffet anstalter til et parti smørs innkjøp for Christianssand. Det vil ikke kunne leveres så hastig som jeg ønsket, da bønderne for nærværende ey er komne til byen dermed. Kanonsjalup nr. 3 og Nr. 1 ankom den 30te f. m. med konvoien lykkelig til Tananger, hvor de formodentlig

ligger, da vi siden den tid har hatt stiv kuling av sønnenvind. I noen dage har ingen fæandtlig krysser vært signalert ved kysten.

Nr. 61. Den 17de juni 1809. Jeg ber tilgi, at jeg har misforstått Deres HVB., skriv av 17de f.m.. Jeg trodde, at det var Deres ønske, at fremmete hertil bestemte skip skulle losse og laste i Bratholmen og søkte derfor straks å bringe det til oppfyldelse. Strudshavn er etter min formening den bekvemmeste havn hertil, da den kun ligger en dansk mil fra byen og er temmelig rummelig. Skulle Hr. kommandøren tro, at den er for nær byen proponerer jeg Sildebakken på Leerøy, som er en god havn og i nærheten av Bukken, hvor to kanonjoller er stasjonerte. Ennu må jeg imidlertid tilføie ved disse steder, at de kun kan brukes i den gode årsens tid, da det om vinteren i stormende vær vil være en umulighet herfra å avsende skipenes ladninger og kjøpmennene har ingen pakhus på benævnte steder. Av cap. t Stibolt har jeg mottatt de fornødne penge til smørrets innkjøp og har allerede kjøpt noen og halvtressindstyve tønner, hvilke i neste uke sendes til Christiansand. Kanonskonnerterne nr. 3 og nr. 1 ankom i morges kl. 4 tilbake fra Ekersund. Ili av de under deres konvoi værende skip er lykkelig passert Jederen og hadde i 2 dage en stiv kuling av nordenvind og kan derfor ey være langt fra deres bestemmelsessted. Det tolvte fartøy, som var jakten "Ane Maria" ført av skipper Sivert Lohman hadde med 382 halve tønner rug, hadde avseilt herfra forut. Da den passerte Bukken, ropte skipperen, at han mast var brukket og at han ville seile med den så langt han mak. Siden har ltn. Dahlerup intet sett til ham og jeg formoder at han må ha løpt inn i en fjord for å få seg en ny mast.

Atter er 2 amerikanerw på redan. De er lastet med tobakk, ris, indigo, rom og mel. Papirene er dem fratatt i sjøen 2 mil av land av kanonbåtene i Solviken og meg tilsendt. På kysten er alt roligt.

Nr. 62. Den 24de juni 1809. Deres HVB. skriv av 13de d.m. har jeg riktig mottatt og min største glæde skal være i alle henseender å kunne oppfylle Hr. kommandørens ønske. Generalmajor von Hoff har meddelt meg det av generalkommandanten under den

9de erholdte skriv, hvis 3die post lyder: "Alle nøytrale skip, som søker ladning i Bergen anvises til Bagholmen, hvor det fornødne tilsyn og orden besørgeres av kommandantskapet i samforståelse med den der stasjonerte flotille. På Bergens red er ingen annen Bagholmen enn østre og vestre Bagholmene 1/2 mil sønnefor Korsfjorden. Jeg tok straks derhen for å gjøre meg nøye bekjendt med det lokale. Havnen på vestre Bagholmen kan rumme 4 skip, har 18 til 20 favne vann, grov sand med sten og havnen ved Østre Bagholmen kan likeledes ta 4, hvorav to ligger på 12 a 13 favne vann og de andre på 16-18 favne. Til gjensvar på generalens skriv anførte jeg, at ingen kanonbåt var stasjonert ved Bagholmene og at jeg anså det for lidt voveligt å henlegge dem sammesteds. Thi derfra landet kan ingen signalstasjon sees, som kan underrette anføreren om fiendtlige bevegelser. Ey heller haes fri utsikt til sjøen. Desuten er Korsfjorden i nærheten, hvor igjennem fienden kan seile med nordlige, vestlige og sydlige vinde og da avskjære de i Bagholmen eventl. stasjonerte kanonfartøyer. Tillike haes ved kuling en sver sjø, som vil hindre kanonjollernes retrett i tilfelde av en overlegen fiendes angrep. Jeg proponerte havnen ved Bukken og Strudshavn.

Kanonskonerterne Nr. 3 og Nr. 1 avseilte i ettermiddag til deres stasjoner, løytn. Rysland til Kind og Dahlerup til Sil-den. Kanonsjalupperne returnerte for å kjølhales. På kysten er alt roligt.

I dette øyeblikk ble jeg underrettet om fra kommandantskapet, at det inntil videre hadde valgt Strudshavn til losse- og lasteplass for nøytrale til Bergen bestemte skip. I torsdags avgik herfra 55 1/2 tønne smør til cap. ltn. Stibolt i Xsand.

Nr. 63. Den 1ste juli 1809. En Papenburger er ankommen til Folgerøya og vil med første føielige vind ankomme til Strudshavn, hvorfor jeg har detasjert en kanonjolle for å holde oppsikt med samme. Jeg tar meg i den anledning den frihet å forespørre meg hos Deres HVB, hvorledes der skal forholdes med de nøytrale skip, som måtte innkomme under havari og om samme må tillates å komme til byen, da der ingen andre steder er til kjølhaling noen leilighet. Tvende matroser av kanonflotillens mannskap er døde på

sykehuset. På kysten er alt roligt.

Nr. 64. Den 3dje juli 1809. Ifølge Hr. kommandørens ordre tilsendes Dem herved en liste over de offiserer, som er ansatte ved kystfærsvaret i Bergen. Med Christianiaposten skal jeg sende du-blikat.

Hukkerten "Neptunus" kommende fra Stardingens tett ved Rotterdam, hjemmehørende i Papenburg, innkom i torsdags ettermiddag til Strudshavn. I sjøen har han mistet sin mesanmast og hadde lekk skip, hvorfor jeg tar meg den frihet å gjenta det i min rapport av 1ste d.m. gitte spørsmål, om det må tilståes nøytrale skip å komme til byen for å istandsette deres havarier. På kysten er alt roligt.

Nr. 65. Den 8de juli 1809. Deres HVB .skriv av 23de og 26de juni har jeg riktig mottatt og de tilsnedte ordres skal på det nøyeste bli etterlevet. De ved Silden og Kind detasjerte offiserer tilskrev jeg desangående med gårdsposten. Etter ordre sendes herved duplikat av listen over de offiserer, som er ansatte ved kystforsvaret i Bergen samt hvor disse er forblivende.

Igår ettermiddag kom huggerten "Onversagt", balastet fra Rotterdam, hjemmehørende i Papenburg, til Strudshavn. Den første har reparert sin lekk i Strudshavn. Generalkommandoen har under 30te f.m. bifalddt den gjorte forandring isteden for Bagholmen. Stedet Strudshavn er valgt til losse og lasteplass for nøytrale skip, der vil søke Bergen. På kysten er alt roligt.

Nr. 66. Den 10de juli . (Det siste tallet er svert utydellig, så 10 kanskje ikke er riktig.

Deres HVB. skriv av 3die har jeg riktig mottatt. Kanonskonnert nr. 2 ankom hertil i torsdags ettermiddag. Så snart den er kjølhalt og kalftret begir den seg til stasjonen Silden. Jeg har vært nødsaget til dithen å detasjere to kanonskonnerter og 1 kanonjolle, da det synes meg, at et kanonfartøy er for lite å konvoiere med. Jollen kan som ofest ikke brukes hertil formedelst sjøgangen, som der næsten alltid går. Stasjonen ved Hennøy blir altså ubesatt. Jeg tror ikke heller at det er så nødvendig, da kystsignalerne blir prolongert dertil. Siden får jeg underretning fra stasjonene ved Kind og Silden, hvorfor jeg tar meg den frihet å forespørre meg

for hos Hr. kommandøren, om det måskje tillates i det minste hver fjortende dag å sende meg samme med ekspresen. (Det står ikke klart for meg, hva Bielke her egentlig mener, TKO). På kysten er alt roligt.

Nr. 67. Den 22de juli, 1809. Deres HVB. skriv av 10de mottatt. For nærværende er det meg umuligt å skaffe noe smør, da bønderne er beskjeftigede med høyhøsten. Såsnart noe kan fåes, skal det bli avsendt til Christiansand. Kl. 12 avseilte herfra skipper Jacob Hovland, førende galeasen "De 4de Sødskende" med 12 tønner flesk, 48 tønner smør og et parti gammelt touverk til Friderichsvern. Jeg håber, at fartøyet alt har nåd sitt bestemmelsessted, da vi siden den tid har hatt stiv kuling av NV vind. Rugen koster her 16 å 17 rdl. tønner og vil neppe falde i pris, da hertil ingen tilførsler kommer. Bygget koster 17 a 18 rdl. tønner, byggryn 28 a 30 rdl. tønner. Disse to artikler er neppe å få. Brennevinet koster 60 a 70 rdl. tønner, risgryn 5 rdl. vogen og tobakken 60 rdl. vogen.

Til Strudshavn er innkommet en Papenburger galeas fra Holland, ballastet med mursten. Den utfører herfra en ladning tran. Den 15te juli ble de ved Bukken stasjonerte kanonjoller nr. 3 og 4 ombyttet med kanonjollerne "Den 16de mai" og nr. 5.

Kanonskonnert nr. 2 er avseilt til sin stasjon ved Silden. Jeg tør vel ikke spørre Hr. kommandøren til hvor lang tid militær- og telegrafstasjonene ved Silden og militærstasjonen ved Kind skal vedlikeholdes og om det ey måtte tillates den ved Silden stasjonerte kanonjolle å returnere hertil i sistningen av september måned, da været på den årstid pleier å bli stormende, hvorved jollen på den høide intet synderligt kan utrette.

Fra 3die mai til 4de juli begge inklusive er 145 handelsfartøyer passert ved Silden. Signallinien er i Bergens stift forlænget til Feyøya. På kysten er alt roligt.

Nr. 68. Den 29de juli 1809. Med megen fornøyelse ser jeg av Deres HVB. s skriv av 18de, at De er tilfreds med de trufne foranstaltninger i Strudshavn. Dertil er nu netop ankommet en Papenburgergaleas fra Rottendam, ballastet med mursten. Den i min forrige rapport nevnte er avseilt. Såsnart muligt skal jeg avsende et parti smør til Christiansand. Jeg tar meg den frihet å anmode

om et tillegg for proviantskriveren ved den herværende kanonflotte og at samme må komme ham tilgode fra utleveringen av dette års kampagne. På kysten er intet nytt. Et par fregatter har latt seg se, men det er alt.

Nr. 69. Den 5te august 1809. Deres HVB.s skriv av 25de og 28de f. m. har jeg riktig mottatt og de der anbefalte anordninger skal jeg på det nøyeste etterfølge. Igår sendte jeg en kopi av dem og leidebrevet nordetter.

Andet Nordfarstevne pleier å være endt ved slutningen av september og med vore Arkangelsfarere ser det i år bedrøveligt ut. Der går det rykte, at noen skal være tatt og at amtmannen i Finmarken skal ha tilbakeholdt de øvrige for ikke å falle i fiendens hender. Det rykte har gjort det onde, at der nu forlanges 24 rdl. for en tønne sug, 7 rdl. for en vog gryn etc.. Jeg vil ikke unnlate å meddele Hr. kommandøren desangående.

Den 24de f. m. ble en engelsk Grønlands slup med 4 mann tatt av 12 fiskere utenfor Selbøefjorden. Den hørte til Grønlandsfareren "Ellasa?" av Hull, ført av skipper John Halbory. Skipperen trodde seg vestenfor Shetlandsøyene, da han var østenfor imellem disse øyene og Norge. Folkene hadde sine hjem på øyene, hvor de skulle settes iland. De er brakt på festningen. Til oppmuntring synes meg burde man skjenke bønderne sluppen, der ikkeun er 160 rdl. verd. (Det må ha vært en trist navigering av den skipperen. TKO). Den franske briggen er nu aldeles seilklar og venter kun på ordre. Skipper Christian Molth, førende en skonnert herfra byen, avseilte den 26de juli ut fra Fanøe og beretter, at ved hans avseiling ingen av øyene omkring på Fanøe var i de engelskes besittelse, men at fienden hadde gjort landgang på Mandø den 28de og 29de juni og 3 dage senere på Romø. Men han hadde straks forladt øyene igjen uten å molestere noe. Ved fiendens nærmelse flyktet innvånerne fra Mandø, omtrent 30 i tallet. På Bergens stifts kyst er alt roligt, men et par fregatter har holdt det kryssende 4 a 5 mil av land.

Nr. 70. Den 12te august 1809. Deres HVB.s skriv av 1ste og 4de august mottok jeg med siste post. De ved den herværende kanonflotte avdøde matroser har jeg straks meldt til byfögden. De har alle vært av Bergens distrikt, på fullbefaren matros Jens Hansen

Friemand av 1ste divisjons artillerikompani nr. 75 nær, som ble skutt den 16de mai 1808 i attacken på den engelske fregatt, Hans etterladenskaper var av ingen verdi. (Marinemuseet har noen lister over etterladenskaper av døde matroser, Som regel er saker av liten eller ingen verdi og viser, hvor fattigslig det var i marinen på den tid. TKO).

For nærværende tid er her ikke smør å få for penger, da ingen bønder kommer til byen, På landet kan man heller ikke få noe kjøpt, da eierne selv bringer smørret østenetter, I denne uke innkom en amerikaner fra Salem, lastet med tobakk og hvetemel, 6 Nordfarsjakter og en ballastet såkallt Papenburger, som hverken har sjøpass, bilbrev eller målebrev og dog har stiftamtmanden tilladt ham å laste her. Er det riktig? Det strir i det minste mot de meg bekjendte kongelige anordninger. Etter disse burde et sådant skip kondemneres, især da det er brakt hit av kystvernet. Jeg tar anledning til å utbe meg Hr. kommandørens ordre om det tilkommer meg å blande meg i disse anliggender eller om stiftet alene kan avgjøre dem.

På kysten er alt roligt, I denne uke er hidkommet 6 Nordfarsjakter til Strudshavn, en amerikaner fra Salem ladet med tobakk og hvetemel og en ballastet såkallt Papenburger, ved hvis ankomst der var 6 av kystvernets mannskaper ombord fra Skudenes. Han hadde hverken bilbrev eller målebrev eller sjøpass og hans øvrige papirer hadde ey heller meget. Etter min formening burde han henvises til priseretten, da det ikke burde tillates skip å laste, som feiler de viktigste anordnede papirer. Rettens eraktning i det over ham holdte forhør, ^{var} at de i retten avgitte forklaringer ikke ga anledning til å anta, at skipet på denne reise hadde vært i England og fandt ingen grunn til å nekte skipperen adgang til å forbli i Strudshavn. Om forøvrig noen videre foranstaltning skulle skje i henseende til dette skip og at samme tross de anførte mangler må innta ladning her på stedet, da henstiller retten til stiftets øvrigheters bestemmelse. Jeg tar meg herved anledning å utbe meg Hr. kommandørens ordre om det tilkommer meg å blande meg opp i disse anliggender. (Meget av dette er skrevet før i samme brev, så saken har nok opptatt Bielke meget. Det er rart, at en rett ikke

konferererer med sjøkyndige folk av marinen i slike saker, Det er tydeligt, at de herrer har holdt pr. løytnant Bielke helt utenfor saken. TKO).

Fra ltn. Dahlerup har jeg idag hatt rapport, datert Silden den 31te juli. Han selv er litt upasselig, Ellers er alting vel. Det er slemt om noen der skulle bli syk for alvor, Der er langt fra byen og ingen dokter haes i nærheten, Jeg har medgitt enhver av skonnerterne en liten medesinkiste. Ltn. Dahlerup melder, at den 28de ble allarmblussene antennte ved Waagsbjerget for et mistænkelig fartøy, som såes under kysten. Han bega seg straks dit med kanonfartøyerne, men fandt ved ankomsten dit, at det var en koffardibrigg, kommende fra Bergen. Fra den 4de til den 31te juli hadde 16 skip passert Stadt. Fra militær stasjonen på Kind er intet å melde. På kysten er alt roligt.

Nr. 71. Den 19de august 1809. Jeg takker Deres HVB, ærbødigst for det proviantskriveren tilstøtte tillegg. Den i min siste rapport omtalte Papenburger har uaktet alle mine forestillinger dog fått tillatelse til å laste, både av stiftamtmanden Bull og generalmajor v. Hoff. Skipperne av 3 til Arkangels bestemte skip, som ble tatt av engelskmennene, er komne tilbake. Mannskapet beholdt fienden. Der skal krysse engelske krigskip i Det Hvite Hav, En tønne rug koster nu 27 rdl. tønne, erter 32 rdl., hvetemel 9 rdl. vogen. (Alt dette viser tydelig, hvor utålstrekkelig det rene skjærgårdsmateriell i virkelighet er. På den åpne kyststrekningen nær på var fienden suveren. TKO).

Arvink kommandøren På kysten er alt roligt. ~~Arvink kommandøren~~ Arvink kommandøren, hvorvitt jeg har å tilse riktigheten av taksasjonen over de til Danmark bestemte skip. Jeg finner det for ubilligt, at de skal assureres for større sumer enn deres værdi er. Jeg har derfor, når taksasjonsforretningerne er blitt meg forevist og etter min mening skipene er anslåtte til en for høy verdi, latt anføre dette på forretningen. Alt er roligt på Bergens stifts kyster. Det falder desværre ikke i vårt lod å fange orlogsbrigger. (Bielke tænker vel på erobringen av den engelske brigg "Allart" den 10/8 1809 utenfor Fredriksvern. TKO)

Nr. 72. Den 26de august 1809. Den meg i Deres HVB, s skriv av 16de august tilsendte forordning om kaperfartens innskrenkning skal

på det nøyeste bli etterkommet. Jeg har i den anledning skrevet til militærstasjonene ved Silden og Kind. Ved førstnevnte sted er tvende stiftamtmann Tygesen tilhørende kaperer stasjonert. Jeg har beordret ltn. Dahlerup å gi sammes førere ordre om å returnere hertil og jeg formener, at det ikke kan nektes dem å gå til Christiansand, hvor der har hjemme, når de innen deres avseiling herfra gir en skriftlig tilståelse fra dem, uten opphold å begi seg til bemeldte havn og uten underveis å foreta et krysstokt. Jeg tar meg den frihet å spørre Hr. kommandør, om det er tilladt, at en norsk kaper går til de vestlige havne av hertugdømmet Holstein og derfra å utgå på et krysstokt under og omkring Helgoland. (Kongen bestemte som bekjendt, at all kaperfart skulle opphøre, idet han-nok helt feil-trodde derved å få mere goodwill i England. Bestemmelsen brakte bare Norge tap. TKO).

Atter er en Papenburger innkommet til Strudshavn og mangler de nødvendige papirer. (Hvor disse skipperne må le av våre naive myndigheter. TKO). På kysten er alt roligt. Nr. 73. Den 2den september 1809. Deres HVB.s skriv av 19de og 23de august har jeg riktig mottatt og skal de deri værende ordrer på det nøyeste bli etterfulgte, i henseende Hr. kommandørens forslag å avsende korn fra Arkangels med Nordfarjæktene har jeg ennå ikke tilstrekkelig kunnet konferere med kyndige folk for å kunne tilmelde Dem resultatet. Imidlertid tror jeg, at samme måtte kunne iværksettes i den beste årstid, da fartøyene hele veien kan følge kysten. De har da kun sundet til det hvite hav å passere. En fornuftig skipper eller styrmann måtte foruten en bekjndt mann følge med ethvert fartøy, da den almindelige Nordlending kun har skapningen tilfelles med andre fornuftige mennesker. (Den kritikken av finmarkerne er vel litt ensidig. TKO). Fartøyene selv anser jeg for sterke nok, men de er slets ikke sjøfartøyer. De har en sver mast med et eneste råseil.

I sistningen av neste uke håber jeg å kunne avsende et parti smør til Christiansand. På Bergens stifts kyster er alt roligt.

Nr. 74. Den 9de september 1809. Deres HVB, skriv av 14de d.m. har jeg riktig mottatt, ifølge den tillatelse, som jeg skal gi ethvert til Danmark bestemt fartøy, må skipperen forevise meg vedkommende besiktigelsesforretning over skipet. På den samme står skipets verdi anført.

I denne uke er innkommet 18 Nordfarjakter. Jeg har nøyere undersøkt dem og befunnen dem sterke nok i inntømmeret. Men de har aldeles ingen kledning. Derfor må der legges dekk i dem, da de kun har løse luker og jeg frykter for, at de vil komme til å slingre formeget, når de blir lastet med kornvarer. Kyndige folk er av samme mening og tror med meg, at når skipene gikk herfra i sistningen ut av mars måned, måtte de komme til Arkangels innen engelskmennene kunne komme i hvite sjøen. De måtte da derfra igjen passe leiligheten å returnere. Men alt dette er desværre ikke å tenke på, da engelskmennene etter de tilbakekomne skipperes beretning har inntatt Hammerfest i Finland. (Han mener nok Finmar. TKO). Fra pr. ltn. Dahlerup har jeg etterretning til 2den sept., alt var da vel ved stasjonen. Den 22de f.m. passerte en koffardibrigg nordetter med Hamburgerflagg på toppen. Dahlerup gikk straks ut etter samme, men storm av sydlig vind hindret ham i å nærme seg den. Den skal siden være anholdt av kanonfartøyerne i Ålesund. Den 26de var signal for en fregatt og 1 kutter. Svær dønning hindret kanonfartøyerne fra å nærme seg dem på behørig distanse. Den 28de var der signal for en orlogsbrigg, styrende mot land. Atter var det såvel været skyld, at kanonfartøyerne intet kunne utrette. De måtte for den tiltagende storm søke beskyttelse i en uthavn på nordsiden av Stadt, hvor de i 3 dage måtte ligge med nedlagte master. (Den store forkjemper for ganske små fartøyer, forlengst avdøde kommandørkaptein Beutlich kan umulig ha læst om de samme fartøyers "bragder" på Vestlandet. TKO). I august måned har 20 fartøyer passert Stadt. Alt er vel ved stasjonen.

Et fartøy, som er flyktet fra Island den 26de juni har brakt den etterretning, at Island er tatt av de engelske, som har lagt beslag på all dansk eiendom og opphevet forbindelsen med Danmark. I

Kaperfører Jørgensen, som ble tatt med en kaperbrigg fra Kjøbenhavn forrige år, er en slagsguvernør over Island under navn av engelsk agent og fører titlen av Exelense. Inntekterne av Island skal være bortforpaktet til en engelsk kjøpmenn for 7 år, idet regjeringen står i stor gjeld til ham. (Denne Jørgensen var meget av en eventyrer, men nok en mann for format. Engelsmennene var ikke noe begeistret for ham og sendte opp en fregatt til Island for å fange ham. Der er skrevet en bok og adskillige artikler om denne Jørgensen, som vel var den første, som reiste frihetsfanen på Island. TKO.)

På mandag, om vinden blir god avseiler herfra sjaluppen "Johanne Christine", ført av skipper Johan Bütler til Christian-sand. Den er lastet med 55 1/7 tønne smør, 25 stk. kløverduk og 1016 alen vadmel for kgl. regning til Hr. cap. ltn. Stibolt. Kanonbåtene i Solsviken har innbuksert til en uthavn en dansk galeas, kommende fra Fanø, lastet med 1000 tønner kornvarer. De traff den 1 1/2 mil av land, drivende i stille. Jeg har beordret offiserene å ta skipet under beskyttelse til det får gunstig vind for å seile hertil. Det var bestemt til Island og har til den hensikt engelsk lisense ombord. Nu blir lasten solgt her. På Bergens stifts kyster er alt roligt.

Nr. 75. Den 16de september 1809. I denne uke er innkommet hertil 9 av de til Arkangels bestemte skip samt noen Nordfarjakter. Prisen på rug er faldt noe, da den til Island bestemte galeas og en med ladning resterende Arkangelsfarer fra ifjor er komne hertil.

Jeg tar meg den frihet å forespørre hos Hr. kommandøren, om det er tillatt, at styrmennene på kanonskonnerterne nyder kosten in natura, når de for samme mister de i kostpenge den tilstøtte 6 rdl. månedlig. (Styrmannen var i gamle dage en meget viktig person, gjerne fullbefaren sjømann, som greidde med navigeringen. Sjeferne-sjøoffiserene var ikke alltid så godt kjendt på dette område. En sjef burde dengangen helst være adelsmann og for de fleste av disse sto vel navigering som en simpel, den uverdige kunstart. Vi hadde det samme med artilleriet. Dette betraktet adelsmennene som et håndverk og håndverk lå under deres verdighet. Pussig nok var det å holde frem nattpotten for en

.. 76
konge en ettertraktet job for de samme herrer. Først i 1618 tok adelsmannen Adolf Frederik Grabow stillingen som "Kaptain over Tøjhuset". Men alt i 1624 forsvandt han fra artilleriet og ble sendt til Norge, som vel var å betrakte som et forvisningssted for de høye herrer. Her ble han Berghauptmann og begikk noen misligheter. Hans etterfølger i artilleristillingen het Thomas Nold, som ble den første, der virkelig fylgte stillingen. (TKO).
Fra stasjonen på Kind har jeg etterretning til den 10de d.m., Månedsløytnant Fæster som med kanonjollen "Cordt Adeler" er stasjonert i Silden har jeg tilsendt ordre om å returnere. Ved Bergens stifts kyster er alt roligt.

Nr. 76. Denne er ikke avsluttet og heller ikke datert.

Deres HVB.s skriv av 9de og 15te sept. har jeg riktig mottatt. Av de tvende herværende skipsbyggmestere har jeg forlangt oppgitt, hva 3 i komplett stand værende kanonskonnerter og ditto kanonjoller kan koste. Når jeg har mottatt samme og akkordert med dem og øvrige håndverkere om nøyeste pris sakl skonnerterne straks komme under bygging. Denne sendrektige fremgangsmåte er nødvendig: Thi ellers ville H.M. s kasse komme til å betale de fornødne ting dyrere, da alting stiger daglig. Det værste blir å få noe å klæ kruttammeret med, da bly og blick her ey kan fåes. Dog har jeg ennu håp om å få de fornødne kobberplater dertil. Desuten behøves av armatur 12 til 4 punds haubitsere og 120 av 4 punds kardesker. Tillater Hr. kommandøren, at hver av kanonskonnerterne måtte få 6- 4 punds haubitsere, hvilke godt kan anvendes, da de står i blokker på dekket.....

Nr. 77. Den 2den oktober 1809. Kanonjollen "Cordt Adeler" ankom hertil den 28de f.m. om ettermiddagen. Den forlot Aasmundsvaag ved Silden den 17de f.m.. Da var alting vel ved stasjonen. Likeledes var alt vel ved militærstasjonen ved Kind den 19de. Ifølge regningerne som jeg har mottatt, hva de forskjellige håndverksfolk vil ha, vil en kanonskonnerter i seilferdig stand foruten armatur koste henimot 7000 rdl. og en kanonjolle 2700 rdl.. Jeg skal idag gi ordre om de første kanonskonnerterers bygging. I min siste rapport glemt jeg å anføre ballast som høyst nødvendig til skonnerterne. Sten kan ey brukes, da den tar formegen plass

og i det minste behøves til disse 3 fartøyer 180 skp., hvortil jeg-om muligt-ønsket å bekomme 720 1/2 jern til de to første skonerterers ballast. Jeg har fått låne jern. For nærværende tid ligger kun 2 Nordfarjakter her. Så snart disse er avseilte, skal jeg gi ordre til kanonfartøyerne nordpå å returnere og å oppheve signal-linierne sønnen for Stadt.

Da jeg ikke kan få en ordentlig mann for den ringe gasje og diætpenge som er tilstått proviantskriveren Grid? (Navnet er skrevet svert utydelig TKO!), ansøker jeg om det ey måskje tilståes den nye 20 rdl. månedtlig i gasje og 1 rdl. i diætpenge. Til hvor lang tid befaler Hr. kommandøren, at kanonfartøyerne skal forbli i Solviken og Bukken? I denne uke er innkommen en Papenburger til Struadshavn med 240000 mursten. Ved kysten er alt roligt. Et par fregatter har vært signalert. I dette øyeblikk mottok jeg Hr. kommandørens ærede skriv av 25de f.m.. Postens avgang tillater meg ey å besvare det idag. Skipet, der var bestemt til Island har sitt fulle mannskap ombord.

Nr. 76. Den 9de oktober 1809. Ifølge den av Hr. kommandøren anordnede spisetakst, datert Fredriksvern den 28de februar 1808 behøves til den herværende kanonflottes mannskap 494 manns bespisning fra 1ste mars til ultimo november, der utgjør 244 dage: Brennevin----- 15067 potter.

Erter----- 101 tønner, 2 skp. 2 3/4 ottingkar

Gryn----- 81 tønner 3 skp.

Fleisk----- 17290 pund

Salt kjøtt----- 34580 pund

Smør----- 31608 pund

Stokfisk----- 11467 1/2 pund.

Hårdt brød----- 1220 30 pund.

Salt----- 2 tønner, 7 skp, 6 ottingkar

Eddikk----- 810 15/32 pot.

Fersk kjøtt----- 17290 pund.

Av alle disse artikler behøves kun brennevin og erter tilsendt. De øvrige proviantsorter kan fåes her til tålelige priser. Til grynene har jeg bygg av de kongelige magasiner og det malte kommer H.M.,s kasse ey så dyrt som om grynene skulle kjøpes. Gryn koster

30 rdl. og kan neppe fåes. Rug til brød får jeg av magasinerne. Kjøtt og flesk innkjøper jeg i denne tid råt og lar det nedsalte. Det oppgitte kvantum behøves ey derav, idet mannskaperne får fersk kjøtt istedenfor det salt^e, når det er å få, hvorved ertene spares. Eddikken har mannskapet i den senere tid ikke fått, da samme ey har kunnet skaffes. Derimot har jeg tilstått dem noe mere salt. Øl har jeg hidtil fått for 3 1/3 sk. potten. Smørret og stokfisken har jeg fått etter den gangbare pris. Brennevinet koster her 70 rdl. tønne (110 potten) og ertene 28 a 32 rdl. tønne. Og skulle samme innkjøpes her så utber jeg meg snart den fornødne ordre dertil.

(Marinemuseet har spisetaksten for 1808. Den er svert ensformig, noe som også tydelig fremgår av de av Bielke ønskete sorter. Brennevinet spilte en stor rolle ved "frokosten". Den var helt nødvendig, fordi gutterne kom frosne opp fra den trekkfulle banjeren og måtte få noe varmt i kroppen. Kaffe var ukjent for matroser. TKO).

Jeg har avsendt ordre til kanonfartøyerne i Kind og Silden å returnere, da alle Nordfarsskuter har forlatt Bergen. Det amerikanske skipet "Betoy" har fått tillatelse å ta inn til byen for å reparere. På kysten er alt roligt.

Nr. 79. Den 16de oktober 1809. Deres HVB, s ærede skriv av 9de d.m. har jeg riktig mottatt og de i denne erholdte ordres på det nøyeste skal bli etterlevde. Kun tar jeg meg den frihet å bemerke Hr. kommandøren, om det ey var muligt å tilstå mannskapet på de oppleggendes kanonfartøyer 1 rdl. ukentlig kostpenge, da de i denne tid ey kan leve av 64 sk.. Jeg utber meg likeledes tillatelse til å måtte beholde de beste av kanonflotillens mannskaper ombord i de aktive fartøyer.

Såsnart de 8 til Trondhjems sjødefension bestemte kanoner innkommer skal jeg ved første leilighet besørge dem til deres bestemmelsessted. De av Hr. kommandøren belovete 30 stk. geværer behøves ey, da jeg av dem kan få ett tilstrekkelig antal på det herværende arsenal. I forrige uke er innkommet til Strudshavn 17 Papenburgere for å laste stokfisk. Denne artikkel er i de siste ti dage steget fra 5 ort til 3 rdl. vogen. Fartøy-

.....
47
erne medbringer ey annet enn mursten. Den franske brigg gjør seg idag klar til å avseile. På kysten er alt roligt. Adskillige fregatter og brigger har vært signalerte i forrige uke. Kanonfartøyene har vært ute etter en fregatt uten å kunne komme den på skuddhold. (Sic TKO).

Nr. 80. Den 23de oktober 1809. Kanonjollene er ankomne hid, den fra Bukken den 17de og de fra Solsviken den 19de d.m. Kanonskonnerterne er ennu ikke ankomne hertil, da den i 3 uker stående sønnenvind har hindret dem deri. 1 Strudshavn ligger for nærværende 25 Papenburgere og 1 amerikaner. Jeg har forlangt 4 jernringers innsettelse i den østre del av havnen til mere sikkerhet for skipenes fortøining. Magistraten har søkt om, at de fremmete skip, som kommer for å laste, må tillates å ta til byen på grunn av alle stokfiskstuerne, der er brannfolk. Disse oppholder seg nu i Strudshavn. Jeg glæder meg i de av Deres HVB.,s skriv av 13de belovete ballastjern. Var det muligt, ønsker jeg å kunne bekomme 300 skp. lik 1200 halve jern. Jeg vil da også kunne forsyne de to første skonnerter dermed og levere borgerne de dem tilhørende jern tilbake. Fra 1ste november blir signalstasjonene nedlagte sønnenfor Korsfjorden. På kysten er alt roligt.

Nr. 81. Den 29de oktober 1809. De tre kanonskonnerter ankom den 26de om ettermiddagen nordfra. Signalstasjonene er sammesteds opphevet og deres personale er likeledes ankomne hit. Jeg har anmodet pr. ltn. Lütken om at tollbetjent Erdman, som er utnevnt til telegrafinspektør for linien nordenfor Städt, i vinter må ha tilsyn med hva, som er etterladt på de mellem Silden og Furre etablerte signalstasjoner. 1 henseende til bestyrerne og underbestyrerne tar jeg meg den frihet å forespørre hos Deres HVB, om samme må tilståes vartpenge for ivinter og hvormeget?

1 denne uke er innkommet 5 Papenburgere til Strudshavn. En av dem kom fra Gottenburg (Gøteborg. TKO) lastet med 800 tønner salt, 350 tønner kartofler og 59 tønner saltet lammekjøtt. Hertil er innkommet 7 fartøyer fra Fanø lastet med rug, byg og havre. 2 er passert videre til Trondhjem. En jækt, ført av skipper Johs. Gimre? (Utydelig skrevet TKO) er ankommet hertil igår med 7- 24 punds kanoner. Deres HVB!s skriv av 21de og 22de d.m. mottok jeg med gårdsposten. Jeg har ingen provisjoner innkjøpt unn-

.....
 tagen et parti fersk kjøtt og noe flesk, som jeg har ladet nedsalte. Kjøttet er betalt med 2 rdl. 32 sk. vogen og flesket med 17 a 18 sk. pundet. Saltet dertil har jeg fått for 10 1/2 rdl. tønne, så jeg håber det ikke vil komme H.M.s kasse så dyrt, som det, der blir sendt fra Danmark.

I slutningen av mars eller begynnelsen av april tør jeg be Hr. kommandøren om, at kanonskonnerterne kan komme i aktivitet. Fra min side skal intet forsømmes, men for nærværende er her mangel på tømmermenn, da endel har begitt seg i farten formedelst den store hyre som betales for matroser. Pr. ltn. Lous skal ved sin ankomst hertil få all mulig assistanse av meg og den anbefalte kommission blir sendt. Men den minst kostbare måte å la kanonfartpyskurene bygge på blir etter min formening å gjøre akkord med bønder å levere det fornødne tømmer og så la dem bygges av dem under fornøden oppsikt. Til neste års kampagne behøves nytt tauverk og da især til de to første skonnerter, hvortil jeg utber meg Deres HVB's ordre å måtte anskaffe samme. På kysten er alt roligt.

Nr. 82. Den 6te november 1809. Mannskaperne på kanonskonnert nr. 3 samt kanonjolle nr. 1 "Den gode hensigt", Nr. 2 og Nr. 3 er avgåtte på kostpenge den 31te oktober, da nu fartøyerne er desarmerede og utlossete, men ligger i vandet, da det lokale sted ey tillater å hale dem på land. Regnskapsførerne har jeg på en nær beholdt på de blivende fartøyer med full befaren matros gasje.

Nøytrale skip har fått tillatelse til å ta til byen. Stasjonen Strudshavn vedblir sålänge inntil de der værende skip er lastet. En amerikaner er kommet til byen, lastet med alle slags levnedsmidler. Den har også noe tobakk og sukker. En ladning korn er i forrige uke ankommet fra Fandø. Prisen er nu 15 a 16 rdl. tønne. Til besparelse for H.M.s kasse gies kanonflotillens mannskap i vinter hver tirsdag 1/2 pund klippfisk og 1 pot kartofler istedenfor 3/4 pund stokkfisk og 1/6 ottingkar erter. Herved vinnes 8 sk. på hver manns måltid, så jeg håber det vil erholde Hr. kommandørens bifall. Hermed følger de av Deres HVB, befalte lister over den herværende kanonflotille for den 19de juni 1808 og den 19de august 1809. På kysten er alt roligt.

.....
Nr. 83. Den 18de november 1809. Hr. Admiralens ærede skriv av 4de
dns. mottok jeg igår. Den under 9de oktober skjedde avansement i ma-
rinen er blitt bekjendtgjort for underhavende offiserer, l den an-
ledning tar jeg meg herved den frihet å avlægge min ærbmdigste
lykønskning til Deres Høyvelbårenhet.

Såsnart muligt skal jeg innkjøpe de fornødne provisioner
til alle herværende kanonfartøyer. Erter kan også fåes her, men ey
ringere enn 32 rdl. tønne, hvortil jeg utber meg Hr. admiralens
ordre om samme må innkjøpes.

De fornærmelser, som jeg har måttet døie angående smørinn-
kjøpet er kun bysladder. Jeg kan ey få vite, hvem der i særdeleshet
har utbredt disse rykter, så nok ingen mortifikasjon i dette til-
felle kan finne sted. Av Hr. kommandørkaptein Motzfeldt har jeg
fått i kommission den fornødne seilduk til 2 kanonskonnerter og
2 kanonsjalupper. Det vil ialt beløpe seg til 48 stk (~~eller 48 rdl~~ s
~~skjøvnd/TXØ~~), hvilke vil bli meget vanskelig og kostbare å få.
Jeg skal gjøre meg all mulig umake å få dette kvantum tilveie-
brakt. Nu avanseres temmelig godt med de 3 under bygging stående
kanonskonnerter. Jeg tar meg den frihet å anmode Deres HVB, om
det fornødne mannskap til samme, iblandt hvilke foruten regnskaps-
føreren i det minste må være 10 gode matroser til hver av dem.
Er det tillatt å forfremme en av matroserne på kanonskonnerterne
til kvartermester og tillægge ham- ulæselig tall-månedtlig gasje?
Militærstasjonen Strudshavn er opphevet, da alle fremmete skip
er avseilte derfra. l denne og i forrige uke er 7 kornfartøyer an-
komne hertil fra Danmark. Dansk rug koster nu 14 rdl. tønne. Den
vil neppe falle i pris. 2 Papenburgere er innkomne hertil og er
lastet med 600 anker genever, litt kål og tobakk. På kysten er alt
roligt. En fregatt ble i lørdags signalert fra Turøya.

Nr. 84. Den 25de november 1809. Hr. admiralens meget ærede skriv
av 17de d.m. har jeg mottatt. Ordren i henseende bestyreren til
telegrafan skal bli etterlevet. Jakten "De 2de Brødre", ført av
skipper Tormundsen ankom hertil i onsdags med 7 stk- 24 pund
kanoner bestemt til Trondhjems sjødefension. De er blitt losset
ut og 8 stk- 24 p. jernkanoner er innskipet i jakten "Snekken", ført
av skipper Andreas Selrod som desforuten medtar 30 stk. seilduk

og 20 stk. kløverduk til Hr. kom.kpt.Motzfeldt i Trondhjem. Fartøyet skal være seilklart iaften og blir konvoiert herfra : med begge kanonskonnerterne til forbi Stadt.

Brennevin har jeg begyndt å kjøpe inn. Jeg tør ey kjøpe hele partiet på en gang, da prisen derved vil bli drevet formeget i været. De under bygning værende skonnerter håber jeg ganske sikkert skal kunne komme i aktivitet til ultimo mars, når jeg til den tid får det fornødne mannskap. Jeg tar meg den frihet å forespørre om noen av de herværende koffardikapteiner kan vente å bli antatte som månedløytnanter. De har allerede meldt seg for meg, men jeg har intet svar gitt dem, førenn jeg har innhentet Hr. admiralens ordre desangående.

Et kornskip er i denne uke ankommet fra Fanø, et annet er forlist ved Feye, lastet med 2000 tønner. På kysten er alt roligt.

Nr. 85. Den 2den desember 1809. Hr. admiralens skriv av 24de f. m. og ekstrakten av H.M.,s bydende av 7de f.m. mottatt med gårdsdagens post. Kanonskonnerterne avseilte herfra den 26de f.m. med jakten "Snekken" under konvoi. Den nu herværende styrke består kun av 4 kanonjoller. Kommandanten, Hr. generalmajor von Hoff formener, at 6 kanonfartøyer behøves til byens spesielle forsvar og anmoder derfor Deres HVB., at dette antal i vintermånederne må forbli i aktivitet. Alle nu havendes kanonfartøyer skal være rengjorte og istandsatte til begynnelsen av mars.

Pr. Atn. Lous ankom hertil den 26de f.m., Jeg har av ham mottatt tegningerne til de nye forandringer ved kanonjollerne. Forandringen med fartøyerne skal settes i arbeide, når jeg får slutten den fornødne akkord desangående med de herværende skipsbyggmestre. I henseende til forandringerne med seilene tar jeg meg den frihet å anmode Hr. admiralen om De ikke vil tillate, at samme må bero til fartøyerne trenger nye seil. Det vil være en besparelse for H.M.s kasse, da kløverduken, som er den eneste sort seilduk, som dertil kan brukes nu koster over 1 rd. alenen og er neppe å få. Alt hva jeg derav kunne få kjøpt sendte jeg til Trondhjem. Desuten er de nu havendes seil til kanonjollerne meget hensiktsmessige, især ved rumskjøteseillas.

Her på fjorden går stundom sver sjøgang og for vinden har jollerne noen gange gått 8 mil og det har vært nødvendig å seile fra sjøen. Neppe tror jeg, at de nye reglementerte seil kan frembringe denne farten, da spriseil ved vinden akterinn ey har den flate i virke på, som råseil av like innhold. Jeg håber Deres HVB, tilgir meg min anmerkning. Jeg tror, at det er min plikt.

(Vi skal nu ta endel data om disse kanonskonnerterne, 1 1808 ble der bygget fire stykker i Bergen: "Hother" "Odin" "Valkyrien" "Nornen". De var 17,5 meter lange med en bredde av 5,2 m. De stakk 1,3 m. og hadde et deplasement på 71 tons. Besetningen besto av 45 mann og bestykkningen av 2-24 pr. s kanoner. De hadde to master til å legge ned. Teoretisk høres dette bra ut, men det viste seg snart, at dekket ble så belemret, når mastene var nede, at det var vanskelig å bruke kanonerne. Det var lavt under dekket, slik at en middels høy mann ikke kunne gå ret. Alt var nokså primitivt ombord. Køyene ble lagt ute i borde på banjeren. På dekk var der robenker. TKO).

Ltn. Lous og jeg gjør oss all mulig umake for å finne en bekvem plass til skurenes oppbygging for kanonfartøyerne. Det er meget vanskelig å finne et slikt sted i nærheten av Bergen, da næsten alt er klipper, på hvilke er påført en fot jord. Jeg frykter for, at de i min rapport av 6te mai, anførte plasser ennu blir de bekvemste, men er ikke så gode, som en kunne ønske seg, da vannet derved fryser om vinteren. (Der menes strekkningen ved Lundegårdsvannet, vel begynnelsen til Marineholmen. TKO). Når plassen er utvalgt, skal den befalte kommission bli nedsatt. Jeg har anmodet captain Wetlesen av ingeniørene å bivåne samme, da her ingen hus-tømmermann er, som forstår seg på tegninger og kan oppgi prisene på de fornødne materialer. (Det dreier seg om den Wetlesen, der senere var den første ledende ingeniør ved oppbyggingen av Carl-johansvern. Se mit hefte om ingeniørdetasjementets historie. TKO). Skipper Lars Tormundsen, førende jakten "De tvende Brødre", som hadde de siste 7 kanoner herfra til Trondhjem fra Fredriksvern har gjort havari i Christiansand og forlanger, at lasten skal delta i samme, i hvilken henseende jeg utber meg Hr. admiralens ordre. I denne uke er innkommet hertil 3 Pøpenburgere, 8 konvoiskip fra Danmark og en her hjemmehørende brigg med en ladning salt fra

St. Mishele. Brennevinet koster nu her 70 rdl. og byg 10 rdl. tøn-
nen. På kysten er alt roligt.

Nr. 86. Den 9de desember 1809. Ifølge Hr. admiralens ordre av 1ste
d.m. skal jeg ey kjøpe erter, forinnten de kan fåes for 21 a 22 rdl.
tønne, medmindre annen ordre desangående måtte innløpe.

De til Tronnhjem avsendte kanoner og seilduk håber jeg har nådd
deres bestemmelsested, da vi her i lang tid har hatt sydlig vind.
Da Deres HVB. har tillatt, at der på hver av kanonskonnerterne
emploieres en kvartermester med 7 rdl. månedlig gasje ønsker
jeg, at samme ble fordelt på tvende individer, så at enhver av dem
får 6 rdl. månedlig. Utgifterne blir det samme for H.M.s kasse,
da 2 underoffiserer foruten regnskapsførerne godt kan emploieres.
I neste uke håber jeg ltn. Lous skal bli ganske ferdig herfra. Det
går ikke så hastig som vi selv ønsker, men vi har meget bryderi
angående grunden. Tre kornfartøyer fra Danmark og 3 Pp. burgere er
innkomne i denne uke. På kysten er alt roligt.

Nr. 87. Den 16de desember 1809. Hr. admiralens ærede skriv av 8de
d.m. har jeg mottatt under dags dato og er meg meget kjært å måt-
te anta en ordentlig proviantforvalter. Jeg takker ærbødigst for
assistanse av den meg tilstøtte faste offiser. De nødvendige må-
nedsløytanter skal til den fornødne tid bli antatte. Kun tar jeg
meg den frihet å forespørre, om det må tillates, at de faste offi-
serer som blir divisjonsjefer må bli fritatte for kommandoen av
et enkelt skip og at der til denne tjeneste settes månedsløytan-
ter. Ltn. Lous, s forslag om å forlænge kanonskonnerterne 5 a 6
fot kan nok ha sine goder, men jeg innser ikke, hvorledes han kan
plasere kanoner under dekk, når fartøyet ey skal komme å ligge be-
tydelig høyere over vannet. Det skal kunne huse besetningen og
desuten rumme proviant for 5 a 6 uker. Med de herværende skonner-
ter er jeg ganske tilfreds. De er ret gode sjøfartøyer, seiler
godt og ror i stille 3 a 4 mil i vakten. Det eneste, jeg vet å ut-
sette på dem er, at de i høy kuling vender noe langsomt og må
stundom hjelpes med årene. Forlengelsen av skonnerterne vil des-
uten forhøye prisen meget.

Den keiserlige franske brig "Le Genie" ført av ltn. De Gra-
ve, som avseilte herfra den 16de oktober d.å. er ifølge innløpet

etterretning forlist ved Korssundet. Den har kappet sine master og vannet står til dekket. Sjefen har av general v. Hoff forlangt to kanonfartøyers assistanse for å bevokte briggen, en medbrakt prise og 32 engelske krigsfanger, som han hadde ombord fra prisen, han hadde tatt i sjøen. Ifølge Hr. generalens anmodning til meg idag har jeg gitt ltn. Dahlerup ordre å ekvipere og armere kanonskonnert nr. 3 og med den begi seg til Korsund for å mottat de 32 engelske krigsfangene og om sjefen ønsker det også å medbringe hans medhavende pris i sikkerhet her til Bergen. I denne årstiden fandt jeg det uforsvarligt å avsende 2 kanonjoller og for at denne ekspedisjon ikke skal falle H.M. skasse til byrde, tar jeg det fornødne mannskap av de i aktivitet værende kanonjoller og setter ombord i skonner-ten. Til i påkommende tilfelle å kunne bemanne jollerne beordrer jeg det på kostpenge værende mannskap å møte ombord ved allarm-skudd. Kanonskonnerterne nr. 1 og nr. 2 er ennå ikke kommet tilbake fra deres konvoi nordetter. Med neste post håber jeg, at Hr. admiralen skal få tilsendt tegningen og overslaget av bekostningerne til kanonfartøyernes huse. Grunnen blir desværre kun måtelig.

1810.

Nr. 88 og nr. 89 mangler i protokollen.

Nr. 90. Den 6te januar 1810. Hr. admiralens ædæde skriv av 28de og 29de f.m. har jeg mottatt og skal de erholdte anordninger på det nøyeste bli etterlevet. Kanonskonnert nr. 1 avseilte herfra den 4de for å avløse kanonskonnert nr. 3. Skipper Rasmus Lampe er antatt til proviantforvalter og har tiltrått sin tjeneste den 1ste januar. I denne uke er innkommet 1 barkskip med en ladning malt, 2 kornfartøyer og 2 Papenburgere. På kysten er alt roligt.

Nr. 91. Den 13de januar 1810. Ifølge Hr. admiralens ordre, mottat med gårdsdagens post skal meddeles følgende: Av pr. ltn. Lütken har jeg mottat og sendt en liste over de i vinter i tjeneste værende kanonfartøyer med **angivelse** av hvem de føres av og en liste over de hjempermitterte offiserer. Hans Durchlauthet prins Christian, s skriv til Deres HVB, av 29de desember er idag blitt opplest for offiserer og mannskap ved Bergens kystforsvars eskadre. Den franske brig "Le Genie" er formedelst kontrari vind ey ankommet hertil. Da hans batteri er montert og vore folk lider meget ved i

denne årstid å ligge på disse kyster, kan jeg ikke innse, til hva nytte en kanonskonnert kan være. Prisen er for sver til å kunne bukseres uten i stille. Av den årsak har jeg tænkt på å kalle kanonskonnerten tilbake ved sløtten av denne måned, om vinden ey til den tid skulle tillate briggen å komme herinn og ltn. De Grave ikke avgir en skriftlig anmodning om å beholde kanonskonnerten.

Med de 3 under bygning værende kanonskonnenter går det ey så hurtigt, som jeg beskrev. Den, som bygges av Hr. Rolfsen blir ferdig om 8 a 9 uker. Derimot vil det vare længere med de to som bygges av Hr. Brunchorst. Der er innkommet endel havarister, hvilke hindrer bygningens hurtige gang. Da den herværende flotille nu blir av temmelig betydlighet tar jeg meg den frihet å anmode Hr. admiralen om der ved samme måtte bli ansatt en av Holmens mester svender som under tilsyn kan dirigere de nødvendige forefaldende reparasjoner. De mange tømmermenn, som dertil behøves, kan fåes iblandt de enrullerte. Jeg tror kongens kasse kunne spares derved og at tjenesten vinner: Thi man kunne selv fra første hånd innkjøpe de nødvendige materialer og depentere ey av andre. Da hampen er steget her til en uhyre pris på 20 og 22 rdl. vogen lik 36 pund og jeg har hørt, at der skal være innkommet to sådanne ladninger til Hellesund, ønsker jeg meg Hr. admiralen. vil beordre meg tilsendt 20 skp. derav: Thi jeg frykter for å bli nødt til snart å la la slå ganske nytt touverk til de to første skonnenter. Kanonskonnert nr. 3 ankom hertil i middags fra Korsundet. Den hadde 26 krigsfanger med seg, hvoriblandt en norsk matros, som ble tatt ombord på et svensk koffardiskip. 4 Papenburgere og et kornskip er i denne uke ankommet hertil. På kysten er alt roligt.

Nr. 92. Den 20de januar 1810. I tirsdags reiste jeg til Korsund for å tilby ltn. De Grave den assistanse, som står i min makt og tillike hvorvitt en av kanonskonnenternes tilstede værelse sammesteds var nødvendig. I dette øyeblikk ved postens avgang kom jeg derfra tilbake. Skonnerten har jeg beordret å forbli i Korsund etter den franske sjefs skriftlige anmodning derom, da han ønsker den hos seg for å sikre Hans Keiserlige Majestæts skip og dens prise. Briggen "Le Genie" har en meget slet besætning. (Ja, det kan

der vel ikke være noensomhelst tvil om,TKO).Hermed følger de beordrede lister.1 denne uke er innkommet 7 kornskip og 1 koffardibrig fra Dunkerque ,lastet med brennevin,rug,mel og lær.Rugen koster nu 14 a 15 rdl. tønne. (Der kommer stadig fartøyer inn til Bergen,men den ffanske briggen greier ikke det.Slikt burde vel vekke ltn. Bielkes mistanke om,at det er noe muggent ved den franske orlogsbriggen.TKO).

Nr. 93. Den 27de januar 1810. Med siste post mottok jeg en kommunikasjon fra Hr. pr.ltn. Ldtken over de til Bergens kystforsvarseskadrede utkommanderte matroser og at samme skal møte her ultimo mars. Til den tid håber jeg,at de under bygging værende kanonskonnenter skal bli ferdige.Den franske orlogsbriggen"Le Genie"ført av ltn. De Grave innkom hertil med sin prise natten imellem den 24de og 25de.Han var tilfreds med den ham gitte assistanse og roser meget sjefen for kanonskonnert nr. 2, månedsløytnant Hans Ryelands brukte konduite og aktivitet.Jeg har vært tilfreds med denne offiser. Ltn. Dahlerup fulgte med meg til Korsund.Av brennevin har jeg her til besetningen ca. 100 tønner.Det dyreste jeg har betalt det med er 60 sk. for en dansk potte.(Gutterne fikk en dram hver morgen på 1/16 dels pot og undertiden en til kvelds også.Den morgendrammen skulle drikkes på stedet og hjalp mangen en stakkar over den vonde stunden,da de forfrosne og kanskje giktiske kom opp av den trekkfulle banjeren.TKO!) .Erter kan her og fåes,men ey under 24 rdl. tønne.Dersom Deres HVB. ey vil tillate,at jeg må betale dem med den pris,må jeg utbe meg det fornødne kvantum tilsendt,da der kun haes noen få tønner i behold.(Hvorfor kan ikke admiralen gi ltn. Bielke fullmakt til å kjøpe de nødvendige proviantsorter uten stadig å måtte søke om tillatelse.Ordnningen var byråkratisk og upraktisk,men går til en viss grad igjen fremdeles. TKO).

Hampen stiger daglig.Den er nu i 30 rdl. vogen og blir neppe å få.Jeg ønsker meget å kunne få 20 a 30 skp,tilsendt,da jeg ellers kommer i forlegenhet for touverk.Vedlagt er en underdanig søknad fra samtlige månedsløytnanter,at der må tilståes dem kvarterpenge lik med de subalterne offiserer av landetetan,Skulle samme bli bevilget,bedes Hr.admiralen å tilstå ltn. Dahlerup og meg en lignende godtgjørelse og at den herværende kongelige innkvarte-

ringskommission må tillegges de fornødne ordres desangående, I denne uke er innkommet en her hjemmehørende galeas fra St. Michele med en ladning salt. På kysten er alt roligt.

Nr. 94. Den 3die februar 1810. Hr. admiralens meget ærede skriv av 20de januar mottok jeg med siste post. Straks etter dens mottagelse gikk jeg til Hr. krigskommisær Webye for å erkynde meg om de fornødne anstalter, som må treffes ved den herværende enrullering med å tilbakeholde duelige sjøfolk til å supplere sjødefensjonens mannskap til stundende kampanje. Men sjøkrigskommisæren foreviste meg kopi av generalkrigskommisariatets ordre, hvori denne så nyttige innretning kun var anbefalt for Akershus og Kristiansands stifter samt Stavanger amt og by. (Desværre kjenner jeg ikke noe om den anordningen. TKO). Jeg tar meg derfor den frihet å anmode Hr. admiralen om at Bergens sjøenrullering må tillegges orden. Jeg tror med Hr. admiralen, at det er nødvendig å etablere militær- og telegrafstasjoner ved Silden, førenn Nordlandsfartøyene sammesteds kan mottas, medmindre Arkangelsfarten innen den tid skulle begynne. Jeg har desangående talt med med noen kjøpmenn. Men de er ennå uvisse om der i år kommer til å gå noe skip herfra til Arkangels, da de ennå ingen tillatelse har fått.

Tillater Hr. admiralen, at der må ansettes en tømmermann på hver av kanonskonnerterne med 1 rld. tillegg månedlig? Der er alltid et eller annet smått arbeide å gjøre og folkene tillegger selv redskaperne. Kanonskonnerternes bygging fremmes nu godt. Jeg håber sikkert i mars og at jollene til den tid alle har undergått den anbefalte forandring samt at de tre nye skonnerter skal være i komplett stand til ultimo mars.

I denne uke er atter en ladning salt kommet hertil. På kysten er alt roligt.

Nr. 95. Den 10de februar 1810. Med megen fornøyelse mottok jeg pr. ltn. Lützens skriv av 2den d.m. Å kunne fortjene Hr. admiralens tilfredshet har vært formålet for mine ønsker og å vedlikeholde den skal jeg bestrebe meg etter. Ingen møye skal jeg spare ved arbeidets fremme. Været er oss meget hinderligt i den siste uke, da det har regnet uavladeligt. Jeg utber meg Hr. admiralens ordre til, hvormange månedsløytnanter må antaes til de vordende

kanonskonnerter, på det at jeg i forveien kan tilkjennegi det for vedkommende. I denne uke er kun et kornskip ankommet hertil. Alle levnedsmidler stiger betydelig, selv smør kan neppe fåes for 32 a 34 sk. pundet. På kysten er alt roligt.

Nr. 96. Den 17de februar 1810. Med siste post mottok jeg fra pr. ltn. Lütken kommunikasjon om H.M. Kongens allernådigste befaling, at offiserene i sjøetaten kun skal ha en slags mundering, hvilket jeg etter Hr. admiralens ordre har kunngjort for de meg undervæ- de offiserer. Kanonskonnerternes bygging fremmes nu godt. Kun fryk- ter jeg for å komme til å mangle åretrer. Allerede i november må- ned har skipsbyggmester Rolfsen forskrevet det nødvendige antal fra Christiansand, men de er ennå ikke avsendte. Av regimentskri- ver Sihwindt (Navnet synes så rart, at det vel er feilskrevet, TKO) har jeg mottatt en regning for hans havte umake med kanonflotil- lens syke, hvilken utgift regnet fra den 9de april 1808 til den 31te desember 1809 a 20 mann månedtlig 414 rdl. 64 sk. Jeg utber meg Hr. admiralens ordre om samme må han utbetales og hvormeget han heretter tilkommer for det nødvendige tilsyn med de syke.

Av Hr. amtmann Vibe har jeg fått regning tilsendt over bekostningen til signalhusene på Sydhukken av Stadt og sønnenfor dette forbjerg til Silden med anmodning om å få disse av fogden Larsen utlagte penge refundert av sjøetatens kasse, hvortil jeg ønsker meg Deres HVB., s ordre. På kysten er alt roligt.

Nr. 97. Den 24de februar 1810. Hr. admiralens skriv av 10de dns. mottok jeg med gårdsposten. Jeg gik straks etter til konsul Fasmer for å avtale med ham det nødvendige angående kruttets fabrikasjon av det forventede salpeter og forhøre med ham om han hadde et parti svovl, hvilket jeg meget tviler på. I den neste rapport skal jeg tilmelde Deres HVB. resultatet. All mulig forsiktighet skal fra min side gjøres for å ha kontrol med fabrikken. Med glæde ser jeg pr. ltn. Lütkens skriv om, at jeg tør vente et parti spundne og tjærete garn. Bruken dertil er ennå ey større enn at jeg håber å kunne innkjøpe til tålelig pris. Men til høsten vil næsten alle fartøyerne trenge til ny takkelasje. Listen over de ved Bergens sjødefension hjempermitterte offiserer følger hermed tilbake med permissionsdatoerne nedtegnet.

Været hindrer oss nu atter i arbeidets fremme og alle kanonfartøyerne vil ey kunne komme i aktivitet, førend den 5te næste måned. Jeg tar meg den frihet å forespørre om mannskapet på kanonjollerne ey skal furneres, da det fornødne antal nu netop haes til å besette årene med. De fra Frolands Jernverk forventede ammunisjonsorter og ballastjern er ey ankomne hit. I denne uke er 3 kornskip ankomne hertil. På kysten er alt roligt.

Ne. 98. Den 3die mars, 1810. Såsnart salpeteren og svovlen ankommer, kan derav ved Alvøyas kruttmølle forferdiges krutt. Hvis Hr. admiralen skulle behøve et parti kruttsvovl til 100 sentner krutt, kan samme bekommes hos Hr. konsul Fasmer. Jeg utber meg Hr. admiralens tillatelse til å måtte innkjøpe et parti vadmél og lerret for derav å kunne la sy klær og skjorter til mannskapet. En alen måtelig god vadmél koster nu her 80 ort og ubleket bål lerret 5 ort a 1 rdl. alen. En trøye og et par langbukser kommer med sylønn og knapper på henved 8 rdl. og en skjorte 4 rdl.,. Det vil derfor bli muligt for en sjøvant, hvorav mannskapet størstedelen består av å forskaffe seg de nødvendige klær. Thi når man i 5 måneder uavladelig skal gå med de samme klærne, er de innen den tid oppslitte. Har nu karlen familie hertil er han fullkommen ulykkelig. Jeg ønsker, at Deres HVF vil gå med på, at klærne overlates matroserne for $\frac{2}{3}$ av den pris, som før har vært tilfelle på Hans Majesets skip. Likeledes ønsker jeg tillatelse å måtte innkjøpe et parti tobakk, da mannskapet blir skammelig snytt ved å kjøpe denne artikkel i små kvantiteter hos høkerne. (Klær var et sårt punkt i gamle dage for de såkallte innrullerte. De måtte skaffe seg slike selv og det var ikke lett med den lille hyren. De "faste" d.v.s frivillige fikk derimot uniform. Det hendte, at frivilligheten besto i, at vedkommende fikk juling, inntil han svarte, at han ville hverve seg "frivillig". TKO). Da den størstedelen av offiserene og mannskapet ey har sett et skarpt skudd bli affyrt, så ønsker jeg meget, at Hr. admiralen vil tillate at i det minste offiserene og kanonkommandørene må få skyte etter en skive med kanoner. (Bielke nevner svert sjelden i

sine rapporter noe om øvelser, Kampen ved Stadt senere hen viser noksom, at øvelser nok er grunnlaget for å kunne gjøre en innsats av avgjørende betydning. TKO)

Erter har jeg innkjøpt 23 1/2 tønne til 24 rdl. tøn-
nen. Smør har jeg ennå stedse ikke kunnet få i år. Det lille, som kom-
mer til byen er ey tilstrekkelig til innvånerne. På landet er alt
oppkjøpt og transportert østetter. Bonden får nu her 36 a 40 sk.
pundet. I middags ankom skipper Endre Frødums, førende jakten
"Marthe Cecilia" med 296 st.- 24 pounds jernkuler og 720 stk. bal-
lastjern. Et like antal jern kunne ennu benyttes. På kysten er
alt roligt.

Nr. 99. Den 10de mars 1810. Hr. admiralens og det kgl. interim-
ske sjøkommisariats meget ærede skriv av 2den d.m. har jeg riktig
mottatt og skal holde meg de innerholdende ordres etterrettelig,
I henseende til smørret, da vil det-om de nuværende omstendigheter
vedblir-være en umulighet å få et parti innkjøpt og avsendt. For
å kunne få noe til mannskapet har jeg overtalt politiet til å be-
ordre alt det smør, som kommer til byen henvist til en dertil lei-
et bod. Derav blir anvendt til byens innvånere 2/3 og til meg 1/3.
På den måten har jeg i den siste uke fått 108 pund til 40 sk. p..
Skulle omstendighetene forandre seg, skal jeg ey unnlate å melde
det. Da Hr. admiralen har befalt, at mannskapet på kanonjollerne
skal formeres, ønsker jeg, at innrulleringen ble beordret dertil å
utskrive 36 mann til de herværende 9 joller og desuten 3 styrmenn
til de nye skonnerter, da jeg ellers vil ha vanskelighet for å få
dem. Deres HVB. tilgir meg min viktighet å anmerke, at jeg tror
forøkelsen av 2 mann til hver av kanonjollerne er tilstrekkelig.
De akterste årer kan ved klart skip ey brukes og disse mannskaper
kan i forening med kanonkommandøren godt greie kanonen. Derintot
ønsker jeg, at det må tilståes 5 mann til proviantjakten for ey
å være nødt til, når den skal ut å få folk fra kanonfartøyerne.
Med sand fryd har jeg den ære å melde Hr. admiralen, at de tre
nye skonnerter er løpt av stabelen. Mannskapet arbeider nu på tak-
kelasjen og jeg håber intet skal kunne forhindre, at de til den
bestemte tid kan komme i aktivitet. Med de forskjellige håndverks-
folk har jeg megen bryderi for å få dem til å levere det behø-

vendes etter den akkorderte pris. Noen har vært slette nok til å
 fragå den. Deres omstendigheter er for usle til å kunne vente noen
 erstatning. Alle kanonjollerne har undergått den befalte forandring
 og de med kostpenge værende mannskaper innskrives i skipskost på
 mandag. Da været i denne uke har vært godt, har jeg latt kanonfartøy-
 erna male. Dette er tilfjls årsak til, at mannskapet er sendt ombord
 den 5te. Men især fordi jeg formedelst vinterens strenghet ikke har
 ansett flotillens forøkelse for nødvendig før. I denne uke er inn-
 kommet en Papenburger og 1 amerikaner. Det siste er lastet med ris-
 mel og tobakk. På kysten er alt roligt.

Nr. 100. Udatert. Kanonskonnert nr. 3, kanonjollerne Nr. 1, "Den gode
 Hensigt" og nr. 2-3- og 5 er klare, når Hr. admiralen befaler det.
 De tre nye skonnerter håber jeg blir fullt ferdige til å fungere i
 begynnelsen av april måned og da kanonfartøyerna i Stavanger er
 underlagt min kommando, tar jeg meg den frihet å proponere for Hr.
 admiralen etterfølgende fordeling av kanonfartøyerna langs landet
 til kystens og fartens sikkerhet: Tvende kanonskonnerter i Tanan-
 ger for å konvoiere alle nordfra kommende fartøyer. Jederen forbi
 og for å sikre dem for fiendtlig overfall under deres opphold i
 denne havnen. De Stavangerske kanonjoller i Kobberviken skal be-
 skytte alle sydgående fartøyer, der i almindelighet stopper her for
 å få los til Tananger. Kanonjollene kan konvoiere dem til Skudesnes
 eller over Bukkenfjorden om så blir nødvendig. Kanonfartøyerna i
 Tananger og i Kobberviken kan ha kommunikasjon med hinanden ved
 hjelp av kystsignalerne og derved sammenkaldes om fienden i nærhe-
 ten av stederne skulle voe et angrep. Tre kanonjoller må være i
 Korsfjorden. Disse kan i tilfelle av ~~sterk~~^{sterk} nordenvind ikke retirere.
 Jeg anser derfor 3 for nødvendige der. Og så 4 kanonjoller i Bergen,
 2 kanonjoller i Solsvigen, 1 kanonskonnert ved Kind og 3 kanonskon-
 nerter ved Silden, da disse ligger så isolerte og ey kan retirere
 ved kuling av sydlige vinde. Derfor anser jeg en så betydelig styr-
 ke der nødvendig. Tillike kan et av fartøyerna derfra detasjeres,
 om et eller annet fartøy skulle behøve konvoi like her til byen.
 Innen stasjonen ved Silden besettes, kan kanonskonnerterne godt
 emploieres til å sikre den vidtutstrakte kysten for fiendtlig mo-
 lest. Om Hr. admiralen tillater det, ønsker jeg i begynnelsen eller

i mitten av april å gjøre en tur til Tananger for å gjøre meg det lokale bekjendt, da jeg aldrig har vært så langt sønnenetter. Måskje kunne militærstasjonen ved Tananger på samme tid besettes. Kanonskonnertene kan rumme proviant for 3 uker, når vannet beregnes til potten daglig for vann til maten og drikke. Kan der hver tredie dag fylles vann, kan de rumme proviant for 6 uker. (En pot pr. mann blir ikke meget, hvis noen får den ideen å ville vaske seg også. TKO).

Nr. 101. Den 24de mars 1810. Hr. admiralens skriv av 16de d.m. mottok jeg med gårdsposten. Deres HVB. tilgir, at jeg anmoder Dem om å bevirke utskrivningen av mannskapets forøkning til kanonjollene. Thi etter pr. ltn. Lützens kommunikasjon til meg av 19de januar d.å. er kuns ialt beordret utskrevne til Bergens stifts kystforsvarseskadre 120 mann. Disse trenges til de tre nye skonnerters bemanning.

I denne uke er tvende kornskuter innkomne hertil. Prisen på denne artikkel stiger daglig. De kongelige magasiner er slet forsynte. På kysten vires intet mærkverdig. Vinteren, som nu atter har begyndt, hindrer fienden fra å nærme seg den.

Nr. 102. Den 31te mars 1810. Ifølge Hr. admiralens skriv av 23de mars tar jeg meg den frihet å gjøre følgende fordeling av de i Bergenhusiske roforsvarstyrke: 2 kanonskonnertter og 1 kanonjolle ved Silden, 1 kanonskonnert ved Kind. Denne stasjon er meget viktig. I almindelighet går de fleste nordfra kommande fartøyer innenskjærs til Kind og stundom ligger de i denne havn og i nærheten av den henved 20 skip. De kan sees en mil fra sjøen liggende i havnen og for å beskytte dem mot fiendtlig molest er en kanonskonnert uomgjengelig nødvendig. 2 kanonjoller i Solsviken, 4 i Bergen og 2 ved Korsfjorden, de to Stavangerske kanonjoller i Kobberviken og en kanonskonnert og kanonjollen "Skarven" i Tananger. Jeg tar meg anledning til å forespørre om det er tillatt i alle tilfeller eller kun når fare for oppbringelse er å befrykte å tvinge de ey i kongens kasse assurerte koffardiskip å gå innenskjærs? Med Hr. admiralens tillatelse ansetter jeg pr. ltn. Bull til å kommandere en kanonjolle ved byen. Jeg vil da oftere kunne visitere de meg underordnede stasjoner og gjøre meg mere bekjendt

med det lokale, hvilket jeg hidtil ikke har kunnet gjøre, så gjerne jeg enn skulle det, da jeg ey kunne overlate kommandoen ved byen og øvrige forretninger til en pålitelig og vel underrettet offiser. H.M.,s parolbefaling av 23de februar er blitt oppløst og påtegnet av de meg underordnede offiserer her. På mandag sender jeg parolbefalingen til Ltn. Grove i Stavanger.

Av Bergøns sjølimit og innrulleringsdistrikt er mannskaperne uttatte til de 3 nye kanonskonnenter og kan møte ombord, når forlanges. Men av Stavanger sjølimitdistrikt er ennu ingen kommen. Møter de ey til den 9de i neste måned frykter jeg meget for ey å kunne få fartøyerne i rette tid i aktivitet. Da endel av mannskapet på de herværende kanonfartøyer står i ekstraruller og nyter ingen konsumpsjonsdusør, ansøker jeg Hr. admiralen på deres vegne om at denne godtgjørelse må tilståes dem, sålänge de forblir i H.M.,s tjeneste, da det synes ubilligt, at kongens undersåtter i like tilfeller ey nyter de like rettigheter.

Ltn. Dahlerup anmoder Deres HVB. om at der må tilståes ham en lignende godtgjørelse med de øvrige kamerater for den tapte ekvipasje på orlogskipet "Prins Christian". 1 mandags ankom hertil 947- 24 punds kuler, 165 stk-24 punds skråsekker og 50 geværer fra Christiansand hertil, hvorav 47 kuler og 80 skråsekker skal sendes til Trondhjem. (Der menes formentlig 470 kuler og ikke 47. TKO). Haubitserne og kartesker længes jeg meget etter, da jeg ellers sløts ingen sidearmatur får til de nye kanonskonnenter. Haubitserne ligger ferdige i Christiansand, men er ey prøvde ennu av mangel på krutt. (Dette viser forswarets forfall i en uhyggelig grad. TKO) 1 denne uke er innkommen 4 Papenburgere og 1 amerikaner, lastet med tobakk, mel og noe erter. For den siste artikkel vil jeg komme i forlegenhet, dersom jeg ey snart får noen tilsendt. På kysten er qlt roligt.

Nr. 103. Udatert. De til Nordlandene bestemte kanonskonnenter er "Nornen" og "Valkyrien" og føres av månedsløytnanterne C. Fæster og P. Fasmer, tvende av eskadrens dueligste månedsløytnanter. Hidtil har det vært meg umuligt å få et bestemt fartøy til proviant. Jeg må utbe meg Hr. admiralens ordre desangående jo før jo heller og om samme må kjøpes a tout prix. Slike fartøyer er meget søkte,

da de er bekvemme til Danmarksfarten. Å få et sådant fartøy tilbudt vil bli meget vanskeligere og vist like så kostbart, som å bygge ett. For at fartøy, som regjeringen har fraktet til Fangø, må der betales 7 rdl. for hver tønne og 5 rdl. for tønne av styrtegoods. Menn som er lå langt kjendt nordpå, som Hr. admiralen ønsker det, kan her ey finnes. (Altså som los. TKO). Her sies, at det er lettere å få en slik mann i Trondhjem, da denne by har stor handel med Finmarken. Hver av skonnerterne blir medgitt en kjent mann til Lofoten.

Den fornødne proviant unntagen erter håber jeg å få ferdig i rett tid. Det hårde brødet har jeg bestilt. (Det var gjerne koner iland, som bakte brødet mot en viss betaling. Marine-museet har en lang rekke kvitteringer fra slike bakekoner i og i nærheten av Fredriksvern. Under vanskelige levneddsforhold tilbød sogar selve verftsjefen seg å la bake brød på sitt kjøkken. TKO). Øl har jeg brygget dobbelt så sterkt som det nu gies for at det kan holde seg. Mannskapet gies da kun det halve kvantum. De fornødne fustasjer har jeg bestilt.

Nr. 104. Den 7de april 1810. På mandag får jeg omtrent 100 mann ombord til de nye skonnerter. Resten kommer ey førrenn i sistningen av måneden. Jeg har utrolig megen vanskelighet med å få de forskjellige håndverkere til å levere de fornødne rekvisitia til skonnerterne etter akkord, da næsten alle artikler siden den tid er steget til det 3 dobbelte. På tirsdag avgår kanonskonnerter "Odin" kommandert av månedsløytnant Hans Eyeland til sin stasjon på Kind, Kanonjollerne "Den gode Hensigt" og Nr. 2 kommandert av månedsløytnanterne S. Brun og J. Larsen er gått til Solviken, jollerne Nr. 3 og 4, kommandert av m. ltn. Fr. Ryeland og C. Heiberg til Hokkelsund ved Korsfjorden. På fredag reiser jeg til Stavanger og om været ey blir alt for ugunstig, håber jeg å være tilbake innen den 24de. I denne uke er innkommet 2 ballastede svensker? og 2 Papenburgere og 4 kornfartøyer fra Danmark. Desuaktet faller prisen her ikke. 1 tønne rug koster over 20 rdl.. På kysten er alt roligt. Hr. Kahrs er ankommet og tilskriver Deres HVB! med dagens post.

Nr. 105. Den 13de april 1810. Kanonskonnerterne "Hother" "Nornen"

og "Valkyrien" er ekviperte, armerte og bemannet og med ^{næsten} fulle besetninger til Bergens stifts kystforsvarseskadre. Der mangler nu kun 16 mann. Så snart disse er ankomne, skal jeg innsende de befalte lister til det kgl. interimistiske sjøkommissariat. Den 10de april detasjertes jollene "Den gode Hensigt" Nr. 2-3-4 til de militære stasjoner i Solsviken og Hokkelsundet. Idag den 11te april avseilte skonnerten "Odin" til militærstasjonen i Kind. Årsaken at jeg så tidlig har detasjert kanonjollene er fordi fiendtlige kryssere har latt seg se under kysten og været for å kunne virke er gunstig for jollene. Militærstasjonen i Kind er blitt besatt, fordi Nordlandsjakterne begynner å komme. I denne uke er 3 av dem arriverte. Idag avreiser jeg til Stavanger. Under min fraværelse har jeg beordret ltn. Dahlerup å gjøre de til den militære stasjon ved Silden bestemte kanonfartøyer fullt seilferdige, så at de straks etter min tilbakekomst kan avgå herfra, om der ey innen den tid er innløpet annen ordre fra Hr. admiralen. Haubitserne og ertene er ennu ikke ankommet hertil. En påbyggd jakt, klinkerbygget, 5 år gammel, 16 kommercelæster stor kan jeg få tilkjøps for 4 a 5000 rdl.. Det er det eneste til proviantskip duelige fartøy, som jeg kan få. Det er meget lite, da det ey kan rumme 3 måneders proviant for 132 mann. Skulle det imidlertid erholde Hr. admiralens bifall, utber jeg meg den fornødne ordre desangående. Pr. ltn. Bull ankom hertil igår aftes. Jeg utber meg en av de Søllingske losbåter. Nr. 106. Den 23de april 1810. Ifølge Hr. admiralens skriv av 15te april, som jeg mottok den 15te 1 1/2 mil fra Stavanger, oppholdt jeg meg kun 7 timer i denne byen for å få tale med ltn. Grove og få skyss til Bergen, hvortil jeg ankom løverdags morgen den 17de. Underveis gjorde jeg meg såmeget bekjendt med kysten, som den korte tid ville tillate. Jeg var iland i Kopperviken og beså stedets lokale. Det er en ypperlig havn, men der er ingen signalstasjon i nærheten og vel langt fra Tananger for i tilfelle av fiendtlig angrep å kunne virke i forening med kanonfartøyerne der. Jeg ønsker derfor Deres HVB. s. tillatelse til, at kanonjollene i Stavanger blir postert i Skudesnes. Der er en god havn for mannskapet og signalstasjon er i nærheten. I almindelighet går skipene Skudesnes ut og ey Bømmelfjorden, da innløpet er meget vanskelig der. Skipper Tøn-

nesen førende jakten "Haabet" ankom hertil i onsdags med 40 stk. 4 punds jernhaubitsere, 140 stk. 4 punds kardetsker og 545 stk. 4 punds kuler 16 stk. 4 punds haubitsere og 501 stk. 24 punds kuler har jeg lastet i de til Christiansund bestemte kanonskonnerter, dels for å gi dem mere ballast, da de erholdte 240 stk 5 lp. jern til hver ey er tilstrekkelig og dels for å spare H.M.s kasse for frakten. I onsdags var jeg så heldig å få en sjaluppe leiet til proviantfartøy. Den er nylig kommet fra Danmark og vil neppe kunne overleveres meg førenn i sistningen av denne uke. Der må gjøres kasser i den for å kunne rumme brødet. Førend den 6te mai tar jeg den derfor ikke. Ekspedisjonen kan avseile herfra til X. sund. Disse helligdagene generer meg meget, især da jeg ikke får en eneste håndverker til å arbeide på dem. Ekspedisjonen på hvilken jeg har leid fartøyet er følgende: Kjøpmannen forplikter seg å levere sjaluppen i full brukbar stand med skipper og fornødent mannskap vel forsynte med behørig proviant for 4 måneder og så fremdeles, sålänge kontrakten står ved makt og innestår for all mulig sjøskade, vedlikeholde fartøyet hele tiden i seilbar stand og forbinder seg til ey å oppsi kontrakten forinnen 6 måneder er forløpne. På H.M.K.s vegne har jeg forbundet meg til, når overenskomstens forpliktelser i alle henseender oppfylles, å betale månedlig leie for samme 450 rdl. dansk courant og i tilfelle av fiendtlig oppbringelse da å erstatte fartøyets verdi med 4000 rdl. Ennvidere forbeholdt jeg meg ret til etter 4 måneders forløp å oppsi denne leiekontrakt.

Leien begynner å betales fra den dag fartøyet leveres og til det igjen overleveres kjøpmannen og om fartøyet enn brukes nok så kort betales dog 3 måneders leie.

Tre bekjendte menn har jeg fått uttatt for 3 ort daglig og kosten. Er det muligt, skal jeg få to til. Men kjendte menn til Finmarken finnes her slets ingen. Hr. admiralens skriv av 2den mottok jeg først med posten den 17de. Kanonfartøyerne ved Silden avseilte herfra på torsdag. Telegrafbestyrerern reiser nordetter med det samme for å etablere signallinierne sønnen for Stadt. 3 Nordfarjakter er ankomne hertil. Kanonskonnerter "Hother" kommandert av månedløytnant Meyer detasjeres i denne uke til militærstasjonen ved Tananger.

1 forrige uke er innkommen 10 kornskip, 4 Paperburgere og 1 amerikaner, lastet med salt fra Lissabon. Jeg tar meg den frihet å forespørre om de månedsløytnanter, som forhen har drevet noen næringsvei er forpliktet til å betale næringskatt, da de nu har nedlagt næringen.

Endel kryssere haes nu undertiden på kysten, men de holder seg 2 a 3 mil av land. H.M.s høyeste parolbefaling av 2den april mottok jeg med gårdsdagens post og den blir idag ved parolen bekjentgjort for underhavendes offiserer. (Desværre vet jeg ikke, hva denne parolbefaling gikk ut på. TKO). Gjenpart av H.M.s parolbefaling av 23de februar følger herved vedlagt, påtegnet av alle ved Bergens stifts kystforsvars eskadre ansatte offiserer. Likeledes følger ltn. Dahlerups søknad.

Nr. 107. Den 28de april 1810. Sjøløytnant Dahlerup avseilte herfra den 26de d.m. med kanonskonnerterne "Balder" og "Thor" samt kanonjollen Nr. 5 og proviantjakten til Silden for samme steds å etablere militærstasjonen. Telegrafbestyreren avreiste samme dag og ltn. Dahlerup har ordre til straks å opprette telegraflinien: sønnenfor Stadt. Kanonskonnerterten "Hother", kommandert av månedsløytnant C. Meyer avseilte herfra idag kl. 6 f.m. til Stavanger med ordre til der å melde seg til Hr. ltn. Grove. Jeg medsendte ordres til ltn. Grove om å ombytte fartøy med månedsløytnant G. Hansen, å detasjere kanonjollene "Stavanger", "Nr. 1" og "Nr. 2" til Skudesnes og selv å postere seg med den armerte sjalup "Skarven" og kanonskonnerterten "Hother" i Tananger. Idag er der begyndt med å innlaste provisioner i den dertil leiede sjalup "Selvstændigheden" og på tirsdag håber jeg å få den lastet. Om vind og vær blir gunstig, kan ekspedisjonen til Christiansund avseile herfra den 2den mai. Jeg har tillatt offiserene på de nordetter bestemte kanonskonnerter å benytte seg av den til mannskapet medgitte proviant til deres egen underholdning, når deres herfra nedbrakte provisioner er oppbrukte mot å godtgjøre H.M. Kongens kasse, hva provianten koster. Styrmennene på skonnerterne med offiserenes hjelp holder derfor regnskap dermed. Jeg har med condition av Deres HVB, tilstedet det lovte skipperen på sjaluppen "Selvstændigheden" en dusør for at han skal ha tilsyn med kosten. På kysten er alt roligt.

Nr. 108. Den 5te mai 1810. Skonnerten "Valkyrien" og "Nornen" kommandert av henh. månedløytnant C. Fæster og P. Fasmer samt proviantsjaluppen "Selvstændigheden", ført av skipper John Larsen avseilte den 3die mai om morgenen kl. 5 med bramseilskuling av SV. Om middagen sprang vinden om til NO, som nødte dem til å søke nødhavn 6 mil herfra. Det var meg umuligt å tilveiebringe flere kjente menn til Nordlandene enn de 3 i min rapport av 23de f.m. omtalte. Offiserene er beordret til å begi dem med overmeldte fartøyer til høyden av Stadt og der å åpne de den medgitte ordres, som beordrer den såvitt muligt å søke Christiansund og sammesteds å oppebie Hr. admiralens ordre. (Det virker litt naivt, at sjeferne ikke skal åpne en ordrekonvolutt med det samme, da den jo ikke inneholder noe av hemmelighet. TKO).

Herved har jeg den ære å tilsende Deres HVB, fortegnelse over den proviant, som er medgitt skonnerterne og innlastet i proviantsjaluppen. Den under ltn. Dahlerups kommando avgangne divisjon kanonfartøyer ankom til Silden den 29de april e.m. Sjaluppen "Den unge Jens", som var lastet med kanoner til Trondhjem ble ved kanonskonnerten "Odin" konvoiert fra Furesund til militærstasjonen. Den 21de april kl. 9 f.m. er den passert Stadtlandet og samme aften ankom den til Ålesund. Skonnerten "Odin" har hatt meget hårdt vær i Kindsundet den 19de april ved oppkrysningen til Furesundet, hvor sjaluppen "Den unge Jens" lå. Etter ltn. Ryelands rapport blåste det så hårdt av sønnenvind, at han nødtes til å holde nord etter og trodde å måtte forlise med skonnerten mellen skjærene. Den fikk imidlertid ingen skade under stormen enn at endel av dens løpende gods sprang. Den er desuten meget nedslitt, da den uavladeligt har tjent i 2 år. Ved skonnertens avgang herfra ble den forsynt med det allemødvendigste. Men nu krymper jeg meg ved å gi 45 rdl. for en vog måtelig nytt touverk. Thi all den gode hampen er forlængst oppbrukt. Jeg langes derfor ubeskriveligt etter de meg lovete garn. Den franske brigg "Le Genie" er kjølhalt og tiltaklet. Men sjefen venter ey å få ordre til å avseile førenn til etteråret. (Den franske marine må ha hatt stor glæde av en så "energisk" sjef. TKO). I denne uke er innkommet en Paperburger lastet med salt. På kysten er alt roligt.

Nr. 109. Den 7de mai 1810. Hr. admiralens ærede skriv av 21de og 27de og 30te f.m. mottok jeg med dagens post. H.M.,s allerhøyeste befaling av 8de og 12te april d.å. skal idag bli bekjendtgjort ved parolen. Mine to seneste rapporter til Deres HVB. av 28de f.m. og 5te d.m. adresserte jeg etter ordre ^{til} Hr. kommandørkaptein Fabricius i Friderichsværn. I min siste rapport meldte jeg, at skonnerterne "Valkyrien" og "Nornen" kommanderte av månedløytnanterne O. Fæster og P. Fasmer samt proviantsjaluppen "Selvstændigheden", ført av skipper John Larsens avseling herfra den 3dje mai kl. 5 f.m.. Dermed fulgte proviantfortegnelse over hva, som var medgitt skonnerten og innlastet i sjaluppen. Den under ltn. Dahlerups kommando avgangne divisjon kanonfartøyer ankom til Sjølden den 29de april kl. 7 e.m.. Sjaluppen "Den unge Jens" var lastet med kanonner til Trondhjem og ble ved skonnert "Odin" konvoiert fra Furresund til mittvaters Stadt den 21de f.m.. Kl. 9 f.m. var den passert Stadtlandet og samme aften ankom den til Ålesund. "Hother" ankom til Stavanger den 1ste mai. Jeg glæder meg til den forventede kutter. På kysten er alt roligt.

Nr. 110. Den 14de mai 1810. En av de tre fra den franske orlogsbriggen bortrømte matroser ble arrestert i gatene av de franske offiserer. Jeg tror vist, at de to andre ennu oppholder seg her i byen. Straks etter, at sjefen hadde talt med meg om disse folks bortrømning inquirerte jeg omennskjønt jeg ey trodde, at det var til noen nytte, men blot for å vise min beredvillighet til å tjene ham. Siden forlangte han at skipene fra Bergen skulle stoppes, hvilket dog ble ham nektet. Jeg har ey før tilmeldt Hr. admiralen ovenstående, da jeg anser det for en gjenstand ikke Deres oppmærksomhet verdig. Orlogsbriggene "Lougen" og "Langeland" ankom hertil den 10de d.m. om aftenen. Provideringskommissionens skonnert "Nr. 51", ført av skipper Lars Andersen ankom hertil den 11te og har lastet over i jakten "Duen", ført av skipper Johannes Horsk, som ved første føielige vind avseiler til Trondhjem. I blandt erterne er 46 tønner mere eller mindre beskadigede. Endel av dem har vært forbrendte. I skonnerten avsender jeg herfra til Christiansan 100 skp. tørfisk og 100 voger talglys. De til Christiansund avseilte kanonskonnerter passerte Furresund den 8de mai. I denne uke er innkommet endel

kornskip, 2 Papenburgere og 1 amerikaner lastet med tobakk, risgryn og mel. Prisen på fødevarer stiger daglig unntagen rugen, som nu er faldt til 16 a 17 rdl. tønnen. Militærstasjonen i Tananger ble besatt den 6te, den i Skudenes den 7de. Jeg tar meg den frihet å forespørre om ey proviantregnskapet for de Stavangerske kanonfartøyer likesom alt øvrigt skal henhøre under Bergens stifts kystforsvarseskadre.

Nr. 111. Den 21de mai 1810. Hr. admiralens skriv av 14de d.m. mottok jeg med gårdsposten, i henseende til smørret, da tør jeg ikke love å kunne sende noe herfra. Pundet koster nu 64 sk. og stiger daglig. Det er desuten så slet, at det ikke kan brukes til avsendelse, men må spises straks på stedet. Jeg har i mit skriv av 12te d.m. meldt det til den kgl. interimssjøkommission. Jeg skal imidlertid ey unnlate å gjøre meg all opptankelig unake for å få noe kjøpt til å sende Christiansands verft, men prisen er umulig å bestemme. Alle de under meg underordnede offiserer og matroser har avlagt troskapseden til H.M., den nu regjerende konge. Provideringsskommisjonens skonnert nr. 51 er lastet med 400 vog lys og 750 vog tørfisk til Xsands verft. Den kunne ey rumme det hele kvantum fisk. Den avseilte herfra igår kl. 11 f.m. før postens ankomst. Jeg medga skipperen en anordning til de langs kysten stasjonerte havneoffiserer å være ham i fornødent tilfelle assisterlig og ordre til ltn. Grove i Tananger å sikre skonnerten forbi Jederen. Orlogsbriggen "Lougen" og "Langeland" avseilte herfra den 17de, i forrige uke er innkommet endel Nordfarsjekter, 13 kornskip og en amerikaner, lastet med tobakk, mel, bomull og sukker. De meg tilsendte allerhøyeste befalinger skal på det nøyeste bli etterlevet. Fra Bergens stifts kyster vites intet å melde.

Nr. 112. Den 28de mai 1810. Hr. admiralens skriv av 21de d.m. med vedlagte kjennings signaler for kgl. danske krigskip og nye bestemmelser for kjennings signaler av dagen har jeg mottatt med gårdsdagens post. (Jeg vet ikke om Bielke er norskfødt eller ikke. Men i alle tilfeller er det merkverdlig, at mannen skriver "danske" skip og ikke dansk-norske. Nasjonalfølelse som nordmann synes hos mange embedsmenn å mangle helt desværre. Når en betanker, at endel matroser i Kristiansand gjorde mytteri, fordi de ikke ville kjempe i et

fremmet land, in casu Danmark men gjerne for sitt eget land-Norge tyder på ,at nasjonalfølelsen begyndte i folkedypet og arbeidet seg oppover og ikke som enkelte historikere vil ha det til-ovenfra og nedad,TKO). Ved de av Bergens stifts forsvars eskadre detasjerte militær stasjoner er alting vel, Fra 30te april til den 24de mai incl. er 29 fartøyer meldt passert Stadt. Den 13de d.m. ankom kanonskonnerten "Valkyrien" "Nornen" og sjaluppen "Selvstændigheden" til Silden. Den 17de passerte de Stadtlandet og er etter all formodning ankommet dagen etter til Christinasund. Orlogsbriggene "Lougen" og "Langeland" passerte Stadt den 22de d.m.. Herved tar jeg meg den frihet å tilsende Deres HVB. månedsløytnant Pedersens søknad om frigivelse av næringskatten, hvilket jeg på det beste anbefaler til Hr. admiralens omdømme, Provideringkommissionens skonnert Nr. 14 og Nr. 30, ført av skipperne Peter Winther og Niels Olsen ankom hertil den 25de d.m. og avseilte herfra igjen med første føielige vind. I forrige uke er innkommet 10 kornskip, hvorav et var forsynt med to nye sjøpass og 1 Papenburger. Ved Bergens stifts kyster vedblir alt sin sedvanlige rolighet. I denne uke er intet skip med leidebrev ankommet.

Nr. 113. Den 4de juni 1810. Hr. admiralens skriv av 25de og 28de d.m. mottok jeg med gårdsstagens post og skal de der vedliggende ordres på det nøyeste bli etterlevet. Kaperreglementet blir idag bekjentgjort ved parolen. Jeg utber meg Deres HVB. s underretning om jeg skal gjenta de rekvisisjoner og forespørger til det kgl. admiralitets og kommisariats kollegium, som jeg til dato har gjort til det kgl. interims sjøkommissariat og hvorpå jeg intet svar har fått. Hidentil har en ingen skipsleilighet kunnet få til Friderichsværn. Fraktene er desuten meget dyre. Den 19de ankom skonnertene "Valkyrien" "Nornen" og proviantsjaluppen til Xsund. I forrige uke er innkommet endel Nordfarjakter. På kysten er alt roligt.

Nr. 114. Den 11te juni 1810. Hr. admiralens skriv av 30te f.m. og 4de d.m. mottok jeg med gårdsposten. De deri inneholdende ordres blir idag bekjentgjort ved parolen og skal på det nøyeste bli etterlevet. Det resterende kvantum lerret skal ved første leilighet bli tilsendt Hr. kap.ltn. Stibolt. Da jeg intet svar har fått fra det kgl. int. sjøkom., hvorvitt mannskapet skal betale for de skjor-

ter, trøier og lange bukser, som jeg har måttet la forferdige til dem, innen tøyet ankom fra Christiansand, utber jeg meg Deres HVB, s ordre desangående. Det var å ønske det kunne overlates mannskapet etter de priser, som skal betales for det hitsendte tøy. (I gamle dage måtte de utskrevne selv betale sine klær. Følgen var, at mange med familie og dårlig økonomi ofte gikk i drakter, som ikke passet til årstiden. De led ofte vondt. Den morgendrammen på 1/16 pot brennevin bidro nok meget til helsetilstanden. TKO). Jeg skal idag tilskrive tollkammeret å foranstalte, at alle herfra til Nordland og Finmarken gående skip beordres ved deres ankomst der å tilkjennegi seg som vennskapelige ved å heise en stander fra kampagnen under deres eget flagg. Jakten "Emanuel" ført av skipper Jacob Zacariassen Eglund avseilte herfra om natten den 9de dns, med 68 vog lys og 500 vog tørfisk til Friederichsværns verft.

Ialt er 67 Nordfarjakter ankomne hertil. Igår ankom en Knuphauser? (Navnet er for utydelig til å læse TKO) fra Tenerifa med en ladning magasinrug fra Christiansand og jakten "De 2de Søstre" med to-18 punds kanoner. I ltn. Groves rapport av 6te d. m meldes, at kanonskonnerten "Hother" etter å ha konvoiert prov. kommissionens skonnert Nr. 51 forbi Jederen ble på tilbakeveien fra Sirevaag til Tananger jagd av en fiendtlig brig, som skjøt etter samme, men utenfor skuddrekkevidde. Så snart signalerne viste, at fienden jagde skonnerten rodde ltn. Grove den i møte med den armerte sjalup "Skarven" og ankom til den 1/2 mil nordenfor Hellestørev, hvor den fiendtlige brig vendte og sto tilsjøs med frisk kuling av SSV. På de øvrige stasjoner vites intet merkverdig å melde.

Jeg tar meg den underdanige frihet å gjenta min anmodning så snart som muligt å få tilsendt den meg av Deres HVB, lovete kutter til rekognoseringsfartøy. Det er vel umuligt å beholde her den hertil ankomne skonnert nr. 66?

Nr. 116. Den 18de juni 1810. Hr. Kontreadmiralens skriv av 8de og 11te d.m., hvorved vedlagte kjenningsiganler og anvisning mottok jeg med gårdsposten. Ltn. Dahlerup og Grove bemyndigede jeg på mine vegne å meddele enhver i deres distrikt ankommende kaperførere, de for dem bestående kjenningsignaler i tilfelle

at de ikke selv har hatt leilighet å forskaffe seg dem. Jakten "De tvende Brødre", ført av skipper Jacob Olsen ankom hertil den 11te d.m. innehavende 2 stk- 18 punds jernkanoner. Disse ble utlosset og igjen innskipet tillikemed 296 stk-24 punds kuler i skonnerten "Nummedahls Prøve", ført av skipper Jens Schaarup, som ved første føielige vind avseiler til Trondhjen. I forrige uke er innkommet 13 kornskip fra Danmark og Sverige, 2 amerikanere, den ene var fra Boston lastet med rom, ris og mel, tobakk, såpe, the og kaffe, den annen fra St. Ybes med salt, tobakk, kaffe, sukker, rom, genever og rosiner. Den siste hadde leidebrev fra regjeringskommissionen, datert Christiania den 27de mai 1810. Og så anløp endel av provideringskommissionens fartøyer med magasinkorn. 3 av disse sjalupper Nr. 63-69-96 var bestemte til Tromsøy. De avseilte den 12te herfra. Skonnert nr. 14 og Nr. 30 passerte Stadtlandet den 3die. Prov. kommissionens fartøyer, som loss her, laster jeg med tørfisk til de kgl. verfter i Friderichsværn og Christiansand. Av Hr. krigskommisær Webye mottok jeg den 15te 8000 rdl. Der var ikke flere penger igjen i kassen og flotillen høyligen trengte slike, rekvirerte jeg den 14de d.m. 20000 rdl. av stiftamtstuen mot Hr. krigskommisær Webyes kvittering. Av disse mottok jeg 8000 rdl. for å best innkjøpene med. Disse skal jeg tilbakebetale såsnart jeg har mottatt beløpet av den meg med gårdsposten tilsendte anvisning. På kysten er alt roligt.

Nr. 116. Den 25de juni 1810. Med gårdsdagens post mottok jeg Hr. admiralens skriv av 18de. Er det muligt å få smør, skal jeg sende det til Friderichsværn. Dog tviler jeg meget herpå. Hertil kommer ey såmeget som innvånerne trenger og på landet er alt oppkjøpt av handelskarer som bringer det til Østlandet. Jeg har gitt forestilling derom til Stiftamtmanden Bull. Men han sier, at det ey kan forbyes. Prov. kom. s skonnert Nr. 66, ført av skipper Niels Engvoldsen avseilte herfra den 19de og Nr. 113 ført av skipper Jansen til Friderichsværn den 23de samt sjaluppen Nr. 108, ført av skipper Reinert Hansen den 24de til Christiansand. Alle var lastet med tørfisk til verfterne, Ennu haes under ladning sjaluppen Nr. 28, ført av skipper Tønnes Jerge, og skonnert Nr. 53, ført av Berendt Anderssen. Jeg har tilbakebetalt Hr. krigskommisær

Webye de av ham lånte 8000 rdl., i denne uke er intet kornskip ey heller fremmete skip ankomne hertil. På kysten er alt roligt, 2 fregatter lar seg stundom se, den ene ved Turøya, den annen ved Korsfjorden.

Nr. 117. Den 7de juli 1810. Etter ordre har jeg herved den ære. å tilsende Hr. admiralen de anbefalte lister over Bergens stifts kystforsvarseskadre og over de skip, hvilke hertil er ankomne med leidebrev i juni måned. Jeg tar meg herved den frihet likeledes å tilsende kopierne av min korrespondanse med Hr. stiftamtman Bull betreffende smørinnkjøpet til Friderichsverns verft.

Ved kysten sees nu undertiden adskillige fiendtlige kryssere. Dog kommer de ey kysten så nær, at kanonfartøyerne kan virke mot dem. Den 16de f.m. ble under Stadt sett en fiendtlig fregatt, jage en Nordfarer og forfulgte den under idelig skyttning i en revet merseils kuling av nordlig vind til tett opp til Bukketyven, da den vendte utover igjen, så Nordfareren unnsnapp. Vinden og sjøen forhindret kanonfartøyerne i Silden å gå ut. (Samme leksen som før. En kan ikke basere et forsvar på skip, som kun kan brukes i stille vær og muligens i en bramseilskuling. TKO) .48 fartøyer er i juni måned passert Stadtlandet. Igår ankom hertil skipsbyggmestersvenn M. Jonassen. Jeg har for nærværende intet å gi ham å bestille. Jeg utber meg underretning om, hvormeget han må betales i gasje og diætpenge. Med dagens post oppgir^{til} det kgl. adm. og kom. col- de provisioner, som behøves til Bergens stifts kystforsvarseskadre for året 1811. Likeledes forlangte jeg 20 a 30 skp. hamp. Gud vet, hvor jeg skal legge alt dette, thi her haes intet ordentlig magasin. Ialt har jeg nu avsendt til det kgl. verft i Friderichsvern 3135 voger tørfisk og 96 voger lys. Ennu har jeg etter Hr. kap. ltn. Stibolts forlangende å innkjøpe 100 vog lys til verftet i Christiansand. 3415 voger tørfisk og 97 voger 30 pund lys må jeg bie med å kjøpe til etteråret, da talgen her er for nærværende i en så høy pris. I denne uke og i forrige er innkommet 6 kornfartøyer, 8 av prov. kom. s fartøyer med rug fra Østlandet og en amerikaner, sist kommende fra Stavanger, hvor den har ligget noen måneder lastet med tobakk og pilestaver. (Eller muligens pipestaver, TKO).

Nr. 118. Den 14de juli 1810. Deres HVB, s skriv av 27de og 29de f.m., samt fra den 1ste d.m., har jeg mottatt og bekjendtgjort for de underordnede. De i den inneholdende ordres. Kommandanten på Bergenhus festning Hr. generalmajor v. Hoff har jeg tilstillet gjenparter av de siste under den 27de mai d. å utstette kjennings signaler for kgl. krigskip og for kapere, der samme dem ey før er blitt tilstillet, i henseende til smørret, da må jeg desværre referer meg til min forrige rapport. Idag har jeg etter Hr. kap. ltn. Stibolts anmodning avsendt en styrmann og 3 matroser til Christiansand for sammesteds å motta og derfra hitføre det meg tilståtte rekognoseringsfartøy, sjaluppen "Svanen". I denne uke er innkommet endel kornskip fra Danmark og en Paperburger. På kysten er alt roligt.

Nr. 119. Den 21de juli 1810. Hr. admiralens skriv av 6te d.m. har jeg mottatt. Den anbefalte sorg for den høysalig avgagne kronprins av Sverige er blitt anlagt. Jakten "Martha Cecilia", ført av skipper Endre Grødum er utlosset og har hitført 50 tønner salt kjøtt, 10 stk. seilduk, 10 stk såkallt Skansel? liner, 800 hvite skjorter og 600 par sko. I år har der vært endel syke iblandt mannskapene på de ved Silde stasjonerte fartøyer. For nærværende er der på 2 nær alle friske. Da det er muligt, at en smitsom syke kunne inntreffe og ingen hjelp haes for hånden i nærheten, ansøker jeg Hr. admiralen om å måtte anta en dokter for sommeren, som kunne oppholde seg ved den stasjon, hvor hans nærværelse var mest nødvendig. Jeg har desangående talt etter Hr. regimentfeltskjær Schwindts rekommandasjon, med en kompanifeltskjær Bauer. Han er villig å påta seg denne forretning, når der tillægges ham 1 rld. daglig i diætpenge. Da jeg ey anser denne hans fordring for ubillig og hans besættelse kan være til stor nytte, utber jeg meg Deres HVB. s approbasjon derpå. (Legene synes i de dage å være av tysk opprinnelse etter navnene å dømme. TKO). Av fiendtlige kryssere haes i almindelighet en fregatt ved Korsfjorden og Sælbøefjorden og en av dem ved Herløy og Feyøya for som jeg formoder å påpasse her liggende fransk orlogsbrigs bevægelser. I år er Bergens kyst ey blitt molestert av fienden. I denne uke er innkommet 3 kornladninger, hvorav en fra Arkangels, som har overvintret i Christiansund, innehavende 1500 tønner rug.

Nr. 120. Den 27de juli 1810. Hr. admiralens skriv av 17de d.m. har

jeg mottatt. Det er å beklage, at de fornødne penge til å bestri utgifterne ved eskadren ey kan bli anviste. Av de sist mottatte 20000 rdl. rester kun et par tusin riksdaler, hvilke ey er tilstrekkelige til å betale de utestående regninger, langt mindre offiserernes månedtlige gasjer og mannskapets lønninger. Desuten er disse penge kun lånte og skal snarest betales tilbake. (Det var ikke så åjeldent dette med at offiserer og mannskap ikke fikk sine lønninger. Det hendte således i Fredriksvern, at offiseren søkte om å få mat fra magasinet, da de ikke hadde penger til å kjøpe den av handelsmennene, da gasjen uteble. Gutterne fikk iallfall mat, men ofte ikke et øre til andre ting, f. eks. til sine familier. Når en betænker at enkelte av de danske konger brukte 300000 rdl. pr. år til sitt hoff, der jo vesentlig besto av selvstore adelsmenn, så er det lett å forstå, at menn, der arbeidet ikke kunne få sitt. Noen følelse for andre enn seg selv og sine slektinger hadde disse adelsmennene jo ikke. TKO).

Det var å ønske, sier Bielke videre, at man kunne få anvisning på en ubestemt sum, for derpå å hæve såmeget som behøvdes til utgifternes bestridelse. Man kom da aldri i forlegnehet for penge. Misbruk kunne ey heller skje derme, da de månedtlige ekstrakter må utvise beholdningen. Sjøkrigskommisær Webye tilskriver Deres HVB. desangående med posten, der avgår imorgen. Skulle jeg ey få provisioner tilsendt fra det kgl. adm. og com. col, da utber jeg meg Hr. admiralens ordre etterhånden å måtte innkjøpe samme, da det ellers blir en umulighet å bekomme: Thi på engang kan de ikke fåes og desuten ville de bli til uhyre priser. En skipper, som i denne uke er kommet fra Fanø beretter, at de 3 nordpåværende kanon-skonnerter ankom til Hammerfest den 26de juni og begge briggerne dagen etter. En amerikansk skonnert er i denne uke ankommet hertil fra Boston, lastet med the, kaffe, sukker og rom, bomull og hvetemel. På kysten er alt roligt. I ettermiddag avreiser jeg til militærstasjonen i Kind og Silden.

Nr. 121. Den 28de juli 1810. Med ubeskrivelig smerte er jeg nødsaget til å melde Hr. admiralen, at kanon-skonnerterne "Balder" og "Thor" er tatte av fienden og at kanonjollen Nr. 5 brendt. Denne ulykkelige affære skjedde mandag den 23de d.m. kl. 5 e.m.. Etter-

retningen har jeg av en av mannskapet fra kanonskonnerten "Balder", som ved svømming hadde reddet seg og som jeg mødte på min reise nordetter. Månedsløytnant Dietrichson med størsteparten av mannskapet haes i behold, da de flyktet fra Kanonjollen Nr. 5 etter å ha hugget hull i den og som siden ble brendt av fienden. Han skal oppholde seg på Bru, 2 mil sønnenfor Silden. Jeg iler nordetter for å få de fornødne etterretninger. Etter matrosens sigende signalertes lørdag den 21de 1 orlogskip og 1 fregatt kl. 9 f.m. 5 mil til sjøs nordvest fra Stadt holdende det kryssende. Den 22de om morgenen signalertes samme kryssere. Om ettermiddagen sendte de et fartøy mot land. Ltn. Dahlerup gikk ut med sin divisjon, men etter å ha skutt et skarpt skudd etter fartøyet, flyktet dette til de utenfor kryssende orlogsmenn. Samme tid ble vardene tennt overalt. Mandag morgen kom de samme signaler. Kl. 8 f.m. gikk ltn. Dahlerup ut fra Silden med divisjonen, da et fiendtlig fartøy rodde mot land. Det var en barkas, som flyktet, så snart kanonskonnerterne skjøt etter ham. Ltn. Dahlerup holdt det kryssende utenfor Silden. Orlogskipet og fregatten var ved Kraaken. Noe etter at barkassen var kommet ombord, kom 7 svære og sterkt bemannede barkasser mot vore kanonfartøyer. De flyktet straks men ble innhentet av fienden i Syd pollen, hvor ltn. Dahlerup var nødt til å overgi seg og det måtte også ltn. Rasmussen gjøre etter å ha mistet en betydelig del av deres mannskaper. Fienden skal ha mistet mange mann. Omennskjønt vardene var tennte fra søndag ettermiddag mødte dog ingen av kystvernets mannskaper. Månedsløytnant Dietrichson skal etter matrosens sigende ha tilskrevet meg. Jeg har beordret ltn. Bull å tilsende Hr. admiralen rapport. Så snart muligt skal jeg tilmelde det mere over denne for meg høyst smertelige affære.

Brueknappen ved Bergen den 28de juli 1810.

Nr. 122. Den 2den august 1810. For omtrent to timer siden ankom jeg mee kanonskonnerten "Odin" nordfra. Ltn. Dahlerups uheldige affære er desværre altfor sand. Jeg har her ved den ære å tilsende Deres HVB, en mere detaljert rapport fra månedsløytnant Dietrichson. Jeg har forøvrigt ingen videre opplysninger kunnet innsende, da folkenes utsagn er forskjellige. Ubegripelig er det meg inidlertid, at ltn. Dahlerup søkte Sydpollen med sønnenvind og at han ey proberte å av-

slå en entring og da han dog trodde alting var tapt, ey landsatte fartøyerne. Dette utfall ville imidlertid vist ikke ha funnet sted, dersom kystværnet hadde oppfylt sin skyldighet. Dette har måskje ltn. Dahlerup stolt på og derfor søkt Sydpollen, et smalt sund østenfor Uilesund. (Desværre har jeg ikke kunnet få tak i ltn. Dietrichsons rapport. Den beror formentlig i arkivet i KjøbenhavnTKO). Til hvilke slette anførere kystværnet er betrod vil best kunne sees av vedlagte ordre fra divisjonsjefen presten Heiberg. (Denne rapport har jeg heller ikke. Men har der vært noen øvelser og samarbeide mellem ltn. Dahlerups eskadre og divisjonsjefen? Og hva skal en prest ned å være leder av et kystvern? Ja, det er spørsmål av stor interesse, også for ettertiden. TKO).

På det innstendigste må jeg anmode Deres HVB., at kystværnet i Bergens stift blir satt på en bedre fot, især noe vekk fra byen, da det er en umulighet for kanonfartøyerne å forsvare kysten ølene og disse må bli ofre for enhver overlegen makt, når der ey kan stoles på hjelp fra land. Varden ble først tennt 2 timer før affæren. I den tid kunne dog et par hundrede mann være blitt samlet og hadde disse blot vært oppstilte langs kysten, hadde fienden neppe vovet seg så langt inn under land. Tungt for meg er det, at det første utfall, der treffer Norges sjødefensjon skal skje i den til meg anbetroede del derav. (Der fremgår klart av de tidligere rapporter fra ltn. Bielke, at han vesentlig brukes til å innkjøpe proviant og sende laåninger nord og sydetter for andre. Hans job måtte vel være å holde forsvaret i topberedskap og sørge for, at månedsløytnerne og ltn. Dahlerup holdt øvelser og studerte taktikk. Slikt noe nevnes aldri i noen rapport, kun en gang uttaler han, at hverken offiserer eller mannskapet har sett en kanonaffyrt med skarpt. Skal en forelegge slike detaljer til sine overordnede kan en likeså gjerne gi opp for godt. En får en liten mistanke om, at fartøyerne ikke egentlig hadde innstillet seg på intense øvelser. Noen øvelsesmobilisering av kystværnet er vistnok ikke foretatt etter rapporterne å dømme. Dette skyldes formentlig delvis redslen for å bruke penger av H.M. Kongens kasse. Det minner om episoder i den siste krig, da en general marsjerte sine tropper ut av en by og lot tyskerne ta bilene. Han tænkte kan-

skje nere på utgifterne enn på realiteter,TKO.)

Av kanonskonnerten "Balders" besetning er 3 mann ankommet hertil, båtsmannen og 1 matros reddet seg ved svømning og en matros lå på land syk.Fienden var den 22de iland ved Ervig og skal der ha blitt underrettet om kanonflotillens opphold i Silden.

Fra Giskøy på Søndmøre skal fienden ha fått tak i to loser,foregivende å være amerikanske,lastet med salt,bestemt til Trondhjem.Dagen etter oppholdt begge de erobrede skonnerter seg i Silden under dansk flagg og bemåktiget seg derved to fartøyer,som søkte beskyttelse hos dem.Begge fregatterne holdt det kryssende utenfor Silden.Militær stasjonen i Kind har jeg opphevet,da jeg under nærværende omstendigheter fandt det uforsvarlig å la den der bli liggende.Det er enda en lykke,at kanonskonnerten "Odin" er blitt reddet,da månedløytnant Hans Ryeland først om aftenen kl. 11 den 26de ble underrettet om det passerte,omnennskjønt der om tirsdagen var sendt en ekspresse til ham fra Tonning på Woxbjerget,som kun er 5 mil fra Kind-et bevis pære på hvor slet sambandstjenesten i Bergens stift er organisert.(Hvem var ansvarlig for dette, da TKO).Av kanonjollens(Nr. 5) mannskap er alle ubeskadigede.Jeg håber å få kanonen og endel brukbart jern av tømmeret reddet.Jeg skal straks derfra føye den fornødne anstalt dertil og utber meg Hr. admiralens tillatelse straks å måtte la bemeldte kanonjolle oppbygge igjen.Likeledes ønsker jeg å forandre seilene på de nu havendes skonnarter f.eks. ved å gi dem råtopseil istedenfor gaffeltopseil.Derved befordres seilasen.

Til kysfartens sikkerhet har jeg beordret månedsløytnant Dietrichson å opprette en telegraflinie fra Stadt til Moløya en mil sønnefor Silden.Likeledes er en signalstasjon opprettet på Kindfjeldet og jeg skal i Bergens Adresseavis la dette bekjendtgjøre.Dette er alt,hva jeg tror under nærværende omstendigheter å kunne gjøre og skal være særdeles tilfreds,om Hr. admiralen bifalder det.Befaler Deres HVB.,at en militærstasjon straks skal opprettes nordpå,proponerer jeg Moløya dertil.Det ligger ey så tett havet som Silden.Dog er kanonfartøyerne der likesåmeget eksponerte,hvis den kommanderende ey bruker condui-

te og ey sikkert kan stole på kystvernets hjelp. (Bielke kritiserer Dahlerup. Senere inntar han et litt annet standpunkt. TKO). Til å besette denne må for nærværende taes kanonskonnerten "Hother" i Tananger. Derved må militærstasjonen ved Skudesnes inngå. "Odin" ligger nu her. Er jeg lykkelig nok ved de gjorte foranstaltninger å erhverve meg Hr. admiralens bifald, vil det være meg en stor trøst og glæde. Siden den 24de f.m., har fienden ey vært ved Silden men holder det kryssende ved Stadtlandet.

Nr. 123. Den 4de august 1810. Igår mottok jeg fra postmester Randolph Borgersund løytnant Dahlerups rapport om hans ulykkelige affære den 23de f.m., hvorav jeg har den store ære å sende Hr. admiralen en verifisert gjenpart. Da løytnanten påberoper seg min ordre, tør jeg ta meg den frihet å vedlægge den ham av meg medgitte instruksjon.

(Dahlerups rapport har jeg ikke, men den omtales i hans bok "Mit livs begivenheter". Vi skal se litt på den her. Han sier b.a.: Den 22de juli 1810 fik han som sjef for flotillen ved Stadt melding om, at to fregatter jagde et skip. Han lå da i Ostmundvåg etter å ha proviantert. Begge skonnerterne lå i Silden. Dahlerup sto sammen med sitt vertskap og så en Nordlandsjakt komme strykende innover ved Furunesset og straks etter kom to fregatter tilsyne. Det var et deilig solskinsvær med frisk nordlig vind og klar luft. Fregatterne vendte så nordover igjen. Da Dahlerup kom ombord i engelskmennene senere som fange, fik han greie på, at begge skipsjeferne hadde vært iland på Stadt og snakket med bønder, der på ekte norsk vi^s/plumpet ut med alt det, de viste om flotillen.

Dahlerup vendte tilbake til Silden og kaldte kanonjollen til seg, hvorpå han gik ut i mørket med alle tre fartøyer for å høre, hva kystbefolkningen viste om fiendens bevegelser. Litt etter midnat fik Dahlerup se en båt, som kom roende innover. Han ga jolle Nr. 5 ordre til å ro med akterenden forran mot den, klar til å skyte. (Våre joller hadde som bekjendt kun en kanon, der kun kunne skyte akterover. TKO) På et kanonskudds avstand fik båten se nordmennene, vendte da utover for å flykte. Jollen fyrte et par skudd og satte etter av alle krefter, men forgjeves. Der ble

så rodd tilbake og mannskapet gikk tilkøis. Om morgenen var vinden omløpende og sydlig og signalstasjonen meldte fregatterne langt ut på. Skonnerternes båter ble sendt etter vann til Barmøya og da de kom tilbake, kom også løytnant Rasmussen tilbake fra sin morgentur, sier Dahlerup. Han varskodde om, at fregatterne satte kurs inn mot land. En har inntrykket av, at Dahlerups bemerkning er litt spydig. Rasmussens spadsertur var etter min mening fornuftig nok, men Dahlerup måtte jo etter kampen søke å redde seg selv og gi andre skylden for miseren. På basis av Rasmussens rapport ga Dahlerup ordre om lettning og alle tre rodde nordenom Silden, da der kun var ustadige lette vindpust. Han kom ikke langt, før fregatterne kom frem for Kråkeneset med en temmelig stø sønnenvind. De dreidde så til og satte sine båter på vandet. Dahlerup ble nu klar over, at et angrep foresto og rodde straks sydover og vesten om Silden for å ty inn i en smal fjord, hvor fregatterne ikke kunne komme. Sønderpollen syntes Dahlerup best. Båtene skulle da ankre og fortøye på en linie, som bestrøk løpet eller ro innover til det innerste av Pollen. Skonnerterne satte seil og der ble hjulpet til med årene, mens jollen fikk ordre om å ro innover og vente ved inngangen til Pollen. Dahlerup hadde nu et forsprang på ca en mil for de engelske båter som kom fosroende innover. Skonnerterne måtte desværre krysse, men nådde da til innløpet av Pollen, hvor seilene ble bjerget og der ble rodd videre, men nu var vinden frisk rett imot. Kanonjollen rodde forbi oss og tiltross for, at Dahlerup ropte til den, fortsatte den å ro innover og forsvandt bak et ness. Et skarpt skudd etter ham hjalp intet. Før skonnerterne rak frem til noen ankerplass kom de engelske båtene så nær, at skonnerterne kunne skyte. Fienden brukte sine karronader. Da det engelske krutt var bedre enn det norske, sto partene forsåvitt likt. Da kanonen på "Balder" skulle viskes, brakk viskestangen, så selve visken ble sittende inne i løpet. Der ble da dreidd mot fienden med baugen, men ved første skudd fra baukanonen sprang benslet om brokbøilen. Kanonen løp inn under sprydet, låsen knak og ble ubrukelig. Akterkanonen ble klar igjen og skonnerten dreid rundt en gang til og fikk skudd flere skudd med skrå. Der ble rodd innover for å få et tau iland, så hele besetningen kunne brukes til håndvåbnerne i tilfelle av entring. Båtsmannen tilbø seg å svømme iland med en

trosse, men da var det forsent, så den eneste, som hadde glæde av det, var båtsmannen, som unngikk fangenskap. De fire engelske båtene var bestykket med hver sin karronade og kom tungtroende innover på linie. Tre andre båter hadde kun geværer, som ble brukt. På ~~skanjon~~ jollen ble ingen drept, men på "Balder" ble entrestøtterne bortskutte og et par årer ødelagte. Som kom "Thor" drivende i stor "confusion" aktenom "Balder" med strøket flagg. Ltn. Rasmussen sto i storvantet og ropte noe om, at han hadde fire døde. Dahlerup ropte ^{t/}tilbake, at han skulle heise sitt flagg igjen og se å komme seg et sykke unna, så "Balder" kunne bruke sin kanon. Dette skjedd. Så kom de tre båtene, som skulle entre "Balder" mot denne under en hagelbyge av geværskudd. Mannskapet på "Balder" besto av noen få matroser, men ellers av bønder og fiskere, som var forstente av skrek og forvirring. Forrådet av håndvåpen var usselt i kvalitet og kvantitet, så der var små sjanser ved et håndgemeng. (Dette høres ganske merkelig ut. Det er vel lite sandsynlig, at norske gutter var så rent feige og elendige. Og hvorfor hadde ikke Dahlerup i tiden fra den 15te mars til den 28de juli øvet dem bedre opp og skapt en god disiplin? Der er all grunn til å tro, at Dahlerup vil krype i skjul av dette momentet om dårlig øvete folk. Riktignok måtte admiralen spørres, når der skulle fyres av skarpe skudd til øvelse, men eksersitie måtte de vel kunne drive uten å be om det fra høyeste hold. Affæren viser b.a., at en ikke må konsentrere all makt og myndighet i en fjern ledelse, men gi de på stedet frihet og evne til å handle på egen hånd. Dahlerup strøk sitt flagg uten at en eneste mann var blitt såret eller drept. Og den mannen ble senere admiral i den østeriske marine. TKO). Så strøk han altså og derpå tok engelskmennene vel med et flir "Thor" og "slaget" var forbi. Båtene var fra fregatten "Belvedere" på 42 kanoner og "Nemesis" på 32 kanoner. I de syv båtene var der ialt 150 mann, mens den norske flotille kun hadde 112. Men Dahlerup glemmer å fortelle, at de norske sto ombord i skonnerterne delvis beskyttet av rekken mot muskettild, hva de engelske i det åpne båtene ikke gjorde. Jolle nr. 5 forsvant innover, han fyrte av et par skudd og derpå fløi alle mann iland. Dahlerup bebreider ham meget senere for, at han ikke rodde lengere innover i fjorden under stadig skytning for derved muligens å gjøre fienden

skade.

Såvitt en kan forstå, var der lite eller intet tap på engelsk side, så den norske skytningen må ha vært usedvanlig trist. Da Dahlerup kom hjem fra engelsk fangenskap, forklarte han, at viskestengene var elendige, så de brakk ved bruk, bøilen om druen var en kaus, som var nippet til druen med et linebensenl. Dette kunne selvsagt ikke stå imot noe trykk. Til de 40-50 mann ombord var der 10 a 12 bajonettgeværer og like så mange pistoler, så slette i låsene, at de klikket tre gange for hver gang skuddet gikk av. Desuten var der ombord ti spisse dårlige kårder og to grenadersabler. Endelig haddes endel entrepiker på tynne stenger. Kruttet hadde kun 20 fots forse. Dahlerup sier til sitt forsvar, at de slette folkene ville ha latt seg hugge ned bakfra og stått der som får. (Ja, dette høres jo forferdelig ut. Dahlerup var ombord i orlogskipet "Prins Christian" der slos med engelskneennene ved Sjellands odde en tid før. Der ombord var såvitt en forstår 3/4 av besetningen norsk. Han burde da ha forstått, at nordmenn ikke lar seg hugge ned som stumme får under kamp. Men han har vel som ekte utlending sett ned på den norske provinsen og dens befolkning og ikke engang giddet øve dem opp i våpenbruk.

Der foreligger, såvitt jeg vet, ikke en eneste rapport fra Dahlerup, hvori han klager over våpnerne ombord. En divisjons-sjef må da vel også være såpas til mannfolk, at han kan la forferdige noen skikkerlige viskestenger og få noen geværlåser. At en sjef finner seg fornøid med å ha en brok i et stykke merling, høres høyst eiendommelig ut.

Riktignok var forrådene i Kjøbenhavn små etter det engelske overfallet i 1807, men noe måtte ~~vee~~ kunne skaffes, hvis en gikk energisk inn for det. De to grenadersablerne var utlånte fra hærens depot i sin tid.

Og hvorfor brukte ikke mannen seilene sine, da vinden var frisk. Han kunne da kanskje utmanøvrere de engelske båtene, hindret entring og kunne ha stukket seg vekk sydover. Bielke sier også, at han ikke kan forstå, hva mannen skulle inn i Sønnerpollen å gjøre. Og den mannen ble blankt frikjent, mens ltn. Dietrichsom fikk avskjed. Forstå det den som kan. Dahlerup forsøkte jo også å sky-

te seg under Bielkes instruks. Den har vi desværre ikke, men derimot en instruks fra en tid senere, den 16de april 1811. Der er grunn til å tro, at den i hovedsaken var lik den, som Bielke i sin tid utstette. Den er tatt med her som bilag nr. 1. En kan vel trygt karakterisere Dahlerup som en mindre moden og dyktig offiser, som ~~burde~~ ha fått avskjed på blankt papir etter den affæren ved Stadt. TKO.)

Og så får vi gå videre med Bielkes rapporter.

Det smerter meg, skriver han, at der i rapporten klages over månedsløytnant Dietrichsons og mannskapets oppførsel. Jeg utber meg Deres HVB.s ordre desangående. Igår avgik herfra en skute til Sydpollen for å oppta kanoner og bjerge det brukbare tømmer av kanonjollen Nr. 5. Månedsløytnant Dietrichson med sitt hele mannskap oppholder seg ennu nordpå for å passe på vraket, provianten og innerste signalstasjon og underrette de nordetter gående skip om fiendens bevegelser. Den i min siste rapport meldte bekjentgjørelse lot jeg ey innrykke i aviserne, men bekjentgjøre ved trommeslag. Herved har jeg den ære å tilsende Deres HVB. pr. ltn. Bulls erklæring, hvorledes han er kommet til å stå i forbindelse med Hjørring amt. Sekondløytnant J. Grove har med siste post tilsendt meg følgende: "Da jeg anser det uomgjengelig nødvendig, at så vel kanonskonnerten "Hother" som kanonjollerne i Skudesnes med det første må rengjøres i bunnen for ey at orm skal inntrengse seg og forderve tømmeret, og for å avrive det allerede tykt påhengende sjøgres, så tar jeg meg den frihet å spørre Hr. pr. løytnanten om det nu, da ingen fiendtlige kryssere sees, måtte iverksettes med et fartøy ad gangen. Da det for kanonernes uttagning blir ^{det} nødvendig å henbringe fartøyerne til steder, hvor kraner er oppreiste, hvilket hverken i Tananger eller Skudenes er tilfelle! Ved kanonfartøyerne her omkring og nordpå har en gangs kjølhaling om året vært tilstrekkelig. De er stundom blitt skrubbet med levanger så langt under vandet, en kunne rekke ved å krenge dem. Dette tror jeg også må være tilstrekkelig ved dem i Skudesnes og Tananger. Dog har jeg ikke villet unnlate å tilmelde Hr. admiralen dette for å få fornødne ordre desangående.

Ltn. Grove anmoder likeledes om tillatelse til å anlægge sykehus i Stavanger, da han for nærværende har endel syke ved divisionen. Han må betale 1 rdl. for kost og losji for hver syk. Med posten på mandag skal jeg beordre ham til å leie det fornødne lokale dertil og anskaffe den fornødne sykekost til de syke, da jeg tror, at det er mere besparende for H.M.,s kasse. Månedsløytnant H. Dedichen døde igår etter noen dages sykdom. Han etterlader seg sin kone og børn i ytterst trengende omstendigheter. Jeg skal såvitt muligt besætte hans post besatt.

Herved har jeg den ære å tilsende Deres HVB, den anbefalte liste over Bergens Kystforsvarseskadre og over de skip, som er ankomne hertil med leidebrev i juli måned. Jeg ansøker Deres HVB om mere håndarmatur til kanonfartøjerne. De er ey forsynte med de i reglementet bestemte pistoler. Det har vært meg en umulighet her å få den og selv de som inventarreglementet tilholder er for lite, når en skal fekte med en fiende, der er så vel forsynt. I 1816 var en skonnert på Finmark til b.a. fiskerioppsyn under pr. ltn. Konow. Engang måtte han stille opp en tropp iland for å få noen russere til å flytte. Gudskjelov, sier han i sin rapport, gikk russerne frivillig, fordi geværene var ikke til å fyre av. (TKO).

Ltn. Dahlerup har vist i alle henseender oppfyltt sin plikt og intet er tyngre for en ærekjær offiser ved at noen skal kunne tvile herpå, hvorfor jeg meget ønsker, at ltn. Diedrichsons forhold på det strengeste må underøkes. (Det er vel denne gang, som så ofte før og siden, at ett er hva der er skjedd, et annet, hva en kan sette opp i en rapport til egen fordel. Diedrichson flyktet, men det gjorde Dahlerup også og overga sitt fartøy uten å ha mistet en mann. Enhver kamp bør behandles av en upartisk krigsret selv om vedkommende har seiret. Men en skal legge merke til, at Bielke også har en liten tvil. Han sier "vist" og ikke sikkert, men Dahlerup har vel vært en smart rapportskriver. (TKO)).

Nr. 124. Den 11te august 1810, lfor års ankóm 5 Nordfarjækter hertil. 8 av dem forlot Herøya den 8de d.m. kl. 12 md.. Jeg forlangte hos Hr. Stiftamtmanden et forhør opptatt over skipperen og styrmanden på disse jækter for å få det sande å vite om fiendens be-

vegelse norden for Stadt, om hvilke her haes såmange forskjellige rykter. Skipperne og styrmennene på 2 av disse jakter berettet, at han hadde hørt den 8de d.m. en sver kanonade nordenfor dem, så de formodet at det måtte være i Bredsund. Den 7de hadde de ved signalstasjonen Kjærringen på Stadtlandet blitt underrettet om, at fienden, to fregatter og begge skonnerterne hadde vært oppund det Stadtlandet om søndagen den 5te kl. 8 e.m. og etter å ha tatt peiling av landet, var han gått tilsjøs og hadde ey siden den tid vært å se. Likesom de ey heller på deres reise hertil hadde sett noe til ham. Til en Nordfarer, som seilte noe etter den, var kommet en båt ut fra land fra Stadt, hvoretter den vendte tilbake. De hørte signalbestyreren blåse i horn, hvilket de trodde var tegn til dem. Men da vinden var god, hadde de uten opphold fortsatt reisen. Skipperne og styrmennene på de tvende andre jakter hadde kun hørt 2 skudd nordenfor. Men da de å samme tid innsatte deres fartøyer og halt inn deres landtau, ga de ey megen akt derpå. Løvrigt var de enige med foranmeldte. Etter deres annet utsigende skulle 20 til 25 Nordfarjakter ligge ved Hatleøya. Den 5te hertil ankonne Nordfarjakt var gått tilsjøs nordenfor Christiansund og kommet inn Kindsundet. Han hadde hverken hørt eller sett engelske fiender. Da jeg etter ovennevnte forklaring har grunn til å formode, at fienden kan ha gjort et angrep på de i Ålesund stasjonerte kanonofartmyer og hvis utfall jeg ey vet, har jeg inntil Hr. admirals nærmere ordre til kanonfartøyerne i Solsvigen å forflytte militærstasjonen til Strudshavn og til offiserene i Hokkelssund å forflytte militærstasjonen til Søndre Bratholmen. På bemeldte steder kan de påakte alle de skip, der måtte komme inn Hjeltefjorden og Syndre. Derfra vil de i alle tilfeller kunne virke mot fienden og retiraden eller foreningen med de herværende kanonfartøyer vil ey kunne forbyes dem. Ved å stasjonere skonnert "Odin" i Herløyfjorden er alle innløp til byen besatt. På mandag avsender jeg ordre til ltn. Grove i Tananger inntil videre å oppheve militærstasjonen i Skudesnes for å forsterke seg med samme i Tananger og i tilfelle av en overlegen fiendtlig makts nærværelse itid retirere til Stavanger, hvor han kan vente hjelp av de der-værende batterier og i forening med dem forsvare byen, Tananger

ønsker jeg længst muligt å holde besatt, da alle syd-og nordgående skip i tilfelle av motvind søker derinn og der oppebier en gunstig leilighet til å passere Jederen ved. Tungt er det å overlate kysten til fiendens nådighet, men under nærværende omstendigheter anser jeg det for min plikt å gjøre foranmeldte fordeling og jeg utber meg desangående Hr. admiralens ordre. I tilfelle av at kjøpmennene skulle forlange konvoi herfra for å hjelpe en nordfra forventendes Nordfarer, må da samme tilståes dem og med hvilken styrke? Herpå utber jeg meg likeledes Deres HVB.,s resolution. (Bielke spør om alt muligt og rapporterer meget, men det er merkelig, at han ikke med et ord nævner, at besetningerne er så slette, som Dahlerup vil ha dem til. En fornuftig sjef måtte jo bli forskrekket, når han hører at norske sjøgutter er som får, der vender ryggen til fienden og lar ham slå dem ihjel. Ja, det er og blir vel en av sjøkrighistoriens gåter i vor fattige historie, at slikt kan lanseres uten mottrekk. Dahlerup må ha vært en sjarmør, som helt har snurret Bielke rundt etter eget tykke.

Nr. 124. Den 13de august 1810. Hr. admiralens skriv av 3die d.m. mottok jeg igår. Ifølge den meg gitte ordre skal militærstasjonen i Silden eller Moldøya såvitt muligt besettes. Jeg har avsendt ordre til de i Hokkelsund og Solsvig stasjonerte kanonjoller uopp- holdelig å ~~retturnere~~ hertil. De er allerede underveis og om været tillater det, håber jeg å kunne avgå herfra i sistningen av denne uke med ovenmeldte 4 kanonjoller og skonnerten "Odin". Om Deres HVB. tillater det, tror jeg, at det er riktig å oppheve begge militærstasjonene i Hokkelsund og Solsvig, å la de 4 herværende kanonjoller bli ved byen og å forsterke militærstasjonen i Tananger med de to i Skudesnes stasjonerte kanonjoller. Jeg selv avgår nordetter og i min fraværelse beholder ltn. Bull kommandoen her. Den 16de august forlanges hos Hr. generalmajoren til de nordetter bestemte kanonfartøyer 20 soldater og 18 telte til ditto og 1 offiserstelt. Den 17de august forlanges av Hr. generalmajor Hohlfeldt en instrumentkiste til de nordetter gående kanonfartøyer. Den 17de august tilmeldes kom. ktp. Motzfeldt i Xsund og ltn. G. Lund i Ålesund, at militærstasjonen sønnenfor Stadt snarest muligt besettes og at jeg til den ende avgår søndag den 19de

med kanonskonnert "Odin" og 4 kanonjoller nordetter.

Nr. 125. Den 18de august 1810. Hr. admiralens skriv av 31te f.m. mottok jeg først den 14de d.m.. Jeg mottok den 8de d.m. Hr. kom.kpt. Motzfeldts kommunike av 27de f.m. om at 2-18 pundes jernkanoner og 296 kuler lykkelig har nådd deres bestemmelsessted. Om vind og vær tillater det, avgår jeg herfra imorgen med "Odin" og jollene "Den gode Hensigt", Nr. 2-3-4 nordetter for å etablere militærstasjon ved Stadt. Jeg har rekvirert 20 soldater for å fordele dem på kanonfartøyerne. Likeledes medtar jeg en kirurg for å ha tilsyn med de syke. Da det er umulig å huse jollernes mannskap på disse nøkne kystene, har jeg rekvirert 18 telt til samme. (Der var ikke kokemuligheter ombord i jollene og selv på sjalupperne var der ofte ikke kabys i det hele tatt. TKO) l general v. Kroghs rapport fra Trondhjem til Hans Durchlautigkeit prins Friederich av Hessen meldes, at Stadtlandet er besatt av fienden. Det har ey vært tilfelle den 14de august. Prinsen har derfor befalt generalmajor Hoff å igjenerobre dette land coute que conte. Generalen avsender derfor 100 mann nordetter igår rett vel tilfreds dermed, da kanonfartøyerne i tilfelle av et fiendtlig angrep kan vente understøttelse fra land. Ellers tror jeg ikke, at Stadtlandet har noe å befrykte, men skulle fienden aldeles ville sperre kommunikasjonen imellem Trondhjem og Bergens stifter, da er det rimeligere, at han besatte Silden. Vil han befeste samme, da vil den være meget vanskelig å ta tilbake og ikke en båt vil kunne passere Ulfsvågen. I denne uke er 42 Nordfarere ankomne hertil. De beretter, at en fregat den 8de hadde vært inne i Bredsund og var der blitt attakert av de i Ålesund stasjonerte kanonfartøyer. Etter innløpen rapport til Hr. kommandør Friess skal omtrent 80 engelskmenn ha vært tiland på Utvær den 14de fra kl. 3 morgen til kl. 12 middag og borttatt fra losoldermannen en båt. Jeg har måttet leie en jakt til proviantfartøy. For samme betaltes 28 rdl. om uken.

Nr. 126. Den 26de august 1810. Igår ettermiddag kl. 1 ankom jeg hertil ankers med "Odin", kanonjollene "Den gode Hensigt", Nr. 2-3-4. Jeg forlot Bergen den 19de. Men stormvær og motvind har forhindret, at jeg ey har nåd min bestemmelse. Soldaterne passerte her forbi igår og idag. (Hvor han er, sier han ikke. TKO) Sjefen for landmilitære styrke Hr. kapt. Bätzman har av generalmajor Hoff fått ordre om i alle mi-

litære affærer å rådføre seg med meg. Jeg har derfor anmodet kapteinen om å postere sin kommando i Osmundsvog, som er det nærmeste sted, hvor der er plass til mannskapet og som kanonfartøyerne må passere, når de konvoierer nordetter. Det er likeledes fra den kant ey å formode et fiendtlig angrep: Thi neppe vover fienden seg inn i Wangsfjorden, som er meget uren. Skulle dette endog skje, da kan de militære i Osmundsvog bli underrettet derom med signalerne og når vind og vær tillater fienden å komme inn Wangsfjorden kan kaninfartøyerne retirere i tilfelle av en overlegen makt nordetter. De militære har båter med hos dem, med hvilke de i tilfelle av aksjon i noen forstand skal følge kanonfartøyerne for med dem i fornødent tilfelle å retirere til det sted, vær og vind tillater. (Det skulle ha vært interessant å fått vite, hva slags fartøysmateriell hæren hadde til transport av tropperne. Bielke snakker jo stadig om mangel på båtmateriell. Muligens har det vært leiete fartøyer. TKØ) Jeg utber meg Hr. admiralens ørte tillatelse til å forlate Moløya såsnart den siste Nordfarer er her forbi passert, da det er meget farligt å passere fjorden med kanonjollerne i storm og uvær og som almindelig inntreffer her med den sildige årstid. Signalerne går nu i fullkommen orden fra Syd Bukken av Stadt og hertil. En signalstasjon brukes mere enn forhen. Da det er umuligt for signalbestyreren å leve av den ham tilstøtte lønn 5 ort lik 80 skilling om dagen, er min tjenstlige begjæring til Deres HVB. å måtte tilstå ham det samme som de øster på har. Meget langes jeg etter de meg belovete garn for straks å kunne la slå tauverk: Thi kanonskonnerten "Odin" og jollernes er aldeles utslitte. Skulle skuren til kanonjollerne bygges, var det ønskeligt snart å få ordre dertil, for itide å kunne akkorde-re med bønderne, så de kunne få tømret hugget ivinter og få det på vinterføret nedtransportert. Alle de forventede Nordfarere er innkomne til Bergen. Kun en ble tatt ved Bredsund samme dag affæren hadde vært sammesteds.

Nr. 127. Den 4de september 1810. Hr. admiralens skriv av 16de dns. nottok jeg her den 1ste. Jeg er særdeles gla til, at Deres HVB. har værdiget mine disposisjoner Deres bifall. I henseende til forhøret over månedsløytnant Dietrichson, da tilsender jeg ham

de fornødne ordres desangående idag, da jeg formedelst mitt opphold her ey kan være nærværende. En stor del av jollen Nr. 5, s mannskap er på de herværende joller og skonnerter. Så snart muligt skal disse bli avløste og sendt til Bergen. Siden min ankomst her har været kun tillatt engang å komme til Satdt med kanonfartøyerne. Vi har ellers hatt storm ved SV og vedholdende regn. (Forholdene ombord i skonnerterne kan ikke ha vært hyggelige under slike omstendigheter. Før er fortalt, at en middels høy mann ikke kunne gå rett på banjeren eller i kahytten. Alle mann, sjefen inklusive, måtte sette seg på rekken, når naturen forlangte det. En kan tenke seg situasjonen i storm og øsende regnvar. Underoffiserer og menige hadde som bekjendt ikke på noe skip, hvor stort det enn var, noe annet sted å gå enn i gallionen helt forut. Dette hendte ikke så sjelden, at en mistet balansen og gikk overbord. TKO)

I lørdags signalertes fra Kjerringen en fregatt som holdt det kryssende nordenfor. Fienden har såvitt meg er bekjendt, ingen voldomheter utøvet på kysten. Da jeg ennu intet svar har fått fra det kgl. adm. og kom. col. på mine skriv av 7de juoi om å måtte innkjøpe de fornødne provisioner til Bergens stifts kystforsvarseskadrede for neste års kampagne, utber jeg meg Hr. admiralens tillatelse hertil. Nu nærmer tiden for slaktning seg og da må jeg foranstalte endel kjøtt nedsaltet. Siden blir det ey å få for penger. (Dette er et godt bevis på manglerne ved en altfor sentralisert styremåte. Underordnede må ha anledning til å vise initiativ og tiltak på annet måte enn bare å skrive søknader om å få lov til dit og dat. En ser jo her, hvor vanskelig Bielke har med å skaffe mat, fordi de høye herrer, som forlanger å bli forelagt selv detaljer, ikke gidder å svare omgående. Vi har kanskje meget å lære også nutildags av den gamle danske administrasjonsordningen. TKO).

Jolle Nr. 5, s kanon er ankommet til Bergen. Den er fornaglet med to spikere, hvilke jeg dog håber å få utboret. Likeledes endel brukbart tømmer og jern. (Dietrichson fornaglet sin kanon. Det kan tyde på, at han tænkte længere enn skonnertsjeferne, hvis kanoner, såvitt en kan se, ble overladt engelskmennene i fullkommen stand. TKO).

Nr. 128. Dato og underskrift mangler. Hr. admiralens skriv av 20de

og 24de f.m. er mottatte den 9de dns. og skal de der anbefalte anordninger på det nøyeste bli etterlevet. Herfra stasjonen vites intet syndeligt å melde. Det vonde været, som uavbeutt har vedværet, har ey tillatt oss å seile. Der er anrettet betydelig skade på fartøyerne. (Bielke bruker uttrykket "fartøyer" både om skonnerterne og båtene. TKO).

Nr. 129. Den 18de september 1810. Siden min siste skivelse til Hr. admiralen er her intet merkverdig forefalldt. Ingen fiendtlige kryssere har latt seg se. Størsteparten av Nordfarerne og 12 av provi-deringskommissionens skonnerter lastet med magasinrug til Trondhjem har passert nordetter. Det stormende vær har ey tillatt meg å konvoiere dem. (Dette høres merkelig ut. Her kan andre skonnerter, fullalstet med korn gå nordetter, mens krigsfartøyerne må ligge inne. TKO) Kanonjollene er desuten til dette bruk på disse høyder til liten eller ingen nytte. I tilfelle jeg ey får annen ordre av Deres HVB., forlater jeg militærstasjonen her den 25de d.m., da jeg ey kan innse de etter den tid vil kunne være til noen nytte og at det senere vil bli vanskelig å passere fjorden med dem. "Odin" forblir her, inntil jeg er forvissset om, at alle Nordfarere er passert. Signalstasjonen sønnenfor Stadt skal da bli nedlagt og den i Ålesund kommanderende offiser bli underrettet herom. Igår holdtes auk-sjon over skonnerten "Nr. 22", s ladning. Så snart jeg har mottatt pengene, skal jeg tilmelde provi-deringskommissionen beløpet.

Nr. 130. Den 24de september 1810. Hr. admiralens skriv av 10de dns, mottok jeg i forgårs og skal holde meg de deri befalte anordninger etterretteligt. Dog venter jeg ennu med længsel på tillatelse til å la folkene gå hjem innen den fastsatte tid. Den 19de d.m. passerte den siste Nordfarer Stadt. Jeg har underrettet ltb. Lund i Ålesund derom. Jeg skal tilsende ltn. Grove al fornøden ordre om kanonfartøyerne oppleggning og til den tid beordre "Hother" til Bergen. Siden min seneste rapport er her intet merkverdig passert. Kun et fartøy er gott nordetter. Ltn. Bull i Bergen har formodentlig tilmeldt Deres HVB., at han har detasjert jollen nr. 1 til Steensund, hvor en koff skal være innkommet under havari og hans papirer skal ey være i orden. Hermed følger en liste over håndarmatur ved 12 av kanonfartøyerne av Bergens Stifts kystforsvarseskadre. Så-

snart som muligt skal jeg innsende listen over håndarmaturen ved de 2 kanonjoller og den armerte sjalup "Skarven" i Stavanger. Vedlagt følger en liste over håndarmaturen på 12 av kanonfartøyerne av Bergens Stifts kystforsvaresekskadre. Jollerne er forsynte med det reglementerte antal. Sjaluppen "Svanen" til hvis anvendelse jeg etter Hr. kapt. ltn Stibolts forlangende avsendte den 14de juli med det fornødne mannskap til Christianssand var den 17de ey ankommet til Bergen.

Nr. 131. Den 8de oktober 1810. Ifølge Hr. admiralens ordre av 17de f.m. som jeg mottok i Moldøya den 28de forlot jeg benevnte sted den 29de etter å ha overdratt kommandoen til månedsløytnant S. Brun og ankom hertil den 1ste d.m.. Forhøret over månedsløytnant Dietrichson, som var begyndt i min fraværelse, skal fortsette. Men jeg har ennu ikke kunnet gjøre dette, da den av kommandanten beskikkete auditør er bortreist. I henseende til kanonfartøyerens bygging frykter jeg for, at admiralitetets ordre til kommandør Fries desangående er mere enn en feiltagelse. Admiralitetet kommuniserte kommandøren med siste post å anmode Deres HVB, å beordre en av flotillens offiserer til etter kommandørens forlangende å ha tilsyn med arbeiderne. Jeg mener å be Hr. admiralen om ey å gi meg denne ordre, da det vil krenke meg formeget å stå under en annens kommando i forretninger, som har vært meg anbetroet og med hvilke jeg tror å ha oppfylt min plikt. I mit skriv til admiralittet av 12te f.m. gjentok jeg min anmodning om hamp og i det med siste post sendte utba jeg meg min ordre om å få innkjøpe de fornødne provisioner eller underretning om å kunne forvente meg samme tilsendt. Jeg vover imidlertid å nedsalte 30 a 40 tønner kjøtt, da denne artikkel aldeles ey blir å få når slaktetiden er forbi. Hr. admiralens skriv av 24de f.m. mottok jeg her den 2den d.m.. Hidtil har kun en sak vært for priseretten. Det var et svensk skip, bestemt til å laste med trelast i Trondhjem og ^{som} ble oppbrakt til Christiansund av pr. ltn. Lund i Ålesund. Da dets papirer ey var i den anbefalte orden ble det kondemnert. Det ville her bli tilfelle med næsten alle skip under Papenburgerflagget. Men jeg tror, at man ey bør legge hindringer iveien for skip, som kommer for å hente landets produkter og har derfor overladt til den sivile øvrighet

å bedømme, hvorvitt det må tillates slike skip å laste og desangående holder jeg meg Deres HVB, sordre av 23de august 1809 etterrettelig. Koffens papirer i Steensund er i fullkommen orden. H.M. parolbefaling av 13de er blitt bekjendtgjort for vedkommende. Jeg tar meg den frihet å forespørre om amerikanske produkter hører til kolonialvarer. Sjaløuppen "Svanen" ankom hertil den 6te d. m. Den er meget net innredet, men en dårlig seiler, hvorfor jeg er litt i forlegenhet med, hvortil jeg skal bruke den. Endel av provideringskommissionens fartøyer er passerte herigjennem nordetter. Fra kysten er intet merkverdig å melde. At fienden har røvet en galeas i Bekkevigen har ltn. Bull meldt, Kystvernet har der atter ey villet oppfylle sin plikt, ltn. Grove har anmodet meg om tillatelse til å måtte tilbringe vinteren i Bergen mot at en av de hjempermitterte månedsløytnanter beholder tilsynet med de opplagte kanonfartøyer. Denne offiser kunne da tillige få "Skarven" å føre. Jeg innser ikke, at den kongelige tjeneste kan lide under, at ltn. Grove permittes hertil og søker derfor Deres HVB, å tilstå ham hans begjæring imot at han returnerer så betids til Stavanger, at han kan besørge de der opplagte fartøyer istandsatte til neste års kampagne. Den anbefalte liste for september måned følger hermed tilligemed en søknad fra pr. ltn. Bukk å måtte få reise til Kjøbenhavn. (ltn. Bielke må øiensynlig ha skrevet om kystvernet ad en annen vei. Han kan jo ikke la passere, at dette svikter gang på gang. TKO).

Nr. 132. Den 15te oktober 1810. Med gårdsdagens post mottok jeg Hr. admiralens skriv av 8de d. m. og skal de samme inneholdende ordres bli etterlevet. Jeg sender idag ekspress til månedsløytnant S. Brun i Moldøya og skal beordre ham å returnere med kanonfartøyerne, såfremt ingen fiendtlige kryssere findes i nærheten. Jeg skal med det samme tilskrive pr. ltn. Lund i Ålesund. De siste etterretninger, som jeg har nordenfra er av 8de d. m., da alt var vel ved stasjonen. Den 5te ble om ettermiddagen kl. 3 1/2 signalert 2 fregatter fra Sydhukken av Stadt kommende sydfra og styrte fra land og den 7de likeledes 2 fregatter styrende mot land. Divisjonen i Moldøya rodde straks ut, men ved nærmere undersøkelse be-

fanttes de å være handelskip. Ved divisjonen i Tananger er alt vel. Signalerne utviste den 9de d.m., at fienden ville gjøre landgang ved Bømmelfjorden, hvilket dog ey ble iverksatt.

Nr. 133. Den 22de oktober 1810. Hr. admiralens skriv av 15te mottok jeg i dette øyeblikk, litt før postens avgang. Tolloffisianterne var i forlegenhet med hva de skal henvise til kolonialvarer, hvorfor jeg tar meg den frihet desangående å henvende meg til Deres HVB. Det er meg kjær å få etterretning om å ha fått formening om å bli forsynt med de nødvendige provisioner til neste års kampgane. Av kjøtt har jeg fått nedsaltet 27 tønner. Jeg skal med neste post underrette admiralitetet om dette. Det vil være en umulighet å få bakerne til å bake brød etter de fra kommisariatet oppgitte kondisjoner. Jeg betaler 4 rdl. for tønner av rugen til det hårde brødet og får derav 160 pund og avbyggen fra de herværende magasiner fåes kun 3 skp. gryn.

Kaperen "Tak for sidst" tilhørende kjøpmann Jens Rolfsen herfra byen har tilbakeerobret sluppen "Det gode Haab" fra Bergen. Den var besatt av en mastermate ved navn James Stuart og 4 mann fra den engelske fregatten "La Nymphe". Kommandanten holder mastermaten på festningen og gir ham kun styrmanns traktement 3 gange om dagen. Jeg tror, at det er en fornærmelse mot ham og tar meg den frihet å anmode Hr. admiralens underretning om, hvormeget der må tilståes bemeldte James Stuart til daglig underholdning og om han ikke kan oppholde seg i byen på parol. De siste etterretning jeg har nordfra er av 15te d.m.. Alt er vel ved stasjonen og intet fiendtlig skip har latt seg se. I forrige uke er innkommet 2 kapere fra Christiansand, et antal provideringskommisjonsfartøyer, bestemt til Trondhjem og to kornskip.

Nr. 134. Den 29de oktober 1810. "Odin" og kanonjollene "Den gode Hensigt" Nr. 2-3-4 ankom hertil den 25de. De forlot Moldøya den 23de etter å ha underrettet pr. ltn. Lund i Ålesund om deres avreise. Der var dengangen roligt på kysten og ingen fiendtlig krysser var isikte. "Hother" ankom hertil den 27de. Den forlot Tananger den 26de. Månedsløytnant Dietrichsons forhør blir satt på tirsdag. Jeg har ingen grunn funnet til å forlange ham arrestert. Alt hans menneskap er med ham. Såvitt muligt skal jeg ha den ære å tilsende Hr.

admiralen forhøret. Vedlagte søknad fra enken etter avdøde månedsløytnant Dedichen tar jeg meg den frihet underdanigst å anmode Deres HVB om å rekommandere. Hun er i ytterst trengende omstendigheter med 6 barn og har nesten ingenting å leve av. Månedsløytnant Larsens søknad har jeg rekommandert og anmoder likeledes om å tilstede ham hans begjering, da hans velferd tildeles beror herpå. (Der fandtes jo ikke noen ordnet pensionsordning dengangen. Det hendte sogar, at enker etter offiserer måtte gå og tigge, fordi de ikke hadde noe å leve av. Hvordan de meniges enker hadde det, kan en lett fenke seg. Noen sosial medfølelse var der svært lite av, TKO).

En engelsk prise tatt av en fransk kaper er innbrakt hertil. Den er lastet med salt og ull. Kun en krigsfange var ombord. Et kornskip er ankommet hertil i forrige uke.

Nr. 138. Den 5te november 1810. Hr. admiralens skriv av 22de f.m. mottok jeg den 29de etter postens avgang. Ifølge samme skulle jeg straks ha detasjert en kanonskonnert og 1 kanonjolle sydetter, dersom Deres HVB. hadde overladt til meg å bestemme tiden, til hvilken de skulle forbli ved stasjonen. I den siste måned har fienden ey vist seg ved Selbø- eller Bømmelfjorden. Jeg anser det derfor på denne årstiden unødvendig å ha noen militærstasjon sammesteds. Jeg finner det desuten litt resikabelt, da telegraflinien langs landet er nedlagt og går fra 1ste november av ey længere enn til Korsfjorden. Skonnerterne blif for nærværende kjølhalte, da de i sommer har lidt endel av orm. På arsenalet⁺

i Bergen har vi kuns fått 7 sabler. Den øvrige armatur forventes tilsendt fra Christiania. Den franske briggen avseilte herfra den 29de f.m.. En amerikaner, kommende fra Boston og bestemt hertil, er forlist ved Glåsvær omtrent 5 mil herfra. Dens ladning besto av rom, tobakk, mel, ris og noe kaffe. Endel av ladningen er bjerget. Min underdanigste søknad til det kgl. adm. og com. col om å få en brig å føre i Norge tar jeg meg den frihet å innsende, utbedende meg Hr. admiralens rekommandasjon. Etter et hertil ankommet brev skal kap. ltn. ridder Müller ha ligget seilklar i Christiansund den 22de f.m.. Bygget, som fåes fra de kgl. magasiner er meget slet og størsteparten derav har vært varmt. Hr. generalmajor Hoff

skal jeg underrette om det krigsfangerne vedkommende. I forrige uke er ankommet hertil 3 Arkangelsfarere, lastet med rug, hvete, hamp og tjære. Mannskaperne på kanonjollene "Br. 2, "Den 16de mai", "Nordnes-compagniet" og "Nr. 4" er avgåtte på kostpenge den 31te oktober, Nr. 136. Den 12te november 1810. Med fornøielse er jeg blitt underrettet ved Hr. admiralens skriv av 5te d.m., at jeg kan forvente meg hamp og talg tilsendt fra Trondhjem. Kanonjollernes seil kan ennå tjene neste år og utber jeg meg derfor Deres HVB.,s tillatelse, at samme må bli uforandret. Helbefaren matros av Bragernes distrikt Nr. 120, Anders S. Hellemand, som må være den samme der er omtalt i generalkrigskommisærens skriv, fik av meg tillatelse til å reise til sit hjemsted Nøtterø ved Tønsberg til den 12te mars 1811. Han avseilte herfra med provideringsjaluppen Nr. ? ført av skipper Lars Evensen fra Nøtterø. Kanonskonnert "Valkyrien" og "Nornen" ankom hertil igår ettermiddag. Ved dem ble jeg underrettet om, at briggene "Lougen" og "Langeland" lå i Herløyfjorden 3 mil herfra. Jeg ga straks ordre til skonnerten "Odin" å begi seg nordetter til briggene og medga til Hans Ryeland det med forrige post mottatte brev til kapt. ltn. ridder Müller. Stadtholderen i Norge prins Frederik av Hessen har beordret generalmajor v. Hoff, at en kommission skulle nedsettes for å undersøke hvorledes havnen Bekkervig best kunne fortificeres. Generalen har anmodet meg om å avgi en sjøoffiser dertil. Jeg skal selv ta derhen. Men etter min formening blir derved intet å gjøre: Thi skal Bekkervigen befestes er det likeså nødvendig, at dette skjer ved de fleste havner langs landet. Jeg tar meg den frihet å utbe meg Hr. admiralens ordre, om det er tillatt å hinføre kolonialvarer med danske skip. I forrige uke er innkommet endel provideringsfartøyer, en ballastet fransk brigg fra Ostenfæ og en Paperburger. Forhøret over ltn. Dietrichson ble sendt den 1ste d.m.. Men jeg har ennå ey kunnet få det beskrevne av den konstituerte auditør Heiberg.

Nr. 137. Den 19de november 1810. "Lougen" og "Langeland" samt kanonskonnerten "Odin" er komne hertil nordfra den 12te om ettermiddagen. Jeg har ladet avholde en licitasjon over de fornødne provisioner til neste år for desto nøyere å kunne underrette provideringskommissionen om, hvilke provisioner og til hvilke priser samme kunne

fåes her. Salt kjøtt, ertes og flesk er her ey å få. På brennevinet skjer intet bud. Til hver av skonnerterne har jeg anmodet Hr. kom. ktp. Fabricius om 4 stk-8 punds karronader. De er stive nok til å kunne tåle denne bovenlast. (Det er et spørsmål, om de fik disse karronaderne. De senere skonnerter er kun oppførte i listen med to kanoner-et akter og en forut. Etter dette hadde skonnerterne ikke noe småskytts til sideforsvar. TKO). Jeg har hos byfogden rekvirert forhør opptatt over mannskaperne på et Papenburgerskip, som under den 6te f.m. innkom her til under havari, da tre av mannskaperne har angitt for meg å være hyrt med skipet i London og at de var bestemte til Island. Skipet kom sist fra Trondhjem med en ladning bredder. Jeg har den ære å tilmelde Hr. admiralen en utskrift av forhøret over månedsløytnant Dietrichson, som lever i ytterst trengende omstendigheter med kone og familie. Jeg vover derfor å anmode Hr. admiralen om å tilstå ham de for en månedsløytnant bestemte dietpenge, inntil den dag forhøret ble sluttet. Jeg ber meg underrettet om Dietrichson kan vente til neste år å få et kanonfartøy å føre eller om han må søke sin underholdning til koffardis. (Bielke har tydeligvis ikke blitt helt overbevist om, at månedsløytnanten er så skyldig som Dahlerupville ha det til. TKO) To Arkangelsfarere er innkomne i forrige uke lastet med rug, tjære og hamp. Ingen krysser har vært signalert i forrige uke.

Nr. 138. Den 21de november 1810. Hr. admiralens skriv av 12te mottok jeg først den 21de. "Nornen" og "Valkyrien" er desarmerte og avtaklet. Mannskapet er avgått i land på kostpenge. Jeg takker skyldigst for Deres HVB, mot meg utviste godhet å rekommandere min søknad til det kgl. admiralitet. De engelske fangene avgik herfra den 19de, så de innen den 2den desember kan være i Christiansand. Pr. 1th. Bull og månedsløytnant Lassen er avreiste herfra. 120 pistoler og sabler er ankomne hertil fra arsenalet. "Odin" har jeg deta-sjert nordetter til Langessund, 10 norske mil herfra, hvor den her hjemmehørende kaper "Tak for Sidst" har innbrakt et amerikanske skip. Kaperen selv er innkommet med halvparten av det tatte skips mannskap. Det ombordblevne mannskap har tatt kommandoen fra de norske og var eiere av skipet i to dage, etter hvilken tid de norske atter fik leilighet ved hjelp av en av amerikanerne værende norsk eller svensk matros å bemektige dem skipet og innbringe det

til Langessund, hvilken havn det ey kan forlate av mangel på mannskap. Jeg har ifølge kaperens eier Hr. Jens Rolfsens rekvisisjon sendt den kanonskonnerten til assistanse. Briggen "Lougen" kjølhalles i denne uke. "Langeland" venter på et svert tau. En sjalup kom i forrige uke lastet med rug, hamp og seilduk fra Riga. Jeg tar meg den frihet å forespørre, når Dietrichsons mannskap til de nye kanonfartøyerne skal leveres og til hva tid? På kysten er intet å melde.

Nr. 139. Den 8de desember 1810. Siden min rapport sist er intet merkverdig forefaldt. Den 26de signalertes to fregatter utenfor Korsfjorden. En her hjemmehørende sjalup er tatt utenfor Korsfjorden. Jederen den 25de av en fregatt. "Langeland" er nu seilklar og venter på god vind. "Lougen" er klar på den ene siden og blir om været tillater det, klar med kjølbalingen i tilkommende uke. Hertil er innkommet 4 kornskip og en fra Kjøbenhavn til Island bestemt galeas. Den anbefalte liste for november måned følger hermed. Ingen fartøyer forsynt med leidebrev er ankomne hertil i forrige måned. Jeg tar meg den frihet å påminne Hr. admiralen om forhåbninger, basert på Deres meget ærede skriv av 16de februar d.å. om hvorvitt offiserene ved eskadren får innkvarteringspenge fra den tid, de har vært ansatt i H.M.,s tjeneste. Vedlagte søknad fra månedsløythanterne Fæster og Fasmer har jeg den ære å tilsende Hr. admiralen. De har ey benyttet den dem gitte tillatelse til å bruke skipskost.

Nr. 140. Den 29de desember 1810. Hr. admiralsens skriv av 13de mottok jeg først den 25de. Bodenhoff forretter ennu sin tjeneste på briggen "Lougen". Etter ordre har jeg herved den ære å innsende den anbefalte prisliste og brennevinsliste for Bergens kystforsvarseskadre av 18de august 1810. Til å komplettere det avgåtte mannskap ved eskadren behøves 113 mann, hvorav de 23 må møte her medio mars til jollernes besettning, som til den tid blir ferdige og resten ultimo april. Til den tid håber jeg skonnerterne skal bli ferdige. Min tjenstligste anmodning til Deres HVB er, at i det minste 1/4 av mannskaperne til skonnerterne er gode matroser, da disse ey ellers kan forrette den tjeneste, som de burde kunne. Ordren til meg av 3die å ha med søfolks transport til Danmark

å bestille mottok jeg likeledes først den 25de d.m..Jeg skal prise meg serdeles lykkelig,om jeg ved denne forretning kan erholde Hr. admiralens bifall.Hr. ltn. Grove i Stavanger her under den 20de tilmeldt meg,at den 13de d.m. ble to norske kapere tatt av en fiendtlig fregatt ved innløpet til Sirevågen.Endel av mannskapet bjerget seg ved å svømme til landet og blandt disse var begge kaperførerne,som for Hr. kapt. Klov,sjef for det derværende kystvern forsikrer å ha bjerget og tilintetgjort de dem medgitte signalbestemmelser.Endel av mine yngre kamerater kommanderer brigger og tjener derved betydelig mere enn meg.Jeg søker derfor Deres HVB.,at der fra dette års begynnelse måtte tilståes meg kost og gasje for en tjener.(I gamle dage hadde man det merkelig system,at en sjef tilkom så og så mange tjenere.Disses lønn,iallfall deres kost beholdt så sjefen selv,hvis han ikke ansatte tjenere.Bielke akter øiensynlig ikke å ansette noen,men heve godtgjørelsen for egen regning.TKO).Den høye kommissions skriv av 18d d.m. med vedlagte anvisning på herværende stifts amtstue stor 30000 rdl. til provisioners innkjøp til Bergens stifts kystforsvarseskadre og skipper J.Olsens connossement til Bergens kystforsvarseskadre erkjennes hermed mottatt.Kvartallister skal jeg innsende med mitt pengeregnskap til den ærede kommission,

1811.

Nr. 141.Den 5te januar 1811. Hr. admiralens skriv av 19de desember har jeg hatt den ære å motta.Jeg har bekjendtgjort for mine underordnede,at Deres HVB ifølge søknad er entlediget fra den kgl.sjøkrigstjeneste og at Hr. kontreadmiral Lütken er utnevnt til sjef for sjødefensionen i Norge.Jeg føler fullkomment tapet i å miste en sjef,hvis bifall jeg har vært lykkelig nok å oppnåTanken,at det er Deres eget ønske,at De ved å leve i rolighet skjenker verden en længere tid,vil anbefale meg til,at min nu nærmeste sjefs bevåkenhet alene kan trøste meg.Av ballaststen haes intet forråd i Bergen.Hos Hr. kom.kpt. Fabricius har jeg rekvirert det fornødne til de under bygging værende skonnerter.

Nr. 142. Den 5te januar 1811. Til Hr. Contreadmiral Lütken. Til gjensvar på Hr. admiralens skriv av 22de f.m. tar jeg meg

den frihet å immelde, at ingen landunderoffiser eller soldat har tjent fulle 5 måneder på kanonfartøyerne ved Bergens kystforsvars eskadre i året 1810. H. M., s anordninger av 21de og 30te november f. å., har jeg bekjendtgjort for underhavende. Sekondløytnant Bodendorff meldte seg til tjeneste ved eskadren den 3die d. m.. Den anordnede kommission over engelskmennenes ran ved Bekkevigen er berammet å holdes i Egersund den 14de d. m.. Jeg har lovet gen. major v. Hoff selv å bivåne kommissionen. Men nu kan jeg ikke forlate byen formedelst matrostransporten. Jeg skal beordre ltn. Bodendorff derhen. På kysten er intet å merke.

Nr. 143. Den 7de januar 1811. Til Hr. kapt. ltn. Stibolt i Christian-sand. Under 18de f. m. har det kgl. adm. og com. col. tilskrevet meg, at det har anmodet de fungerende priskommisioner i Xsand å utlevere til bruk for refflotillen ved Bergen: 100 stk linnet av første sort, 200 stk. ravnduk 1ste sort og 200 stk Petersborger duk, 2den og 3die sort og at jeg skal få det hele imot vedkommende regnskaps førers kvittering. I denne min nød for forlegenhet å få ovenmeldte seilduk hertil, tar jeg meg den frihet å be DVB! sende meg samme med første hertil bestemte gode leilighet. Jeg skal sende vedkommende regnskapsførers kvittering. Kun ønsker jeg meg underrettet om, hva kvitteringen skal lyde på.

Nr. 144. Den 11te januar 1811. Til Hr. kom. kpt. Motzfeldt i Trondhjem. Jeg har herved den ære å tilkjennegi Deres Høyvelbårenhet, at provideringskonnert nr. 14 er ankommet hertil og er utlosset. Skipper Peter Winter har avlevert 40 skp., 16 lp. 2 p. tør hamp, hvorav 8 lsp. 13 1/2 p. var beskadiget, dog uten skipperens forseelse, da hampen var aldeles tør og 4 foustasjer med talg hver brutto vekt 11 skp. 0 lp. 12 p..

Nr. 145. Den 12te januar 1811. Til Hr. Kontreadmiral O. Lütken. Med provideringskonnert nr. 14 ført av skipper Peter Winter har under den 9de d. m. levert til eskadren fra kom. kpt. Motzfeldt i Trondhjem 46 skp. 16 lp. og 2 p. hamp og 4 foustasjer med talg, hvis bruttovekt er 11 skp. 12 p.. Ltn. Bodendorff avreiste idag til Egersund, hvor den anbefalte kommission skal holdes, ifølge private etterretninger skal mange fiendtlige kryssere holde seg utenfor Jæderen. De skal nylig ha tatt 7 herfra utgatte skip. 3 kornskip er

i denne uke ankomne fra Danmark. De viste intet nytt å berette.

Nr. 146. Den 19de januar 1811. Til provideringskommissionen i Christiania. Kommissions ærede skriv og fullmakt av 8de d.m. har jeg riktig mottatt. Med fornøyelse skal jeg søke, såvitt muligt-å fremme dens vel. På stiftamtstuen har jeg fått den meg tilsendte anvisning på de 30000 rdl. utbetalt. Ennu har jeg ingen synderlig bruk hatt for dem, da alting her er overdrevet dyrt. Jeg ønsker meg derfor, at kommissionen oppgir de priser man kunne bestå ved å gi for alle de til mannskapets bespisning nødvendige fødevarer. Skonnert Nr. 15 og Nr. 102 har innehavende 20 skp, kobber kommende fra Trondhjem, bestemt østeretter, er blitt beskadiget her på vågen i en sver storm av nordenvind natten mellem den 17de og 18de d.m.,. Om 5 a 6 dage håber jeg, at de skal være istand satte og de skal ved første leilighet fortsette reisen.

Nr. 147. Bergen den 21de januar 1811. På den meg i adm. skriv av 9de d.m. gitte tillatelse å bygge et fartøi på 10 årer takkes skyldigst. Jeg skal såvitt mulig tilse H.M., s kasses tarv. Hr. admiralens breve til sjefen for "Langeland" Hr. pr. ltn. T. Lütken avsender jeg såfremt været tillater det med losekspress. Briggen er innkommet igår ettermiddag på fjorden og gik tilankers ved Heggernes. Storm av syden vind hindrer den i å komme inn til Bergen. Månedsløytnant M. Petersen i ltn. Groves fraværelse og som har kommandoen i Stavanger, har tilmeldt meg, at fienden den 3die d.m. har tatt en kaper, som var avseilt fra Tananger den 2den og med denne tok han den 6te under Jederen 4 koffardiskip. Ifølge derav tror jeg, at det er plikt å medgi de herfra gående transportfartøyer konvoi og har derfor beordret "Odin" og "Hother" å konvoiere bemeldte fartøyer sydenetter. Med dagens påt beordret jeg månedsløytnant M. Petersen å begi seg til Tananger med "Skarven". Jeg håber, at denne min foranstaltning vil erholde Deres HVB., bifall. Matroserne av Bergens distrikt og by: Lars Rasmussen Dahl, Johannes Hansen Bejer og Johannes Willumsen, ansatte ved den Friderichsværnske kystforsvareskadre, Niels Chrispinus på briggen "Hemnæs" og Berendt Thorvaldsen ved den Christiansandske eskadre er alle gifte og bosatte her. Av den grunn har de anmodet meg om å søke Hr. admiralen om, at de må fritaes for å møte på

de befalte steder den 1ste mars d.å., men derimot til den tid bli ansatte ved den Bergenske eskadre, da dette vil være en stor hjelp for deres familier om de kunne være i nærheten av samme. Vedlagte søknad fra månedsløytnant Brun har jeg herved den ære å innsende. Brun er en flink offiser og jeg mister ham ugjerne. Men sist av denne årsak å stanse hans lykke, finner jeg det uriktig. Jeg anmoder derfor Deres HVB. å tilstå ham hans begjering.

Nr. 148. Den 21de januar 1811. Til månedsløytnant M. Petersen i Stavanger. Hr. månedsløytnantens rapport av 3die og 10de d.m. har jeg mottatt og takker for den meg tilsendte rapport fra losoldermannen i Tananger. De er så god forbindtligst å takke Hr. Rosenkilde for de meg gitte underretninger. Jeg skal så godt som omstendighetene tillater det, benytte meg derav. Hr. løytnanten beordres herved nøye å påakte, når de matrostransporter innehavende fartøyer ankommer til Deres distrikt. De er 8 i tallet, alle enmastede unntagen skonnert Nr. 104. De begir Dem da snarest muligt med "Skarven" til Tananger og har i forveien avtalt det nødvendige med den i Tananger værende anfører over kystvernet, så at fartøyerne kan få den fornødne beskyttelse i tilfelle av et fiendtlig angrep på havnen. Herfra medgies fartøyerne skonnerterne "Odin" og "Hother" til beskyttelse. Ved disses ankomst til Tananger melder De dem til månedsløytnantn Hr. Ryeland og forretter under ham Deres tjeneste, således som De akter å tilsvare og være bekjent med.

Nr. 149. Den 21de januar 1811. Til de Herrer priskommisionærer i Christiansand. Til gjensvar på Deres ærede skriv av 27de desember tjener til behagelig underretning, at jeg under den 7de d.m. har anmodet Hr. kapt. ltn. ridder Stibolt å motta de fra det kgl. adm. til Bergens kystforsvarseskadre bestemte seilduker og snarets muligt deretter å tilsende meg samme.

Nr. 150. Den 26de januar 1811. Til det kgl. adm. og com. col.. Jeg gir meg herved den ære å tilmelde det høye kollegium, at 8 fartøyer innehavende 300 matroser av Bergens enrullerings- og sjølimitdistrikter, er seilferdige og avgår herfra ved første føyelige vind til deres bestemelsessted. De blir konvoiert og sikret Jederen forbi med kanonskonnerterne "Odin" og "Hother". Jeg mener, at denne konvoi er nødvendig, da fienden den 3die d.m. tok 4 kofardifartøyer under Jederen. Briggen "Langeland" ankom hertil den

20de d.m. og skal kjølhales. Jeg tar meg den underdanige frihet å tilspørre det høye kollegium om de ved Bergens kystforsvars- eskadre ansatte offiserer og sivile betjente må godtgjøres kvar- terpenge fra deres ansettelsesdato? Med de nye skonnerter byg- ning går det kun langsomt. Mangelen på tømmermenn er årsaken her- til, hvortil ey lite bidrar de to briggers kjølhaling. Den 28de januar 1811 underrettet kommissionen for matrostransporten, at transporten har vært aldeles ferdig til å avgå herfra siden den 23de f. ., blot motvind forårsaker dens opphold.

Nr. 151. Den 28de januar 1811. Til kontreadmiral Lütken. Hr. admiralens skriv av 8de d.m. har jeg mottatt og ifølge der- av tar jeg meg herved den frihet å innsende søknad til det kgl. adm. og com. coll. fra månedsløytnant Dietrichson og ber jeg De- res HVB. om å tilstå ham det på en eller annen måte. Hans omsten- digheter er usle og han kan i denne tid umø~~g~~lig fø kone og barn med 16 rdl. om måneden. Skulle månedsløytnantene Sven Brun og Dietrichson få deres avskjed, trenger eskadren 2 offiserer. Jeg utber meg Hr. admiralens ordre pm å overta (Der menes vel ansette TKO) de nødvendige til kampagnens begynnelse. På kysten vites intet å melde.

Nr. 152. Den 2den februar 1811. Til provideringskommisionen for Norge i Christiania. Kommissionens skriv av 15te og 22de januar har jeg mottatt. Av flesk har jeg ey mere kunnet få enn de inn- meldte kvanta. Brennevinet er siden postens ankomst steget til 210 rdl. tønne lik 112 potter. Dog kan jeg herved få det behø- vendes kvantum, om kommissionen ey finner prisen for høy. Jeg måt- te da straks utbe meg Deres svar. Salt kjøtt kan unnværes, når et halvt så stort kvantum flesk fåes i dettes sted. Det må da bli hitsendt. Briggene "Lougen" og "Langeland" overvintrer her. Jeg blir nødt til å forsyne dem med proviant, da de ellers ey kan bekomme det nødvendige. Kommissionen finner formodentlig det salte kjøt- tet i Stavanger for dyrt, da jeg intet svar desangående har fått. Skipper F. Olsen er ennu ikke ankommet hertil. Jeg frykter for, at der skal ha tilstøtt ham noe uhell, hvorved jeg vil komme i den største forlegenhet.

Nr. 153. Den 4de februar 1811. Til kontreadmiral Lütken.

Løytnant Bodendorff er kommet tilbake fra Ekersund og i den anledning har jeg den ære å tilsende Hr. admiralen avskrift av kommissionsforretningen sammesteds i Bekkervik. Det engelske koffardiskip "Lovely Segyel",kommende fra Quebeck i Amerika bestemt til Dublin med en ladning tømmer, hvoriblant endel ekeplanker, er formedelst stormende vær innkommet til Sannesund 9 mil herfra nordetter. Jeg skal sende dit en offiser og det fornødne mannskap for om muligt å føre det hit. Skipets besetning består av en skipper, en styrmann og 9 matroser og er ankomne hertil, desforuten en landoffiser, som var ombord som passasjer. Begge skonnerterne og alle transportfartøyerne ligger her ennu og venter på god vind til å avreise. Befaller Hr. admiralen, at en divisjon kanonfartøyer skal stasjoneres ved Silden til foråret, var det ønskeligt, at et detasjement soldater ble beordret til Osmundsvåg 1 1/4 mil fra Silden for at fartøyerne i tilfelle de blir angrepne av en overlegen fiende kan gjøre sikker regning på understøttelse fra land. Kystvernet sammesteds er kun måtelig organisert. Ey heller kan noe klekkelig antal samles i hast og bønderne der duer til intet. (Det er da svert så dårlige nordmennene er blitt. De er iallfall gode nok til å bli sendt til Danmark i tusinvis. TKO) Med skonnerternes bygning går det kun langsomt. Jollene håber jeg skal bli ferdige til sistningen av denne eller begynnelsen av neste måned. Fra kysten er intet å melde.

Nr. 154. Den 9de februar 1811. Til det kgl. adm. og kom. coll., Det høye kollegiums skriv av 26de f.m. er mottatt. Prov. kom. skonnerten Nr. 38 har hitført til eskadren 90 tønner flesk a sirka 10 lp.s vekt pr. tønne, 128 1/2 tønne erter, 22 1/2 tønne salt. Alle flesketønnene må kasseres. De er mere og mindre itu og laken utrent hvorved flesket allerede er blitt noe skadet. Eskadren trenger høyligen til sekker. Jeg tar meg derfor den underdanige frihet å anmode det høye kol. om å levere vedkommende og hitsende 400 stk.,

Nr. 155. Den 9de februar 1811. Til provideringskommissionen i Christiania. Skriv nr. 38 mottatt. Skipper Fridrik Olsen er ankommen hertil. Fartøyet er på saltet nær utlosset og har hitført 90 tønner flesk, hvilke istedenfor 14 lp. kun inneholder 10 lp. netto vekt pr. tønne og 128 1/2 tønne erter. Alle flesketønnerne var me-

re og mindre itu, så at laken var avrent ned på saltet, hvorved dette er blitt meget fuktig. Jeg har herved den ære å tilsende den ærede kommission skipper Peder Olsens ordre av 12te sept. 1809, da han har mottatt den meg tilsendte av samme dato og hvorpå jeg allerede har forstrukket ham med 600 rdl..P.S.1 dette øyeblikk ble saltet utlosset. Det var 22 1/2 tønne.

Nr. 156. Til Hr. kontreadmiral Lütken. Dato mangler.

Skriv av 23,25de og 28de f.m. mottatt og skal de i dem inneholdende ordres bli etterlevet. Pr. ltn. Lütken har fått 10000 rdl, på stiftamtmannstuen. 1 alt, hva han måtte ønske seg, skal jeg være ham assisterlig. 1 henseende til skonnerterne da har jeg forlengst ønsket adskillige forandringer ved dem. De forøkte utgifter for H.M.s kasse har vært årsak til, at jeg intet forslag har inngitt desangående, især da intet magasin haes og alt må kjøpes til nuværende høye priser og de i den tilstand, som de nu er, godt kan fylle hensikten med dem hitentil. De forandringer, som jeg ønsker, må bli foretatte er: Et større seilareal, bestående av en duk i storseilet, 1 mellemstengestagseil, rå topseil istedenfor gaffeltopseil, og et underleuseil, løse køyer isteden for faste køyer. Der må da gjøres innretning under dekk til å kunne sette **køyerne** på deres ender langs sidene iborde, seilduksskansekledning, jernkabys med innretning til å ta opp på dekket om sommeren og under dekk om vinteren, en liten kakelovn i kahytten. Den vil bidra meget til kruttets bedre konservering og ingen fare vil der være ved samme, da døren går ut i lasten, et soltelt eller rettere sagt et regntelt imellem mastene for mannskapets helbreds vedlikeholdelse samt jollebommer akterut for å heise fartøyet. Men denne innretning kan kun gjøres ved de fartøyer, som har hekk, da jeg ønsker å beholde styrearmene fast påsatte. Var det og muligt å bekomme 4, om det så kun var 2 glashalvkuler for å bringe lysning under dekket. (Løytnant Konow, der var sjef for en slik skonnert på Finmarkstokt i 1816 beklager seg også over lysforholdene, manglen av et klosett, utgangen fra kahytten til lasten etc. TKO). Skulle Hr. admiralen anbefale disse forandringer, utber jeg meg underrettet, hvorfra jeg skal ta de fornødne rekvisita til samme. Provideringskommert Nr. 38 har tilført eskadren 14325 pund saltet flæsk, 128 1/2 tønne erter og 22 1/2 tønne salt. En galeas, som

den 6te f.m. ble tatt under Jederen er kommet inn til Sydstabevågen, 6 norske mil herfra. Den har ombord en engelsk sjøoffiser, 1 prisemester og 5 mann, hvilke er ankomne til byen. Fartøyet har mistet sine master. Sjøoffiseren tilbakeleverte skipperen kommandoen den 25de d.m. med tillatelse til å styre til Norge, da han formedels storm av nordenvind ey kunne nå noen engelsk havn. Til Qvalvågen, 4 mil sønnenfor er likeledes innkommet et engelsk skip, kommende fra Quebeck lastet med 166 ekebjelker, 11 mastetrer, 93 granbjelker, 5 furubjelker og 150 askestaver. Skipet i Sannesund er lastet med 64 ekebjelker, 49 granbjelker og 3000 lektemner. Til begge steder har jeg etter stiftamtmanden Bulls og amtmanden Wibes rekvisisjon sendt en offiser og noen folk for om muligt å bringe skipene her til. Papenburgerskipet "Neptunus" er kondemnert til fordel for H.M.s kasse. Dens ladning besto av ca. 16000 bredder. Eskadren har slets ingen magasiner. På festningen har jeg fått overlatt et loft, en kjeller og et kammer til provianten. Men dette er ikke tilstrekkelig til samme. Desuten haes endel materialer, de opplagte kanonfartøyers inventargods m.m., hvortil jeg har måttet leie adskillige pakstuer i byen og det på forskjellige steder. Foruten ombytningerne, den ubekvemhet og uorden dette medfører er tingene utsatte for innbrud og ildebrann. Det er derfor ønskelig, at det blir tillatt å oppbygge et magasin på festningens grunn. Det kunne blot bestå av stenderverk, hvortil nu haes granbjelker, lekter og bredder fra prisorne. En tegning til kanonskipenes skur med et overslag over utgifterne innsendte jeg til Hr. admiral Fisher i desember 1809. Blir denne approbert, var det vel riktigst, at magasinet ey kom til å stå langt fra skurene. Jeg utber meg likeledes Deres HVB.s tillatelse til å måtte prøve en løs skvetgang på siderne av jollene. Den må være 3" tyk og 16" høy med huller i overkanten, hvori de i vingene stående rogafler kan flyttes. Fartøyerne vil vinne derved, så sjøen i sver rulling ey vil skylle over den og at mannskapet kan ro, omennskjønt lukene er på. Jeg ber Hr. admiralen tilgi min glømsel ey å ha innsendt vedlagte liste med foregående post. Vedlagte søknad fra månedsløytnant Dedichens enke tar jeg meg den frihet å innsende med anmodning om, at Deres HVB. vil rekommandere søknaden. Konen lever i meget trengende omstendigheter. Kanonskon-

neterne med transportfartøyerne er formedelst motvind ey avseilt herfra.

Nr. 157. Den 16de februar 1811. Til den kgl. prov.kom. i Christiania. Skriv av 28de f.m. er mottatt. På prisene på levnedsmidler i Christiania og i Bergen er liten eller ingen forskjell. Somme artikler er endog bedre kjøp for her. Brennevinet koster her 220 rdl. tønner. Var det muligt, ønsket jeg, at kommissionen ville ha den godhet å hitsende 100 tønner malt, da bryggeren, som har påtatt seg leveransen av øllet til eskadren ey er forsynt lengere derav enn til medio mai og denne artikkel er her ey å få. Bryggeren må betale maltet etter den til den tid her gangbare pris eller etter den kommissionen selv vil bestemme.

Nr. 158. Den 18de februar 1811. Til admiral Lütken.

Skriv av 4de d.m. mottatt den lite etter postens avgang til Xsand, jeg beordret straks månedsløytnant H. Ryeberg kun å ledsage transportfartøyerne til han mødte orlogsbriggene "Kiel" og "Alsen" og da å overlevere samme til Hr. pr.ltn. Rasch. Alle transportfartøyerne konvoieres av skonnerterne "Odin" og "Hother" og avseilte den 15te for en frisk kuling av NO. Den 15te kl. 11 1/4 mottok jeg kommissionens ordre av 9de d.m.. Jeg avsendte straks en losekspres til månedsløytnant Ryeland med ordre om å gå til Stavanger med transporten, dersom vinden faldt nordlig og å returnere hit dersom den vedblev sydlig, for så lite som muligt å oppholde transporten langs leden og at samme hastigst muligt måtte nå sitt bestemmelsessted Christiansand. Den 15te blåste en stiv kuling av SW, så at ekspressen ey kom lengere enn en mil. Den 16de blåste en storm av SSW til om ettermiddagen, da vinden sprang over til en merseilskuling av NO med snebyger. Igår bramseilskuling av NO, idag storm av SSW, så jeg formoder, at transporten nu er kommet til Kobberviken. Lt. ^{och} Kvik? (~~svært utydelig skrevet navn, TKO~~) traff den den 19de ved Bagholmene og meddelte månedsløytnant Ryelands kommissionens ordre til ham. Lrn. Grove har jeg beordret til å returnere til Stavanger for å motta den tiloversblevne transportkost m.m. til bruk ved divisjonen sammesteds og å være Hr. justitsråd Terchelsen, der av kommandør Fries er anmodet om å befordre transporten til Xsand, assisterlig. Tillater mine forretninger her det, skal jeg etterpo-

stens ankomst reise derhen til Stavanger. Av Hr. generalmajor v. Hoff er jeg blitt tilstillet 3 eksemplarer av reglementet for roflotillen av 15te november 1810. I dets § 4 befales, at hvert fartøy skal såvitt muligt være forsynt med et eksemplar av sjøkrigsartikkelbrevets anhang, ordenanser og reglementer. Av alt dette har eskadren intet. Men jeg har hitentil behjulpent meg med å låne sjøartikkelbrevet, hvilket dog ofte blir meg avfordret. Jeg tar meg den frihet å anmode Deres HVB. om å sende meg noen eksemplarer. Det engelske skip fra Qvalvågen er ankommet hertil. Det flyter på lasten sin. Skipet i Sannesund er derimot så ramponert, at den av meg tilsendte offiser med mannskap har måttet vende tilbake med uforrettet sak. Sek.ltn. J. A. Paludan har meldt seg til tjeneste ved eskadren. Under 15te desember f. å. har det kgl. Adm. og Kom. coll. tilkjennegitt meg å ha tilskrevet de/ fungerende prisekommissioner i Christiansand å utlevere til bruk for Bergens eskadre 100 stk. flamsk linnet av 1ste sort, 200 stk. ravnduk, 1ste sort, 200 lp. Petersborger duk, 2den og 3die sort. Da samme ennu ey er avsendt, anmoder jeg Hr. admiralen ærbødigst om å beordre benevnte kvantum seilduk hitsendt. På kysten er intet å melde.

Nr. 159. Den 25de februar 1811. Til Hr. admiral Lütken.

Admiralens skriv av 11te d. m. mottatt og bekjentgjort H. M. Kongens parolbefaling, av 4de januar for underordnede offiserer. Månedsløytnant Dietrichson ønsker å bli ansatt til å foreta tjeneste ved eskadren, dersom Deres HVB. tillater det. "Odin" og "Hother" ankom hertil den 19de d. m. med alle under konvoi havendes transportfartøyer. Ltn. Grove og proviantskriver Jespersen har jeg beordret hertil for å metta til bruk for kanonfartøyerne i Stavanger den av transportfartøyerne tilbakeleverte proviant. Kapt. ltn. Müller og Valeur er ankomne hertil. I tilfelle Hr. admiralen befaler, at jeg skal vedbli min kommando, ønsker jeg meget, at eskadrens pengevesen ble meg anbetroet for å unngå ubehageligheter. Jeg har søkt Admiralitetet om det samme, men intet svar fått derpå. Matroserne Lars Olav Birkeland og Knud S. Larsen, forhen farende med briggen "Seagull" har meldt seg til tjeneste ved eskadren. På kysten er der intet å melde.

Nr. 160. Den 2den mars 1811. Til Hr. Høstitsråd F. C. Smith, ridder av Dannebrog i Kjøbenhavn.

Til gjensvar på justitsrådets skriv av 16de f.m. tjener til behagelig etterretning, at der til Bergens kystforsvareskadre haes 19 stk. 24 punds, 4 stk-18 punds og 1 stk-4punds kanoner samt svinghaubitser. I henseende kruttet, da har eskadren intet opplag derav, men det fornødne rekvireres av Bergens arsenal og kanonfartøyerne er forsynte med det reglementerte, hvilket, når hele eskadren er i aktivitet beløper seg til ca. 13000 pund. Dets forse kan jeg med denne post ey oppgi, da de prøver, som jeg har kunnet la anstille etter mottagelsen av Deres HVB.s skriv ey er fyldestgjørende. Jeg benytter meg av denne gode leilighet å tilspørre Deres HVB. om forvalteren ingen prosenter tilståes for Liverpool salt og hvor mange? og om proviantforvalteren ey er tilstått mere enn 20 rdl. månedlig gasje og 1 rdl. daglig i dietpenge. Det er umuligt her å leve av, Når husleie, skrivematerialer, varme og lys fradraes, blir der ey meget tilbake.

Nr. 161. Den 4de mars 1811. Til Hr. admiral Lütken.

Hr. admiralens skriv av 18de f.m. mottok jeg først den 2den d.m.. Jeg meddelte ltn. Grove straks en gjenpart av ordren til ham, imorges avseiler han herfra til Stavanger og overleverer sammesteds konvoien til ltn. Paludun (Vel Paludan. TKO), som jeg har beordret derhen. Proviantskriver Jespersen har mottatt proviant til kanonfartøyerne i Stavanger, beregnet til en skonnert for omtrent 4 måneder, brennevin, erter, flesk og sukker til oktober måneds utgang. Alt er innlastet i 2 jækter og avseiler til bestemmelsesstedet ved første føielige vind. Jeg utber meg Hr. admiralens tillatelse til, at alle skonnerterne må få råtopseil og en duk til i storseilet. De vil vinne betydelig derved i vendingerne og seilassen. Eskadren har å meget flamsk linnet og seilduk, som dertil behøves. Befalder Deres HVB., at de under bygning værende skonnerter skal ha løse køyer eller brikser? Jeg kan få seilduk her til køyene, men den koster 180 rdl. for ¹lispundet. På kysten er intet å melde.

Nr. 162. Den 4de mars 1811. Hr. capitain Nissen i Friederichsværn. Kapteinens skriv av 23de f.m. har jeg mottatt. Jeg takker skyldigst for de medgitte underretninger. Kun tar jeg meg den frihet å anmode om, at jeg i mit brev av 20de oktober utba meg tilsendt 720 stk. halve ballastjern a 5 lisp. stykke. Ankommer ey kabysene hertil

i det allerseneste til medio april har jeg for øyeblikket ingen bruk for dem ved eskadren: Thi da må jeg til den tid la opprette murete kabuseer til den nye skonnerter, hvilket jeg ey har villet unnlate å tilmelde Deres HVB..

Nr. 162. Den 11te mars 1811. Til Hr. Løytnant Paludan.

Herved tilsendes Hr. prltn. tvende tollbeviser over de med proviantjakten og jækten "Venskabet" ikke medsendte provisjoner formedelst deres hastige avseiling herfra. Beviserne leveres på tollboden i Stavanger, når jakterne er ankomne og iøvrigt betales mot behørig kvittering, hva der eraktes å tilkomme den. Ved sjøkrigskommisær Wibye er jeg blitt underrettet om, at agent Kjelland ey vil selge det salte kjøttet ringere enn til 90 rdl. tønne. Denne pris er overdreven. Jeg skal gjøre anstalter for å få noe tilsendt. Imidlertid gies mannskapet flesk, om ey fersk kjøtt kan fåes. Snarest muligt forventer jeg meg en detaljert liste tilsendt over alle de provisjoner med prisene vedtegnet, som kan fåes i Stavanger. Da jeg formoder, at kanonjollerne i Stavanger "Nr. 1" og "Nr. 2" er aldeles ferdige til å fungere, så begir De Dem snarest muligt med samme og "Skarven" til Tananger og etterlever den ltn. Grove ifjor gitte instruks.

Nr. 163. Den 11te mars 1811. Til Hr. krigscancelist secretair Schrøder i Christiansand. Jeg tar meg herved den frihet å underrette Deres Velbårenhet om, at proviantregnskapet for eskadren for året 1810 er aldeles ferdig og beror hos meg. Jeg ønsker meg med et par ord fra Dem underrettet om De vil ha dem tilsendt eller ey. Briggene får endel provisjoner av eskadrens forvalter. Skal kvitteringene for samme innsendes noensteds og hvorhen? Jeg håber Deres VB. har mottatt mit skriv av 31te desember f.å. med vedfølgende pengeregnskaper?

Nr. 164. (ingen dato) Admiralens ordre av 25de f.m. og 4de d.m. mottok jeg i dette øyeblikk ved postens avgang. Jeg håber sikkert, at "Lougen" skal kunne få et baugspryd av de med den engelske prisen hertil ankomne mastetrær. Den er under losning. (Det synes, som om våre briggers rigg etc. var litt underdimensionert, da der var mange uhell med dem med brukne rær, spryd etc.. Da "Allart" ble tilbakeerobret vakte den endel oppsikt på grunn av dens so-

lidt det hva riggen angikk, forandringer, som ble foretatt i England etter dens erobring i Kjøbenhavn i 1807. (K.O.) Kanonjollene og "Skarven" i Stavanger har jeg med dagsposten beordret til Tananger. Jeg tror det riktigst likeledes å sende en skonnert derhen, da alminlig i denne havn samles alle de skip, som vil gå Jæderen forbi. Styrken er etter min formening for liten til å deles. Ey heller kan stasjonene i Tananger og Skudesnes soutinere hinanden i tilfelle av et angrep. Skal militærstasjonen i Silden besettes, ville det være godt å sende 3 skonnerter og en jolle derhen for såvitt muligt å sikre kysten. 4 av jollerne ønsker kommandanten å beholde her i byen. De resterende 4 kunne posteres 2 og 2 i utskjærene ved utløpene av fjordene.

Nr. 165. Den 16de mars 1811. Hr. kaplttn. ridder Müller.

Til gjensvar på Deres VB., s skriv av d.d. tjener behagelig underretning, at jeg for nærværende kan overlate følgende provisioner: Salt kjøtt 247 lp. 8 p., flesk 123 lp. 12 p., smør 103 lp. og 7 p., brennevin 1155 potter, byggryn 25 1/2 tønne, ertter 62 tønner og 3 skjepper salt, 4 tønner sukker, 46 lp. 6 1/2 p. ialt. 1 henseende til det hårde brødet, da kan det behøvetes kvantum bli bakt til medio mai. Kun må det suksesivt avhentes, da eskadren intet så stort lokale eier, hvor det hele parti kan gjemmes. Smørret kan leveres til den bestemte tid og jeg tror også temmelig sikkert det behøvetes byggryn. Av flesk er meg ved seneste post blitt lovet fra provideringskommissionen i Christiania et parti tilsendt. Ankommer dette innen medio mai vil eskadren kunne unnvære de behøvetes 374 lp. 1 p. og kanskje nok til å bote på det salte kjøttet, hvorav intet så stort forråd haes og ey kan fåes. Om Deres VB. ønsker det, kan det behøvetes sukker bli innkjøpt. Øl er det eneste, jeg ey vet å forskaffe. Her er stor mangel på malt i byen, da intet skip som ellers er tilfelle i vinter er ankommet hertil med denne artikkel. Jeg utber meg snarets muligt underrettet om kvantummet av provisionerne eskadren skal levere til medio mai d.å..

Nr. 168. Den 16de mars 1811. Til Justitsråd Smith i Kjøbenhavn. Nu først har jeg den ære tilfullt å kunne besvare Deres HVB. s siste skriv av 16de f.m.. Kruttet som haes til Bergens kystfor--

svarseskadre holder etter de mange prøver som jeg i den anledning har latt anstille, ey mere enn 46 fots forse. Der haes intet av 60 fots forse og intet av 70 fots forse.

Nr. 167. Den 16de mars 1811. Prov.kommissionen i Christiania. Kommissionens skriv av 5te d.m. kan jeg ey med dagens post besvare, da det endnu er uavgjort om tollkammeret vil tilbakebetale Hr. Helmer de utlagte 550 rdl. for "Lougen" og "Langeland" inntatt et parti brennevin. **Så** var det å ønske, at en med flesket kunne få et parti brennevin. Desuten skal den nordetter bestemte ekspedisjon ha betydelige provisioner herfra. Jeg har hermed den ære å tilmelde kommissionen, at jeg er utnevnt til sjef for briggen "Lougen" og at Hr. capitaine Akeleie er utnevnt som min ettermann. Tillater tiden det, skal jeg innen min avreise herfra innsende regnskapet. Kun ber jeg meg underrettet til hvem jeg skal betale resterende penger.

Nr. 168. Den 18de mars, 1811. Til admiral Lütken.

Ifølge Hr. admiralens ordre av 25de f.m. er "Nornen" og "Valkyrien" kommanderte av månedsløytnanterne P. J. Fasmer og O. Fæster uttatte til å avgis til Hr. caplt. Müllers disposisjon. Jeg har innkjøpt seilduker til disse to fartøyers løse køyer. Å få lerret til madrasserne er ytterst vanskelig og jeg har endnu ikke kunnet oppspore noe. At de under bygning værende kanonskonnerter er først ferdige medio mai for den enes vedkommende og den annen ultimo mai eller medio juni. Innen den tid kan militærstasjonen nordpå kun besettes med en kanonjolle og en skonnert, medmindre Deres HVB. befaler, at ingen skonnert skal til den tid være ved Tananger og at kuns jollene dersteds skal tjene til å beskytte de i havnen liggende fartøyer. Kanonjolle **Nr. 3** er aldeles ferdig. Månedsløytnant Dietrichson blir etter Deres HVB, s tillatelse ansatt. Alle kanonfartøyerne ved eskadren er blitt kjølhalte og istandsatte, unntagen den armerte sjalup "Skarven" i Stavanger, hvis bunn er i denne vinter oppett av orm. Den skal såvitt muligt bli reparert. På onsdag den 20de dns. kommer alle mannskaperne ombord på kanonfartøyerne og blir disse aldeles ferdige til å fungere, når Deres HVB befaler det. Kun frykter jeg ey å få full besetning ombord, da innrulleringen ey har remplasert det til matros-transporten avståtte mannskap. Vedlagt har jeg den ære å innsen-

de to søknader, hvilke jeg har tatt meg den frihet å rekommandere, da månedsløytnerne i disse tider umulig kan leve og klæ seg anstendig for denne gasje og dietpenge. Proviantforvalter Lange er en overmåte akkurat og honnet mann, men han er for engstelig til lengre å vedbli i sin post. Det er vel best, at en av de faste proviantforvaltere fra Danmark kan bli beordret hertil. De er drevne i forretningerne og det vil være en stor lettelse for sjefen.

Nr. 169. Den 18de mars 1811. Til ltn. Paludan i Stavanger.

Til gjensvar på Hr. løytnantens skriv av 14de d.m. tjener til behagelig etterretning, at "Skarven" istandsettes, dersom fartøyet er noenlunde reparasjonen verd. Jollene i Stavanger "Nr. 1" og Nr. 2; males dersom De anser dette for nødvendig for fartøyernes konserverasjon, dog kun en gang unntagen kjølgangen 2 ganger og akterspeilet aldeles sort med fartøyets navn på. Hos Hr. agent Kjelland kjøpes der 15 tønner salt kjøtt. Hr. krigskommisær Wibye har lovet meg med neste post å tilsende Dem de forlangte penger. De fornødne kontrabøker kan De rekvirere hos Hr. justitsråd Terkelsen, hvorved postportoen blir bespart. Vedlagt følger nye kjenningssignaler for dagen. Regningen for Deres reiseomkostninger til Stavanger kan De anføre til utgift i Deres regnskap, likeledes proviantskriver Jespersens med forbehold av, hva revisjonen måtte finne å utsette på den. Meg synes 1 rdl. 48 sk. er vel meget i dietpenge om dagen.

Nr. 170. Den 19de mars 1811. Til den kgl. innkvarteringskommission i Bergen.

Til Bergens stifts kystforsvarseskadre behøves snarest muligt 86 madrasser 5 1/2 fot lange, 15" brede, 86 hodeputer, 15" brede og 86 dekkener, hvilke køyklær den kgl. innkvart. komm. anmodes tjenstligst om å besørge anskaffet.

Nr. 171. Den 20de mars 1811. Til den kgl. innkvar. komm. Etter anmodning fra Hr. cap. Akeleie, som i mit sted er utnevnt til sjef for eskadren tar jeg meg den frihet å rekvirere 3 møblerte værelser med kjøkken og øvrige bekvemligheter.

Nr. 172. Den 23de mars 1811. Til provideringskommissionen i Christiania. Hr. Helmer har til tollkassen måttet betale tollen

av det til flotillen solgte sukker og da dette skjedde førend pålegget av kolonialvarer her var publisert, er det billigt, at han får tollens godtgjort. Men hverken stiftamtmanden eller tollinspektøren kan gi ordre til disse pengers tilbakebetaling. Tollkammerets desision må innhentes. Der er etter min mening ingen tvil om, at tollkammeret vil tilstå Hr. Helmer hans begjering. Jeg har derfor besluttet, såfremt det er med kommissionens vilie og for å unngå det meget skriveri, ved regningens betaling å godtgjøre ham disse penge. Hr. Helmers svar følger vedlagt. Kommissionens skriv av 9de d.m. har jeg mottatt og beklager oppriktig, at så virksomme og talentfulle medlemmer av staden skal forlate en bestilling, som de med så meget held og ære har bekledd i flere år. Jeg skal snarest muligt innsende mot pengeregnskap. Her oppholder seg for nærværende tid ingen av provideringskommissionens skip. Innen kommissionen aldeles ender deres forretninger, håber jeg de besørger hitsendt et parti flesk og brennevin.

Nr. 173. Den 25de mars 1811. Krigskommissær Wibye.

Til fornøden underretning tilkjennegies herved Hr. sjøkrigskommissæren, at det kgl. adm. og kom. col. har tilstått styrmennene på skonnerterne 19 rdl. månedtlig gasje istedenfor som hittil hadde 10 rdl. og det såvel for den forbigangne som tilkommende tid. Likelædes meddeles, at matros Anders Svensen Lyknes av Bergens distrikt, Stavanger by nr. 4 er avgått fra kanonfartøyerne i Stavanger og befarnes matros Anders Guldbrandsen, Bragnæs distrikt løpenummer 110 ansatt i hans sted.

Nr. 174. Den 25de mars 1811. Til admiral Lütken.

Alle skonnerterne har fått topseil forut og en duk til i storseilet. Køykjerne til "Valkyrien" og "Nornen" håber jeg å få ferdige i denne uke. De nye skonnerter får brikser inntil videre. De gamle køykjerne kan der bli brukt. I tilfelle Hr. admiralen befaler, at eskadren skal levere de fornødne proviantsorter til Hr. kaplt. Müller, er det nødvendigt, at en sum penge dertil blir anvist. Capt. Akeleie og sjøløytnant Weideman ankom hertil den 23de d.m.. Den siste leverte jeg Hr. admirals ordre. Med dagsposten har jeg mottatt melding fra Hr. ltn. Paludan i Tananger, at to fiendtlige brigger jagde med deres fartøyer en jakt på land østenfor Obre-

stad og at de holdt det gående 1 a 1 1/2 mil kryssende sønnenfor skjærne.

Nr. 175. Den 25de mars 1811. Den 25de mars rekvirerte på arsenalet den nødvendige ammunisjon til jolle Nr. 5.

Nr. 176. Den 25de mars 1811. Til ltn. Paludan i Tananger, Hr. løytnantens rapport av 20de d.m. har jeg mottatt i dette øyeblikk. Jeg er tilfreds med alle de anstalter De måtte treffe til mannskapets helbreds konservasjon. Kun må den kgl. kasses tarv såmeget muligt aktes. Det gjør meg meget ondt, at De ey heller med denne post får de fornødne penge tilsendt. Min skyld er det ikke. Krigskommissær Wibye hadde bestemt lovet meg dem og da jeg nu idag ba ham ey å glemme dem, svarte han: "Jeg har ingen!" Tiden tillater ikke å gjøre de fornødne anstalter desangående. Jeg selv har ingen. Lån inntil videre, hvis De kan få kjøpt salt kjøtt, malt og humle såmeget De behøver til billigste priser. To haubitsere skal jeg snartest muligt sende Dem.

Nr. 177. Den 28de mars 1811. Hr. foged Høggh Sandvigen.

Til gjensvar på Hr. fogdens skriv av 6te f.m. tjener til behagelig etterretning, at møllersvenn Gunnar Johnsen ey har vært ansatt på kanonfartøyene under min kommando. I henseende til Michael Torjersen Kleiberg, da er han for nærværende i engelsk fangenskap.

Nr. 178. Den 28de mars 1811. Til Hr. generalmajor v. Hoff.

Til eskadren behøves følgende sortementer til komplettering: 24 stk. fyllte 24 pundes kardedsker a 8 pund krutt, 100 stk ledige 24 pd. papirkardedsker, 3000 stk. skarpe pistolpatroner, 100 stk. flintestene til geværene, 120 stk. pistoler, 120 stk. sabler, 1260 stk. løse patroner, hvilke bes må bli beordret utlevert av arsenalet mot vedkommendes kvittering.

Nr. 179. Den 30te mars 1811. Kommissionens tilbud å vedbli bestyrelsen av deres anliggender her i Bergen skulle jeg med fornøyelse ha antatt, da intet er meg kjærere enn å kunne virke til det almindeliges vel. Men min militære stilling er forandret. Jeg har mottatt briggen "Lougen" og avseiler om kort tid herfra. Til Hr. cap. Akeleie skal jeg overlevere min kommando som sjef for Bergens kystforsvarseskadre. Den forrige provideringskommission hadde lovet meg å hitsende et parti flesk og brennevin, hvilket jeg øn-

sker snarets muligt. Likeledes trenger eskadren høylig til malt, da der av denne artikkel her intet er å få. Jeg har bedt om å få 100 tønner tilsendt. Undertegnet Bielke.

Til Hr. krigskommisær Wibye den 1ste april 1811.

Det kgl. adm. og kom. col. har under 12te mars tilstått alle over- og underordnede proviantskrivere på de kgl. fartøyer og sjødefensjonen fra 1ste mars d.å. og inntil videre 64 sk. daglig i dietpenge istedenfor 48 sk., hvilket herved kommuniseres til bekjentgjørelse og etter levelse.

Til Hr. kapt. ltn. Müller.

Foranlediget av Deres VB.,s forespørgsel om en månedsløytnant kunne unnværes fra eskadren til annen H.M.,s tjeneste under Deres anbetroede kommando gir jeg meg herved den frihet å berette, at jeg ifølge ordre fra kontreadmiral Lütken av 11te f.m. har tillatelse til å avlevere samme, når rekvisjonen fra Deres VB. skjer. Behag å oppgi, hvem De finner så bekvem, så skal samme bli antatt og avgitt av meg til Hr. kontreadmiralen og rekvisisjonen ifølge ordre bli anmeldt. Senere står tilføiet "Ble ikke avsendt".

Hr. krigskommisær Wibye, Udatert.

At kaptein av koffaridflåten Adam Merotias den 1ste april d.å. er antatt som månedsløytnant og ansatt som sjef for jolle "Nr. 1" istedenfor forhenværende månedsløytnant Brun, som den 1ste mars har erholdt avskjed av H.M.,s tjeneste bekjenntgjøres Dem herved. Likeledes er til de på stablen stående kanonskonnerter under 4de d. n. antatt som månedsløytnanter og sjefer kaptein av koffardiflåten Mølbak og Henrik Berle Smith, hvilket herved bekjenntgjøres.

Tjenstligst. Akeleie.

Kaptltn. Stibolt den 8de april 1811. Med skipper Niels Olsen har jeg mottatt til den herværende eskadre de fra Deres VB. hitzsendte 35 ruller ravnduk og 25 ruller flamsk linnet. For min mottagelse følger innlagt kvittering til forvalter Fleischer. Til skipperen har jeg betalt frakt med 12 rdl. og salario 2 rdl., for at han hva dette angår intet videre har å fordre.

Erbdigst rapport av 8de april 1811.

Ifølge ordre av 25de f.m. har sekondløytnant ^{Anders} Bondaroff avgått fra eskadren og avlevert jolle "Nr. 5" til sek. ltn. Lavetz, som ifølge

denne omskiftning vil få kommandoen over en ved Silden stasjonert divisionsjolle, som den 15te d.m. ifølge forhen erholdt ordre er be-
setmt til å avgå med førnevnte jolle og skonnert "Odin", ledet av
månedsløytnant Ryeberg.

2. Den 1ste april er forhenværende koffardikaptein Marelius antatt
som månedsløytnant i H.M.s tjeneste og mottatt kommandoen over jol-
len "Den gode Hensigt" istedenfor forhenværende månedsløytnant Brun,
som den 31te f.m. ifølge tillatelse erholdt avskjed av tjenesten.

(Akeleie skriver svert slusket og kaller b.a. månedsløytnanten
både Marelius og Merotias og ansetter ham både på Nr. 1 og på "Den
gode Hensigt" TKO). Likeledes den 4de er antatt til månedsløytnant
kaptein Mølbak og Henrik Berle Smith i hensikt å ansette dem til
de på stabelen stående skonnerter, hvorav den førstes takkelasje nu
vil komme i arbeide og har jeg utnevnt Mølbak som sjef for samme.

3. Månedsløytnant Lassen, førende jolle "Nr. 2" og m.ltn. Heyberg, fø-
rende jolle "Nr. 4", hvorav den første får kommandoen ved forpost un-
der Tuerøya i Solsvigen såvelsomsom m.ltn. Paulsen, førende kanonjol-
len "Den 16de mai" og m.ltn. Merelius, førende jollen "Den gode Hen-
sigt", hvorav den første får kommandoen over forposten ved Korsfjor-
dens utløp på nordre side i Hokkelsund vil den 12te d.m. innta de-
res stillinger.

Fra skipper Niels Olsen, førende provideringskonnert "Nr. 30" er av
materialregnskapsføreren imottatt de til eskadren sendte 35 stk.
ravnduk og 25 stk. flamsk duk, hvorfor kvittering med dagsposten er
avsendt til kap.ltn. og ridder Stibolt, stilet til magasinforvalter
Fleischer i Christiansand. Følgende rapprt har jeg med denne post
mottatt fra ltn. Paludan: "Etter innkomne rapporter er tvende fartøy-
er, en slup, hjemmehørende i (Ikke utfyllt av Akeleie, TKO) og 1 slup
til, tatt under Ekersund av den der stasjonerte fiendtlige brig! El-
lers er intet fiendtlig her under kysten eller nordenfor av de hit-
komne skippere fra Trondhjem observert.

Til kontreadmiral Lütken. Den 8de april 1811.

Jeg gir meg herved den ære å erkjenne mottagelsen av Deres HVB, s
meget respektive av 29de mars, som skal bli de herværende offiserer
bekjentgjort og har jeg herved den ære å bevidne disse månedsløyt-
nantes skyldige takk for tilstått grasjale. Likeledes er mottatt

de tvende meget resp. av 1ste april innlagte tillegg til kaperføreres instruksjon av 11te april 1810, som av meg skal bli bekjentgjort. Angående proviantskriver Jespersens ansettelse til selv å føre regnskapet i Stavanger, da er her med posten ingen ordre derom, men av stasjonens forrige sjef (Akeleie skriver "Chief".TKO) Hr. pr.ltn. Bielke således arransjert, da proviantforvalter Lampe ikke var å formå til å imotta ansvaret for samme på grunn av den lange avstand, hvor han intet personlig tilsyn kunne ha over det, som han var ansvarlig for. Jeg formoder, at Deres HVB. alt er tilmeldt av pr.ltn. og ridder Bielke, at skonnert "Hother", ført av månedsløytnant Mejer ble detasjert til Tananger den 31te mars om morgenen, innen jeg mottok kommandoen, men formoder, at han ikke var ankommet den 3die, da sekondløytnant Paludan ikke har meldt om samme og der i de dage falt sydvind som dog var meget omvekslende. Hr.kap.ltn. Müller har av meg begjært den ved stasjonen værende slup "Svanen", som for nærværende står under reparasjon og ventes ferdig i denne uke. Da jeg for det første, inntil styrken formeres, anser den ved Silden værende avdeling av eskadren mere enn en "sutinence" for de på den ene side av Stadt samlede skip enn gjørlig å konvoiere, så vil jeg herved ærbødiggst fremføre en begjæring fra sekaltn. Lavetz, som kjenner det lokale nøyere, om han må gies ved stasjonen en seilbåt og en månedsløytnant til å rekognossere og med samme oppføre og inspisere de på Stadt brukelige telegrafer. Her i byen finnes en østlandsk båt med seil, om samme må kjøpes. Jeg har latt den etterse og befinnes temmelig god og skal seile godt. Prisen er 400 rdl.. Jeg tror, at den vil gjøre god tjeneste. De ved eskadren stående månedsløytnanter og proviantforvalter Lampe skal av meg bli bekjentgjort Deres HVB, s ordre. Månedsløytnant Dietrichs som skal ifølge ordre dags dato suspenderes og bli innaktiv.

Hr. revisor Schrøder i Christiansand den 8de april 1811.

Med månedsløytnant Bruns avgang den 31te mars og Adam Marilears tilgang som månedsløytnant i den førstes sted den 1ste april og likeledes Smiths og Mølbak, tilgang som månedsløytnanter den 4de april d.å. (Akeleie bruker en slags telegrafstil, som en undertiden må utfylle.TKO). Mit pengeregnskap for første kvartal skal

sendes med neste post.

Til hr. kap.ltn.Stibolt,Ridder,Den 8de april 1811.

Kommunikasjon om imottagelsen av 35 ruller ravnduk og 25 ruller flamsk linnet med skipper N.Olsens førende provideringskonnert "Nr. 30".Kvittering sendt magasinforvalter Fleischer i Christian-sand og frakt og tollbodomkostninger betalt med 14 rdl.Akeleie.
Hr. ltn. Paludan i Tananger den 8de april 1811.

Mottatt Hr. løytnantens rapport av 3die d.m. tillikemed proviant-ekstrakt for mars.De såkallte bemanningslister er intet uten be-manningsekstrakter.De behager altså snarest mulig å innsende samme med behørig akkuratesse.

Admiralens skriv om pr.ltn.Jespersen.Brev til denne.

Når den kommanderendes desision om Hr. pr.ltn. Jespersens anset-telse innløper,såvel som den av Hr. pr.ltn,ridder Bielke fordre-de kausjon for mulig mangel,som kunne finne sted,så vil den skrif-tlige ordre ikke mankere og har da Hr . prltn. Jespersen å inn-komme med underdanigst søknad om hva han tror å kunne tilkomme, som av meg skal bli rekommandert til admiralen.Kopi av ltn.s rap-pørt har jeg tilstillet den kommanderende og det skal glæde meg, om hans anslag denne gang mislykkes.(Akeleie mener formentlig fi-enden.TKO).Jeg vil som forhen anwise årvåkenhet og formoder da De nu vist må ha fått"Hother" til Deres divisjon,ikke oftere så-dant forsøk skal lykkes fienden så godt.Likesom jeg herved vil gjøre Dem oppmerksom på H.M.s parolbefaling,at når noe av viktig-het inntreffer,da å rapportere dette med første post det fore-falne til H.M. likemed den,De sender meg.Det glæder meg,at De er forsynt med proviant.Bemanningslisten for"Hother" forventes med de øvrige innsendt.Hermed sendes kommunikasjon om proviant-skrivernes diet og avansement.og tilståelse til månedsløytnanter til mundur og til de eksaminerte styrmenn å nyte 4die styrmanns-gasje samt tillegg til regnskapsførernes instruks av llte april 1811.(Dette med munderingen var et sårt punkt dengangen.Offisere-ne fikk streng ordre om å ha på seg uniform i møte med fremmete skip.Ellers,har en inntrykket av,gikk de som de selv hadde lyst til.TKO).

Krigskommisar Wibye den 8de april 1811.

Det kgl. admiralitetet har under 8de d.m. tilstått de iblant regnskapsførerne, som har styrmanns patent 4de styrmannsgasje 10 rdl. månedlig fra åpningen av dette års kampagne. Ifølge admiralitetets ordre er månedsløytnant Dietrichson suspendert og satt ut av aktiv tjeneste fra d.d. inntil videre, hvilket herved kommuniseres til etterretning. Da det er bestemt, at de til utpostene stasjonerte joller avgår den 12te d.m., "Odin" og jolle "Nr. 5" den 15te d.m., så anmodes Hr. krigskommissæren om å underrettet meg, til hva tid det faller Dem beleiligt å utbetale mannskapets gasje.

Til Hr. generalmajor v. Hoff, kommandant på Bergens festning den 9de april 1811.

Jeg gir meg herved den ære å tilmelde Deres HVB., at den 15te d.m. er et detasjement av 1 jolle og 1 skonnert bestemt til å avgå til Silden under sekondløytnant Lavets kommando. Jeg ønsker til samme tid å kunne motta det avsjefen for Norges flytende defensjon, Hr. kontreadmiral Lütken, belovete detasjement av 20 soldater, som må medgies behørig armatur og ammunisjon. Den 12te er to joller bestemt til nordre forposter ved Solsviken og de til den søndre ved Håkkelsund, som var blitt assistert av en skonnert, som etter posternes inntagelse returnerer til Bergen.

Hr. Stiftamtmann, ridder Bull den 9de april 1811.

De kanonfartøyer, som detasjeres nordetter til Silden avgår herfra den 15te d.m., så jeg må ærbødigst utbe meg av Deres HVB å holde skyss, slik at der i påkommende tilfelle kan rapporteres det nødvendige.

Hr. Amtmann Vibe den 9de april 1811.

Da jeg av Hr. stiftamtmannen Bull har rekvirert holdt skyss imellem Silden og Bergen for i påkommende tilfelle å kunne rapportere den nødvendige, vil jeg ikke unnlate herved å tilmelde Deres VB. Da der til Stadtlandet er anbrakt 4 telegrafister, som foruten eget tøy og provisioner medbringer signalflagger med tilhørende linegods og blokkverk, må de forundes skysspæss for tvende båter. (Akeleie har en frisk stil uten dikedarer, Han bruker ikke uttrykket "At han tar seg den frihet etc." Uttrykket er også uriktig rent militært sett. En tar seg ikke friheter likeoverfor overordnede. TKO).

Til Hr. kontreadmiral Lütken. Den 15te april 1811.

Jeg gir meg herved den ære å erkjenne mottagelsen av Deres HVB, s ærede resp. av 8de d.m. med kommunikasjon om tilsendte seil såvel som innlagte H.M., s parolbefaling, som av meg skal bli kommunisert og fulgt. Da den grunn ved Bergenhus festning, hvor forhen såvel kutteren "Svanen" har stått under reparasjon, som alt av den herværende formann under reparasjon havendes småfartøyer av flotillen og dertil brukendes trømmaterialer, nu må ryddiggjøres og rømmes på grunn av, at et batteri på hans sted skal anlegges og intet sted H.M. tilhørende er her, så innstilles til Deres HVB om, når bekvemt sted kan fåes, samme da må leies, da den jevnlige reparasjon av flotillens rofartøyer gjør samme uunnverlig. På grunn av ltn. Paludans begjæring har jeg tillatt, at noen av "Hother"s mannskap må bli ombyttet med bedre sjøfolk av kanonjollernes. Det blir også en nødvendighet å få noen av de til de nye skonnerters mannskap ombyttet med sjøfolk her av byen, da de ellers vil få så altfor mange usjøvante og hvorom jeg med Deres HVB, s tillatelse vil henvende meg til innrulleringsjefen Hr. kommandørkaptein Fries. Underlagt sendes Deres HVB, s ordre av 18de mars med påtegning av meg og ltn. Paludan, da samme ordre ved Hr. pr. ltn. og ridder Bielke er de øvrige herværende faste sjøoffiserer bekjent. Likeledes fremsendes ekstrakt av mit pengeregnskap for forrige kvartal og til revisionen innkommer med denne post mit underdagnig avlagte regnskap med bilag. Etter en igår hertil innkommen skippers beretning skal en galeas, en skonnert og en slup som akttet seg nordetter være tatt av fienden under Jederens sydlige pynt i forrige uke, men han viste ingen bestemt dag og så usikre, som sådanne etterretninger ofte er, vil jeg dog ikke unnlate å i innberette samme.

Ærbødigst rapport av 15te april 1811.

Jeg har herved den ære å innberette, at de tvende på fjordene bestemte forposter inntok den 12te dns. deres poster og avgår sek. ltn. Lavetz med sin havendes kommando og behørende telegrafister imorgen om vind og vær tillater det. De tilstøtte 20 mann soldater er av meg hos generalmajor v. Hoff rekvirert og følger. Da den nye jolle "Nr. 5" holdt seg lekk etter avløpningen og jeg

frykter for, at noe kan inntreffe på samme, så den ble kjølhalt, hvorved noen bord var årsak til samme lekk. De ble utbedret og lekken stoppet. Kutter "Svanen" er nu kommet i vandet og det er blot å sette opp de innvendige apteringer for å få den ferdig om noen dage. Etter innkommet rapport fra sek. ltn. Paludan er skonnert "Hother" ført av månedsløytnant *Mejer* innkommet til stasjonen ved Tananger den 10de d.m. om morgenen og har jeg ifølge hans gjorte forespørsel tillatt, at denne skonnert må likesom ifjor konvoiere langs Jederen de koffariskip, som trenger til konvoi, anbefalende tillike størst mulig forsiktighet og konduite. Av en rapport fra kommandanten for kystvernet innkommet til generalmajor v. Hoff sees, at en fregatt og to mindre fartøyer i otte dage har hatt krysserstasjon under Stadtlandet uten å ha utpvet noen fiendtlighet og formoder jeg, at de mindre fartøyer er fregattens, da ingen av de hitkomne nordfra har sett noen av dem og altså blot etter værlaget og omstendighetene har vært utsatte. Lovrigt er her på kysten intet fiendtlig observert, som jeg finner grunn til å rapportere.

Hr. Krigskommissær Schröder den 15te april 1811.

Herved gir jeg meg den ære å tilsende mit regnskap fra forrige kvartal tillikemed bilag. På regnskapet er anført en slede, som på mangel av sne måtte ettersettes og som så hastig jeg kan få den, skal selges og i regnskapet anføres.

Hr. Krigsård Langeland i Christiansand Den 15te april 1811.

Tilsender kvittering in duplo for 400 stk. sekker, hitbrakt med skipper Østvold.

Til Hr. Løytn. Paludan i Tananger den 15te april 1811.

Deres rapport av 10de mottatt. De rekvirerte penge skal bli Dem tilsendte, men idag er krigskommissæren på landet. Likeledes skal den fornødne ammunisjon bli rekvirert og tilsendt. Det tillates, at skonnerten ombytter noen av sine folk med jollene. Ved omskiftningen innsendes listen. Likesom ifjor konvoiere skonnerten langs Jederen de fartøyer, som trenger samme, men pålegges den kommanderende offiser å bruke all forsiktighet og konduite, korresponderer med telegraf, så at han ikke faller i fiendtlig overmakts vold. Rapporter, som De tror er viktige i henseende til de under

Jederen tatte fartøyer. Hermed sendes H.M.,s parolbefaling om at der i serdeleshet skal observeres amerikanske og andre nøytrale nasjoners skip. Skulle De, når jeg sender ammunisjon, har forråd av malt og humle, da sendes hertil, hva De kan unnvære.

Hr. Krigskommissær Wibye, Den 18de april 1811.

Kommunikasjon om, at dette års antatte og fremdeles antagne månedsløytnanter tilsendes et grasiale på 40 rdl, i betraktning av klars kostbarhet. Begjæring om å tilsende ltn. Paludan ennu 3000 rdl, foruten de før imottatte 2000 rdl, fremmes.

Til de høye deputerte i sjødefensionen i Bergen den 19de april 1811. Jeg har herved den ære å erkjenne mottagelsen av meget respek, skriv av 18de d.m. fra sjødefensionens høye députerte i Bergen angående de 30 sjøfolk, som jeg ønsket til de nye skonnerters besetning og beklager, at jeg ved nøyaktig mønstring av mannskapet på de kanonfartøyer, som ved eskadrekommandoens overlevering til meg ble presentert, ikke har sett mulighet for å omå skifte noen, hvorved førmtalte skonnerters mannskap kunne bli forbedret i hensikt til befarehet uten at samme vil ha skadelige følger og den utfordrede tjeneste av kanonfartøyerne ikke kunne oppnåes. Det skulle gjøre meg vondt, om det av meg brukte uttrykk: Ubehagelige følger i flere henseender, skulle være hentydet til annet enn den mening, hvor det av meg er brukt, hvorfor jeg skylder meg selv med Deres HVB.s tillatelse å opplyse samme: Adskillige av de på kanonflotillen kommanderte og utstasjonerte mannskaper, som forstår noe av tømmermannsarbeide har av meg på byggmesterens derom gjorte begjæring, erholdt tillatelse til å assistere på verftene ved de nye skonnerters bygning, da de har vanskelig for å få folk. Manglen ville bli føleligere om flere ble til flotillen kommandert uten å regne med, at en flink tømmermann ikke alltid er tillike en god matros, hvorved skonnertene taper i henseende til mannskapets sjøbefarenhet. Og et uheldig utfall av en affaire som man ikke kan forutse, kunne gi håndverkerne nok å bestille for å få kanonfartøyerne dyktige igjen. Den engang inngitte plan om skurers oppbygning for å sutinere den beordrede eskadre i vintermånedene kunne vel og komme til utførelse, hvorved tømmermenn kunne komme til å behøves. Disse

tanker, henvendt til H.M., s tjenestes befordring brakte meg til å bruke et uttrykk, som om jeg har vært heldig nok til å forklare, alltid skal glæde meg.

Hr. ltm. Paludan den 20de april 1811.

Jeg har mottatt ltms. rapport av 12te d.m. med innlagte lister over mannskapet ved divisjonen. Med Hr. Poul Torbjørnsen Flogstad avsendes til bruk for flotillen i Tananger de to haubitser og den rekvirerte ammunisjon. Det manglende laderedskap til samme, må De la forferdige, 20 stk. hårdükskarduser og ? (uforståelig orð TKO) sendes, hvorfor bes remittert kvittering med offisers attest. De begjærte 3000 rdl. har jeg rekvirert hos krigskommissæren, som jeg formoder han hastigst vil sende Dem.

Til Hr. kapt. ltn. Stibolt, den 20de april 1811.

Avsendt konossement over 500 vog fisk, 48 vog lys og 20 tønner tran, som avgik i provideringskonnerter "Nr. 43" til Christiansand for derfra å sendes til Fredriksvern.

Hr.-kontreadmiral Lütken, Jeg gir meg herved den ære å tilmelde Deres HVB., at sekltm. Larentz med jollen Nr. 5 og skonnerter "Odin" avseilte herfra den 17de om morgenen til sit bestemmelsessted. For å rumme såvel jollens mannskapskøyer som de 20 menige soldatesque og underoffiserer med deres tøy, fraktet jeg her et lite dekkfartøy. Sekltm. Sneedorff ankom hertil den 18de og er jeg for den assistanse meget forbundet. Dokter Bauer er tatt til stasjonen ved Silden. Etter siste rapport fra forpostene er intet fiendtlig å innberette eller noe av betydning, som jeg kan ha den ære å tilmelde. En galeas fra Kjøbenhavn og en slup fra Fanø er ankomne hit.

Hr. krigskommissær Wibye, den 23de april 1811.

Kommunikasjon til krigskommissæren om, at alle månedsløytnanter som ikke har fått 40 rdl. til munderingsanskaffelse kan utbetales samme.

Hr. generalmajor v. Hoff. Den 24de april 1811.

Til eskadren behøves etterfølgende sortementer til komplettering: De to skonnerter til Nordland: 170 stk- 24 pundsfengrør, 2000 skarpe geværpatroner, 50 geværflintestener, 30 bunter lunter, 1 pund fint krutt, hvilket ombes måtte bli beordret utlevert av ar-

senalet mot vedkommendes kvittering.

Hr. Capitain Nissen. Den 27de april 1811.

Kommunikasjon om, at der med Nr. 43 er avsendt til kapltln. Stibolt til videre befordring 500 vog fisk, 20 tønner tran, 60 vog lys og med Nr. 29 til Fredriksvern 400 vog fisk, 56 vog lys og 20 tønner tran. Konossement på det siste medfulgte.

Hr. kommandør Fries. Den 26de april 1811.

Til provideringskonnert N. r 29, ført av Aanen Jakobsen er etter begjæring avgitt fra eskadrens matroser av Bergens distrikt nr. 16, Axel Thorsen Bakke istedenfor den styrmannen, han forhen hadde, som for sykdom skal ha fått tillatelse til å reise hjem, hvilket dog ikke var anmerket på hans folkeliste, noe som jeg ikke vil unnlate herved å tilmelde.

Til den forhenværende provideringskommission for Norge den 27de april 1811.

Jeg har hermed den ære å tilmelde, at skonnert Nr. 36, ført av Bendt Christophersen er hertil lykkelig ankommet og har proviantskriver Lampe mottatt de til eskadren kommende 100 tønner flesek og 36 tønner brennevin. De med samme sendte 100 tønner malt er av Hr. Friele mottatt til brygning for eskadren og utber han seg bestemmelse av prisen, såvelsom en billig frakt, som han ifølge den her forhenværende sjef, Hr. prltln. Bielke tror å være med den høye kommissions tillatelse akkordert og villig til å betale. Brennevinet var ved mottagelsen på noen få tønner lekkasje, som formodentlig er skjedd ved transporten til skipet, da der på tønnerne ikke kan sees noen støtning. Men i det underliggende malt hist og her sportes fuktighet. På flesket var såmeget forskjell på tara av tønnerne, at den sedvanlige måte å utta enkelte tønner til veining, hvorav ved mottagelsen ble uttatt 6 stk, ikke kunne brukes, da alt for stort tap ville oppkomme, når en på stasjonen værende ved imottagelsen av enkelte tønner, treffer på de meget tykke og i netto vekt lite vektige tønner. Konossementet gir jeg meg den ære å tilbakesende påtegnet for mottagelsen av vedkommende.

Til den kgl. provideringskommission i Norge. Dato mangler.

Jeg gir meg herved den ære å erkjenne imottagelsen av korrespondansen mellem kommissionen for Norge og min formann som sjef for

eskadren Hr. prltn. og ridder Bielke og jeg er meget forbundet for den tiltro, som den høye kommission viser imot meg, Det skal altid være min plikt av ytterste evne å virke til H.M.s, s tjeneste såvel som fedrelandets tarv, som i mine øyne alltid må bli uadskillelige og om jeg heri kan være heldig, har jeg oppnådd mit inderligste ønske. Forut innser jeg to vanskeligheter som møtes: Det første er de daglig stigende priser og det annet, at jeg inngår i ett fag, hvor jeg er begynner, imot at min formann i flere år har virket med hell. Dersom jeg altså, som jeg håber ved flid kan oppnå det siste, skal ingen møye bli spart og utber jeg meg den høye kommissions underretning om det jeg kan være til tjeneste med, som alltid med nøyaktighet ufortrødent skal bli iaktatt. At jeg har mottatt til eskadren under 28de f.m. tilsendte provisioner fra skonnert nr. 36 har jeg gitt meg den frihet å tilmelde den forhenværende provideringskommission for Norge og har sammes skriver B. Christophersen ifølge skriv av 19de f.m. meldt seg ved stiftet for å innta magasingods for Trondhjem. Innen samme ordre kom meg ihende sendte jeg ifølge begjæring fra visekommandanten i Fredriksvern 20 tønner tran, 500 vog fisk og 48 vog lys for ved capt. ltn. og ridder Stibolt å bli besørget videre til Fredriksverns verft. Likeledes skonnert Nr. 29, ført av Arne Jakobsen til Fredriksverns verft med 20 tønner tran, 400 vog fisk og 56 vog lys. Herved fremsendes liste på de av provideringskommissionens fartøyer som seiler, etter at jeg har overtatt kommandoen og som har vært eller er i Bergen og i anmerkningerne sees hvilke av skipperne har fått min anvisning til stiftet med penge utbetalte. Derav er Hendrik Holm, førende briggen "Martha", som skulle gå til Trondhjem med kornvarer, men var så uheldig å støte på grunn her nordfor nu kommet hit til Bergen og må kjølhales. Hans last er ute og skal jeg hos skipsbyggmester Rolfsen pådrive hans reparasjon så meget som muligt og i alle tilfeller påse kommissionens tarv og om behøves assistanse fra eskadren med et par tømmermenn, som det er trangt med her på verftene. Galeasen "Anne Sophie", ført av Johs. Christian Madsen er ifølge ordre fra visestatholderskapet igjenem sjefen for Norges flytende defensjon Hr. C. A. Lütken større enn tillatt kornskip til å utklarere. -24 commercelster, inntar

privat ladning for å gå østeretter, hvorom jeg nærnere skal gi meg den frihet å underrette. Hr. Aanen Jakobsen, førende "Nr. 29" er idag fra flotillen assistert med en mann istedenfor sin forhenværende styrmann av Stavnager hovedrulle Thomas Carlsen, som han sier å ha frigitt formedelst skrubelighet, da han skulle gå til Trondhjem, omennskjønt intet var anmerket herom på folkelisten her eller i Trondhjem, så anser jeg sådant i alle henseender lovstridig og farlig for farten å få et mindre pålitelig mannskap i den tidlige vårårstid sålangt nord, da det i påkommende vondt værlygt er umuligt å redde skip og ladning, hvorfor jeg herved anser det for min plikt å annelde skipsførerens utilladelige fremgangsmåte. Det har jeg gjort til enrulleringsjefen. Jeg er meget forbunden for den med skonnert Nr. 36 tilsendte proviant og malt og tror jeg å kunne være forsynt for en tid når unntas et par hundrede tønner malt og dertil hørende humle og senere her noe slat kjøtt, da jeg ikke tør gjøre regning på, hva der kan fåes ned nedsaltning. Angående de 100 tønner malt som av Hr. Fries nu er mottatt venter jeg om kommissionen overlater samme for prisen øster-at den ikke vil overstige den pris av 18 a 20 rdl. som i forrige måned her ble betalt for malt, hvorved da bryggerne ble forpliktet til å holde prisen for øllet etter lisitasjonen. I annen fall vil han forhøye samme.

Hr. konfreadmiral Lütken. Den 29de april 1811.

Jeg har herved den ære å anerkjenne mottagelsen av HVB, s ordre av 15te mars, 2den april og 12te april. Kommunikasjonen hadde to resp. ordrer av 15te d.m., som jeg alle mottok den 23de d.m., likeså kommunikasjonen av 22de, som jeg mottok med siste post og som skal av meg og underhavende bli etterlevet samt bekjentgjort underhavende offiserer. Briggen "Lougen" og "Langeland" avseilte herfra den 28de om morgenen kl. 5 og da jeg hadde etterretning om, at capitain Holm med de 6 danske brigger lå på Høye Varde, så avgik underkanonermath av 3die klasse nr. 214 Lorentz Holst med briggen "Lougen" for ifølge ordre å overtre på briggen "Allart", hvilket av meg er kommunisert sjefen for samme Hr. kap. ltn. og ridder Hagerup. Ved tapet av denne mann har jeg mistet den eneste artillerist og regnskapsfører, som her ved stasjonen kan veilede regnskapsførerne og ha den høyst nødvendige oppsikt med artilleriet foruten at han

hadde regnskapet over de herværende materialer, som nu er avleverte til en annen regnskapsfører på kanonjolle "Nr. 1" ved navn Osenbrock av god familie her i byen. Men jeg har fundet det nødvendigt å la ham stille 400 rdl, s kausjon. Var det muligt å bekomme en duelig artillaerist og regnskapsfører i hans sted, ville tapet av denne være opprettet. Fra ltn. Lavetz er innkommen rapport av 25de, da han kom til Moldøya med sin havendes kommando og vil signalstengerne være reist og ferdig til å fungere den 27de på denne stde imellem Stadt og Moldøya. Ellers er intet fiendtlig sett der. Alt er vel også ved Tananger og de tvende forposter. Skonnerten, som var ventet fra stablen i denne måned blir ikke ferdig fra samme førenn 9 de mai, men da skal alt være ferdig fra verftet. Den annen vil formodentlig bli ferdig til sist i mai. Jeg beklager meget, at de forventete ballastjern ikke er komne, da her i byen ikke er et eneste å få og stentar altfor meget rum bort i de små og under dekket lave fartøyer. Da "Odin" skulle gå til stasjonen ved Moldøya forlangte den her i byen værende kjøpmann Nagel de i samme skonnert værende 79 stk. ballastjern, som var utlånte til ballast i H.M, s tjeneste siden 1ste mai 1808. Da samme ikke kunne skje, forlangte han dem betalte med 24 spd. pr. skippund på grunn av at han måtte kjøpe ballast til en ham tilhørende galeas, som i transport med mere fra verkene ville bli så dyr og den tid, de ble utlånte, ble samme ham akkordert. Fra provideringen i Christiania har jeg til eskadren imottatt 100 tønner malt, 100 tønner flesk og 36 tønner brennevin. Uaktet at såvel til "Lougen", som kapt. ... ekspedisjon er utlevert adskillige provisioner tror jeg å være forsynt til eskadren for denne sommer, når unntas malt og humle som jeg ved provideringskommissionen i Christiania har rekvirert.

Ifølge begjæring fra visekommandanten i Fredriksvern har provideringskonnerter "Nr. 43" som hadde kobber med til Christiansands verft inntatt et parti fiks, tran og lys til Fredriksverns verft og som til kapt. ltn. Stibolt er adresserte til videre befordring. Likeledes prov. skonnert "Br. 29; har inntatt et parti av samme varer dirrkte til Fredriksvern. Den sistes fører har ved eskadren forlangt assistanse av to mann, men på grunn av at han i februar ga sin styrmann, hjemmehørende i Stavanger, tillatelse til å rei-

se hjem og gik selv 4de til Trondhjem, ble han fra eskadren forsynt med en mann, som jeg har imottatt kvittering for og da ingen anmerkning for denne manns avgang på folkelisten er gjort, har jeg innberettet dette til kommandør Friess. Hermed følger forhen-
værende månedsløytnant Bruns deposita. Ved avseilingen er fra kam-
merjunker Bielke meg tilsendt tvende forseglede pakker, innehol-
dende proviant-og pengeregnskapet for 1810, der-om de i posten
bkir medtatt, av meg skal tilsendes revisionen.

Til den kgl. innkvarteringskommison, Bergen den 2den mai 1811.

Til eskadren behøves den 9de d.m. 44 madrasser 5 1/2' lange, 15" brede, 44 stk. hodeputer, 15" brede og 44 dekkener. Et like antal av ovennevnte køyetsøy vil behøves til medio mai og som herved tjenstlig anmodes om ved den kongelige innkvarteringskommissions gode forsorg må bli anskaffet.

Til Hr. generalmajor v. Hoff. Udatert.

Etter innkommen rapport fra vedkommende skal en slave, navnlig Brueland, ha funnet seg leilighet dertil ved hjelp av en krum spiker flere gange å oppdirke den for fregatterne hadde kjøttkjeller på slottet og derav borttatt flekk og sukker. Da privoantforvalter Lampe er for disse proviantsorter ansvarlig, så er det min ærbødigste begjering om denne slave på det nøyeste må oppgi, hvor stort kvantum av hver sort han således har borttatt, så at samme forvalter kan få det godtgjort i sitt regnskap. Likesom og for å forekomme lignende tilfeller og enn bedre sikre forvalteren må for denne kjeller bli en bedre lås eller innsatt en hengelås. Til kontreadmiral Lütken. Den 6te mai 1811.

Jeg gir meg herved den ære å erkjenne mottagelsen av meget resp. ordre av 25de f.m., som av meg skal bli bekjentgjort underhavende.

Likeledes resp. av 29de f.m. og glæder det meg å få seilduk etter Deres HVB.s skriv med skipper Mathias Helland. Med galeasen "Venus" ført av skipper Johannes Johansen har jeg imottatt 10 pakker Petersborg duk, som var meg meget kjærkommen, da jeg manglet samme til koyer i de nye skonnerter. Skipperen er av meg betalt med 10 rdl. i frakt og skal kvittering av vedkommende med denne post innløpe til kap. tln. Stibolt. Ifølge tillatelse har jeg kjøpt den østlandske jollen, som på liten reparasjon, som alt er gjort, tillige

med fornøden tettning i plikten akter og et par nye klyvere alt er i tjeneste og venter jeg å gjøre en tur med samme til forpostene, så snart kaplt. Müller er klar fra eskadren og skonnerterne i vannet. Fra kap. ltn. og ridder Müller er til eskadren bruk imottatt 58 tønner malt i sekker og 120 pund humle, for hvilken imottagelse behørig kvittering skal bli innsendt. Etter innkommen rapport fra månedsløytnant Meyer, kommanderende av skonnert "Hother", som ved å konvoiere sydetter forbi Jederen, var innkommet til Sirevåg ble en dansk jakt den 29de april om aftenen av en fiendtlig brigs sjaluppe jagd inn til Sirevåg. Men av kystværnet ble sjaluppen hindret i å oppnå sit ønske. Likeledes har fienden den 30te april om morgenen gjort et forsøk på å utta av Obrestadvågen 5 derliggende danske fartøyer, som skal sydetter. Han ble likeledes forjagd av kystværnet. "Hother" var om formiddagen samme dag gått ut fra Sirevåg. Et attack ble så prøvd mot denne vågen og foretatt landstigning etter telegrafer med noen 100 mann imellem Obrestad og Leyerbråttet på Jederen. Men alt ble avslått som før. Nærmere rapport ventes sendt ltn. Påludan av månedsløytnant Meyer som ennå ikke er returnert til stasjonen.

Den 24de april døde av "Hothers" besetning i Stavanger sjøvant matros av Stavanger distrikt Even Thorsen Bakke etter å ha ligget 5 dage syk iland. I anledning av sjøfolk til de to fra stablen ventendes skonnerter har jeg henvendt meg til sjøsessionen, men har ikke fått noe meget trøstende svar, da det vil bero på de hjemkommende koffardiskip, om enkelte derifra kan bli tatte som desuten er kvalifiserte til fortrinligst å kommanderes. Dette vil kanskje være tilstrekkelig for skonnerterne. Men da kaplt. Müller igår begjærte av flotillen hel- og halvbefarne matroser til sine transportskip, som jeg nødsages til å henvise til sjøsessionen, så vil Deres HVB, se av medfølgende bemanningsliste over eskadren, at min ressurs for skonnerterne netop blir de få, som jeg kan plukke fra divisjonen i Tananger, da de her stasjonerte fartøyer ikke tåler det og av de få her er enda noen, som er svakelige og syke iberegnet. Til de tvende fra stablen ventendes fartøyer haes ikkun 3 haubizere, hvorfor jeg ærbødigst

utber snarest muligt tilsendt 5 stk. haubitsere- 4 punds. Hermed ffensesendes bemanningsliste over eskadren og dens stasjoner, av- og tilgangsliste for april måned samt liste på de provideringsfartøyer, som har vært her og gått til Trondhjem i april måned. Ekstrakt av mit pengeregnskap for april måned sendes også. En her hjemmehørende kaper har den 27de f.m. innbrakt en Papenburger, som ventes prisedømt.

Til kapt. ltn. Stibolt. Den 6te mai 1811.

Kommunikasjon om imottagelse av hans brev av 29de f.m., likeledes om imottagelsen av 20 stk. Peterborgsduk av skipper Johan Johansen. Begjært anvisning på penge til innkjøpet. Rekvirert 5 stk. 4 punds haubitsere til de på stablen stående skonnerter.

Til ltn. Paludan. Den 6te mai 1811.

Kommunikasjon av 25de april mottatt. Anmeldelse til den sivile ørvighet om den døde. Hans tøy registreres og der gis løfte om en annen i den dodes sted.

Til krigskommissær Wibye. Den 8de mai 1811.

Fra sjøsessionsdeputasjonen for Bergens sjølimitdistrikt er d. d. gjort meg forespørsel, om hva mannskap der behøves til komplettering til de på stablen stående skonnerter og til flotillen og hva tid samme kan inntaas, da de snarest muligt kan permitteres, som ikke blir brukte. Det er av samme limit 59 mann. Da der til den første skonnert formodentlig alt er kommandert, så må disse om noen dertil behøves, antaas til den annen medmindre omskiftning kan skje for å spare kongens kasse, som foruten kostpenge daglig betaler for et måltid mat. Dette ønsker jeg å vite for deretter å innrette meg.

Til generalmajor v. Hoff. Den 7de mai 1811.

Til eskadren behøves 50 stk. ledige 24 punds papirkarduser, som ombes må bli beordret utlevert av arsenalet imot vedkommendes kvittering.

Bergen den 8de mai. Hvem, der skal ha brevet er ikke anført.

Ifølge meget resp. skriv har jeg erkynt meg hos Hr. krigskommissær Wibye, som leder, at de til skonnerterne kommanderte alle var i beredskap, men da der på flotillen er mange sjøvante, som har tjent længe og har familie å underholde, så er hensikten, at sam-

me skulle frigies, når dertil var leilighet og hertil behøves 32 mann, som kan imottaes-16 mann straks og 16 mann på lørdag. Til det kgl. Adm. og kom. col.. Den 11te mai 1811, ifølge det høye collegiums ordre om magasinernes oppbygning til flotillen, som er meg forevist av innrulleringsjefen og overlos Hr. kommandør Fries gir jeg meg den frihet å forklare følgende om det lokale vedkommende flotillen her: Proviand såvel som alle fornødenheter til flotilles vedlikeholdelse er i forskjellige pakhus hos private folk, hvor de kan være utsatt såvel for ildebrann, innbruduten å regne den tid, det medtar for vedkommende forvalter, å utlevere på så mange forskjellige steder i byen, som -om han ikke var så redelig mann som han er, ennå kunne forvanske meget uten at det fra min side kunne forekomme ved oppsyn av det lille antal offiserer, som haes, når ut- og forposter aller er utsatte. Intet vil være meg kjære enn iverksettelsen av det høye collegiums ordre om magasinernes oppbygning. Den del av flotillen, som stadig er til tjeneste ved konvoiering for skipsfarten såvel som sutieng, hvor det kan behøves imot fiendtlig angrep er 4 kanonjoller. Disse har deres havn tett innenfor Bergenhus festning ved de såkalte Handelsontoirer, hvor et avtaklet koffardiskip er arransjert til mannskapets kvarter, som om forår og høst, når forposter og utposter innkalles og utsettes, ikke er tilstrekkelig til losjie eller kokning for alle jollernes mannskaper. I dette fuktige klima ved sådan leilighet et slett losjie for folkene. Ved å gjennomgå de ved stasjonen forefundne papirer er en plan inngitt til det kgl. admiralitets collegium av de herrer pr. ltn. Bielke og sekondløytnanterne Lous og Dahlerup om å bygge skurer for kunne hale såvel skonnerterne som jollerne på land noen måneder av året, hvorved all reparasjon kunne foretaes og det nødvendige ettersyn skje, som og fartøyerne står tørre i den ublideste års tid, som er en nødvendig konservasjon for dem, da de er furubygde, Ellers vil de bli altfor gjennomtrukne av vann og langt fra oppfylle hensikten med bestandig å ligge i vandet, men hastigere bli ruinerte. (Det må ha vært en merkelig overlevering fra Bielkes side, når den

nytilsatte selv må finne frem ting fra skuffer og skaper,TKO).

Ifølge foranmeldte plan, sier Akeleie videre var en halvøy, tilhørende Hr. Toberthi et sted, hvor alltid flotillens nødvendigheter, som behøves kunne utføres og intet sted er, såvitt jeg vet bekvemmere. Det ligger innenfor Nordnespynten, hvor der er gode batterier såvelsom ved Laksenvåg på den annen side av havbukten, som kan sutinere den mot fiendtlig overfall og har sådan strand, at fartøyerne kan legge like inn til magasinerne og losse provianten, er en trygg havn for flotillen og har rum til å bygge ovennevnte magasiner og skurer, hvorved loftene gies til takkelasje, seil, årer, rundholter og inventarium, barakker til mannskapet, hvorved innkvarteringsskipet blir overflødig, vaktstue til den vakt-havende offiser og nødvendige kontorer, kran til å armere og desarmere fartøyerne m.m., som kan være flotillen tjenlig. Da det er en ordentlig halvøy kan samme med palisader eller plankeverk på den vestlige siden skilles fra Hr. Tobertis grunn, en kort stenbro lagt hentil veien til Nygård, hvor der nu er vann, men ikke dypt, og som vil skaffe kommunikasjon med byen. Løvrigt kan på denne måte alt flotillen vedkommende her plaseres og etter min overbevisning være til megen gagn for H.M.s tjeneste og da vil lengden av veien ved utroing for fartøyerne omtrent være den samme som nu fra den ankerplass flotillen for tiden bruker. Jeg formoder, at med den før omtalte utgitte plan tillike har fulgt avtegning av denne halvøy og dens beliggenhet, da denne grunn er utmerket som den fortrinligste og var eieren dengangen villig til å avstå grunnen for 4000 rdl. Men da tiderne har forandret seg såmeget siden den tid, så forlanger han nu 12000 rdl. for samme. Dog om han ble betalt med kroner 24 sk. stykke eller species kunne han selge samme for 2000 rdl. som han etter sigende er buden derfor og om ingen desision kommer ved utgangen av denne måned står han ikke længere ved sitt ord på grunn av at alting stiger så betydelig i pris og den intrade, som han kan ha ved skipes oppleggning, korn eller høyavling av denne lille øya tillikemed sildefiskning når denne inntreffer gir 300 rdl. årlig.

Jeg ber underdanigst om tilgivelse for min dristighet å besvare det høye collegium med dette mit skriv, men vet etter plikt å er-
 Angående disse tomtpriserne kan en meddele, at 4000 rdl. i 1809
 svarte til ca. 2000 rdl. i specier. I 1811 var 12000 rdl. lik
 ca. 2000 rdl. i specier. Kroner var gått av bruk som proget
 myntenhet i 1811 og er bare et uttrykk for kurant.

SlægtsBiblioteket

1 3 1 2 1 6